

BIJLAGE 1

Het gebruik van antibiotica bij landbouwhuisdieren in 2024

Trends, benchmarken bedrijven en dierenartsen

Inhoudsopgave

DDDA _{NAT} overzicht	3
Massabalans	6
Antibioticumgebruik per sector in detail.....	8
Grote voedselproducerende diersectoren	8
Vleeskalversector	8
Vleeskuikensector.....	21
Varkenssector.....	32
Rundveesector.....	42
Leghennensector	53
Kleine voedselproducerende diersectoren	61
Vleeskonijnen	61
Kalkoenen	64
Colistinegebruik.....	67
Voorschrijfpatronen dierenartsen.....	68
Verdelingen VBI dierenartsen	70
Aantallen dieren in de Nederlandse dierhouderij	71
Antibioticumgebruik volgens Europese doseringen.....	72
Gefaseerde invoer nieuwe benchmarkwaarden	74
Voortgang reductiedoelstellingen overheid.....	75
Standaardgewichten.....	76
Rekenteknische details voor figuur 5 - de lange termijn ontwikkeling in antibioticumgebruik.....	78

DDDA_{NAT} overzicht

Tabel B1. DDDA_{NAT} over diersectoren voor 2019-2024 voor verschillende farmacotherapeutische groepen

Therapeutische groep	Vleeskuikens					Kalkoenen					Varkens				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Eerste keuze	2,55	1,75	1,56	1,86	1,75	8,32	6,73	4,86	2,76	5,12	6,46	5,47	3,93	4,03	4,36
% eerste keuze van totaal	27,5%	27,7%	26,7%	27,0%	33,7%	61,1%	51,8%	52,6%	45,4%	58,8%	73,7%	72,3%	68,2%	68,1%	65,9%
Amfenicolen	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	0,32	0,33	0,32	0,33	0,33
Macroliden/lincosamiden	0,05	0,06	0,03	0,03	0,01	*	*	*	*	*	0,80	0,44	0,32	0,34	0,43
Overig	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Penicillines	0,88	0,58	0,39	0,56	0,53	0,82	0,95	0,66	0,95	0,48	0,53	0,53	0,48	0,45	0,46
Pleuromutilines	*	*	*	*	*	*	0,09	*	*	*	0,04	0,03	0,03	0,03	0,04
Tetracyclines	1,00	0,60	0,63	0,89	0,87	7,10	5,36	4,03	1,49	4,51	3,77	3,18	2,11	2,05	2,38
Trimethoprim/sulfonamiden	0,62	0,52	0,50	0,39	0,35	0,40	0,33	0,18	0,31	0,13	1,00	0,97	0,68	0,82	0,72
Tweede keuze	6,63	4,55	4,23	4,97	3,37	4,83	5,88	4,15	3,08	3,32	1,92	1,77	1,58	1,67	2,07
% tweede keuze van totaal	71,6%	71,9%	72,4%	72,0%	65,0%	35,5%	45,2%	45,0%	50,6%	38,1%	21,9%	23,4%	27,4%	28,2%	31,2%
Aminoglycosiden	0,00	0,00	0,00	0,01	0,04	0,00	*	*	*	*	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01
Aminopenicillines	4,90	3,20	2,87	3,39	2,25	3,97	3,79	2,87	2,55	2,25	1,41	1,25	1,08	1,17	1,36
Cefalosporines 1e en 2e gen.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Chinolonen	1,57	1,23	1,16	1,43	0,83	*	0,32	0,06	0,18	*	0,03	0,01	0,00	0,01	0,01
Combinaties	0,01	0,01	0,04	0,04	0,14	*	*	*	*	*	0,02	0,02	0,02	0,02	0,09
Langwerkende macroliden	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	0,45	0,46	0,46	0,46	0,46
Macroliden/lincosamiden	0,15	0,11	0,16	0,10	0,12	0,86	1,77	1,23	0,35	1,07	*	*	*	*	0,14
Derde keuze	0,08	0,02	0,05	0,07	0,07	0,46	0,38	0,23	0,24	0,27	0,39	0,33	0,25	0,22	0,19
% derde keuze van totaal	0,9%	0,4%	0,9%	1,0%	1,3%	3,4%	3,0%	2,4%	4,0%	3,1%	4,5%	4,4%	4,4%	3,7%	2,9%
Cefalosporines 3e en 4e gen.	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Fluorochinolonen	0,03	0,01	0,02	0,03	0,02	0,46	0,38	0,23	0,15	0,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Polymyxines	0,05	0,01	0,03	0,03	0,05	*	*	*	0,09	*	0,39	0,33	0,25	0,22	0,19
Totaal	9,26	6,33	5,84	6,89	5,19	13,62	12,99	9,24	6,08	8,71	8,77	7,57	5,77	5,92	6,62

Een waarde 0,00 betekent een gebruik lager dan 0,005 DDDA_{NAT}; * betekent geen gebruik

Tabel B1. (vervolg)

Therapeutische groep	Melkvee					Vleeskalveren					Overig rundvee				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Eerste keuze	2,66	2,67	2,54	2,58	2,62	12,88	13,39	13,17	13,87	13,55	0,65	0,62	0,34	0,18	0,18
% eerste keuze van totaal	80,5%	80,6%	80,2%	80,3%	80,3%	84,6%	86,4%	86,2%	84,4%	85,4%	83,7%	82,5%	80,1%	72,8%	72,4%
Amfenicolen	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04	1,10	1,09	1,04	1,06	0,97	0,07	0,06	0,04	0,04	0,03
Macroliden/lincosamiden	0,08	0,09	0,09	0,09	0,10	2,73	2,88	2,95	3,13	3,11	0,10	0,10	0,05	0,01	0,01
Overig	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Penicillines	1,96	1,98	1,89	1,93	1,94	0,34	0,33	0,30	0,25	0,24	0,09	0,09	0,08	0,08	0,08
Pleuromutilines	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Tetracyclines	0,32	0,30	0,26	0,25	0,26	7,74	8,14	7,90	8,15	7,89	0,35	0,33	0,15	0,04	0,05
Trimethoprim/sulfonamiden	0,26	0,26	0,25	0,26	0,27	0,97	0,96	0,98	1,28	1,34	0,04	0,04	0,02	0,01	0,01
Tweede keuze	0,64	0,64	0,62	0,63	0,64	2,32	2,10	2,09	2,53	2,30	0,12	0,13	0,09	0,07	0,07
% tweede keuze van totaal	19,3%	19,2%	19,6%	19,5%	19,5%	15,3%	13,5%	13,7%	15,4%	14,5%	15,8%	16,8%	19,6%	26,9%	27,3%
Aminoglycosiden	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,13	0,17	0,19	0,15	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aminopenicillines	0,28	0,30	0,26	0,30	0,31	1,52	1,37	1,20	1,60	1,45	0,06	0,06	0,03	0,02	0,02
Cefalosporines 1e en 2e gen.	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	*	*	*	*	*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Chinolonen	0,00	0,00	0,00	*	0,00	0,45	0,33	0,43	0,44	0,33	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00
Combinaties	0,31	0,29	0,30	0,28	0,28	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Langwerkende macroliden	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,23	0,22	0,27	0,33	0,31	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Macroliden/lincosamiden	*	*	*	*	0,00	*	*	*	*	0,05	*	*	*	*	0,00
Derde keuze	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01	0,04	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
% derde keuze van totaal	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,0%	0,1%	0,3%	0,1%	0,5%	0,7%	0,2%	0,2%	0,2%
Cefalosporines 3e en 4e gen.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	*	*	*	*	*	0,00	0,00	*	0,00	0,00
Fluorochinolonen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,03	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Polymyxines	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	3,31	3,32	3,16	3,21	3,26	15,23	15,50	15,27	16,44	15,86	0,78	0,75	0,43	0,25	0,25

Een waarde 0,00 betekent een gebruik lager dan 0,005 DDDA_{NAT}; * betekent geen gebruik

Tabel B1. (vervolg)

Therapeutische groep	Vleeskonijnen				
	2020	2021	2022	2023	2024
Eerste keuze	35,27	29,54	20,87	21,58	17,94
% eerste keuze van totaal	83,3%	84,2%	88,0%	83,9%	79,5%
Amfenicolen	*	*	*	*	*
Macroliden/lincosamiden	3,93	6,74	6,22	9,15	7,07
Overig	12,54	11,00	9,08	8,39	5,97
Penicillines	*	*	*	*	0,00
Pleuromutilines	3,86	2,74	3,08	1,89	2,09
Tetracyclines	11,22	3,23	2,11	2,00	2,06
Trimethoprim/sulfonamiden	3,73	5,82	0,38	0,16	0,75
Tweede keuze	7,09	5,53	2,84	4,14	4,63
% tweede keuze van totaal	16,7%	15,8%	12,0%	16,1%	20,5%
Aminoglycosiden	6,97	5,09	2,48	3,59	4,04
Aminopenicillines	*	*	*	*	*
Cefalosporines 1e en 2e gen.	*	*	*	*	*
Chinolonen	0,12	0,44	0,35	0,54	0,53
Combinaties	*	*	*	*	*
Langwerkende macroliden	*	*	*	0,01	0,06
Macroliden/lincosamiden	*	*	*	*	*
Derde keuze	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
% derde keuze van totaal	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Cefalosporines 3e en 4e gen.	*	*	*	*	*
Fluorochinolonen	*	*	*	*	*
Polymyxines	*	*	*	*	*
Totaal	42,35	35,07	23,71	25,71	22,57

Een waarde 0,00 betekent een gebruik lager dan 0,005 DDDA_{NAT};

* betekent geen gebruik

Tabel B2. Reductie in antibioticumgebruik bij landbouwhuisdieren ten opzichte van 2009 (in 2009 waren geen DDDA_{NAT}-gegevens voor de andere diercategorieën beschikbaar).

Diersoort	DDDA _{NAT} 2009	% reductie t.o.v. 2009									
		'15	'16	'17	'18	'19	'20	'21	'22	'23	'24
Vleeskuikens	36,76	60	72	74	72	73	75	83	84	81	86
Varkens	20,51	56	57	58	58	61	57	63	72	71	68
Melkvee	5,78	46	48	47	47	48	43	43	45	44	44
Vleeskalveren*	33,80	35	38	40	45	53	55	54	55	51	53

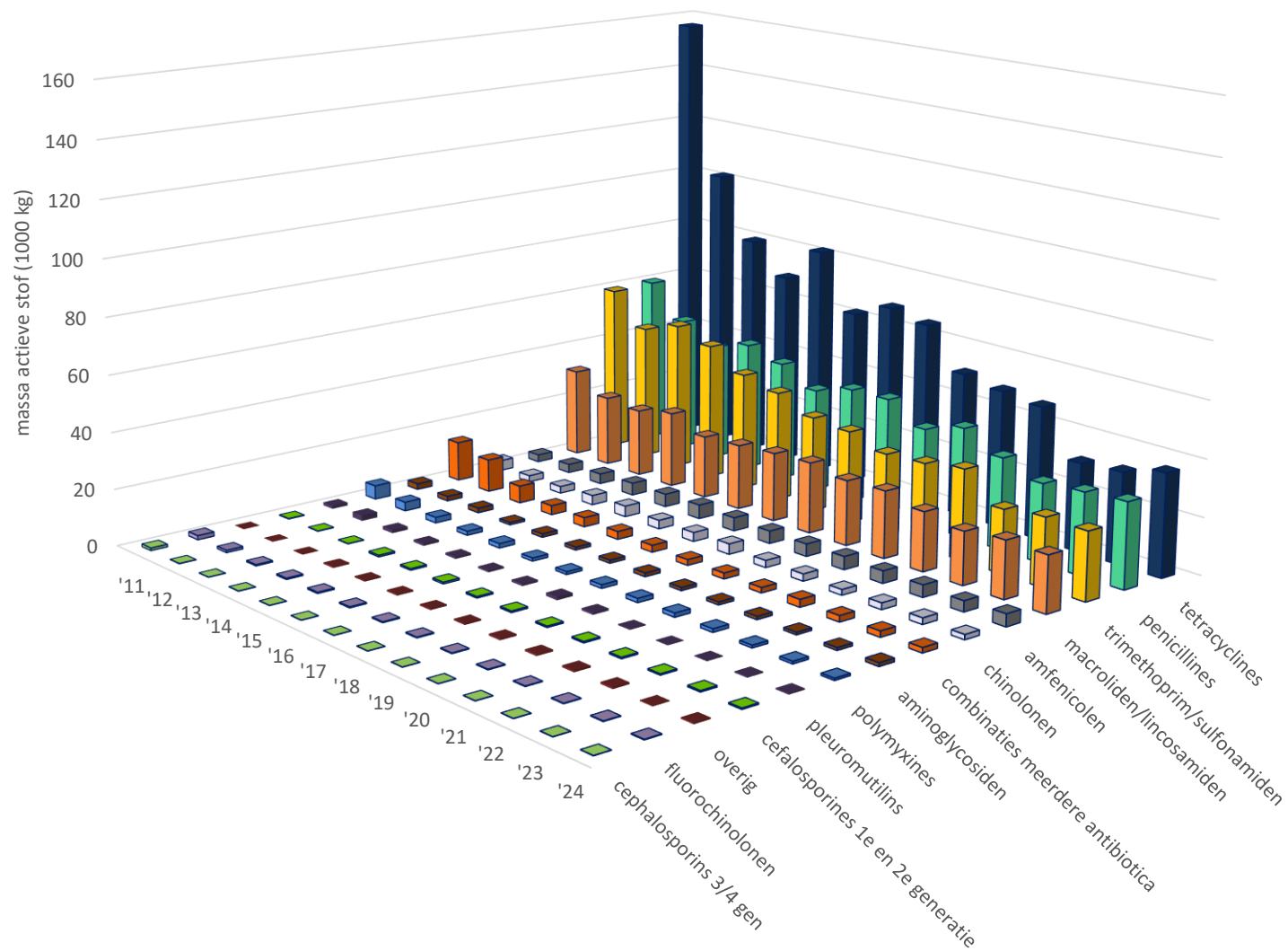
* sinds 2007 is de reductie 58% voor 2024 in de kalversector

Massabalans

Tabel B3. Verdeling antibioticumgebruik in kg over diersectoren per farmacotherapeutische groep, met het totaal gebruik en de verkoopcijfers in 2024

Therapeutische groep	Op basis van afleverregels										Totaal verkoop
	Vleeskuikens	Kalkoenen	Varken	Melkvee	Vlees- kalveren	Overig rundvee	Vlees- konijnen	Overige kippen	Eend	Totaal sectoren	
Eerste keuze	1.874	666	29.969	9.686	37.714	828	118	2.461	0	83.317	94.611
% eerste keuze van totaal	42,0%	84,0%	73,5%	79,8%	82,9%	76,8%	58,6%	76,0%	26,6%	77,0%	78,1%
Amfenicolen	0	0	1.375	396	1.648	146	0	0	0	3.564	4.353
Combinaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	297
Macroliden/lincosamiden	252	278	3.331	669	13.269	87	45	916	0	18.847	19.692
Overig	0	0	0	0	0	0	23	0	0	23	486
Penicillines	347	25	3.350	3.479	295	224	0	754	0	8.475	9.223
Pleuromutilines	0	0	229	0	0	0	19	95	0	344	436
Tetracyclines	671	351	13.366	1.357	15.182	230	11	549	0	31.718	36.183
Trimethoprim/sulfonamiden	604	11	8.319	3.785	7.321	141	19	147	0	20.346	23.942
Tweede keuze	2.573	118	10.292	2.440	7.750	249	83	628	1	24.133	25.756
% tweede keuze van totaal	57,7%	14,9%	25,3%	20,1%	17,0%	23,1%	41,4%	19,4%	73,4%	22,3%	21,3%
Aminoglycosiden	163	0	181	397	643	23	79	440	0	1.926	1.197
Aminopenicillines	1.811	118	9.222	1.369	6.062	100	0	104	1	18.787	20.834
Cefalosporines 1e en 2e generatie	0	0	0	14	0	0	0	0	0	14	370
Chinolonen	327	0	44	2	1.015	2	4	83	1	1.476	1.731
Combinaties	272	0	762	654	12	120	0	0	0	1.820	1.469
Langwerkende macroliden	0	0	84	5	18	4	0	0	0	111	156
Derde keuze	15	8	487	17	9	1	0	152	0	690	801
% derde keuze van totaal	0,3%	1,1%	1,2%	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	4,7%	0,0%	0,6%	0,7%
Cefalosporines 3e en 4e generatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Fluorochinolonen	8	8	0	15	7	1	0	25	0	64	124
Polymyxines	7	0	487	2	3	0	0	127	0	626	674
Totaal	4.461	792	40.749	12.143	45.474	1.078	201	3.240	2	108.141	121.168

Figuur B1. Trends in de verkochte massa actieve stof antibioticum over 2011-2024 per therapeutische groep

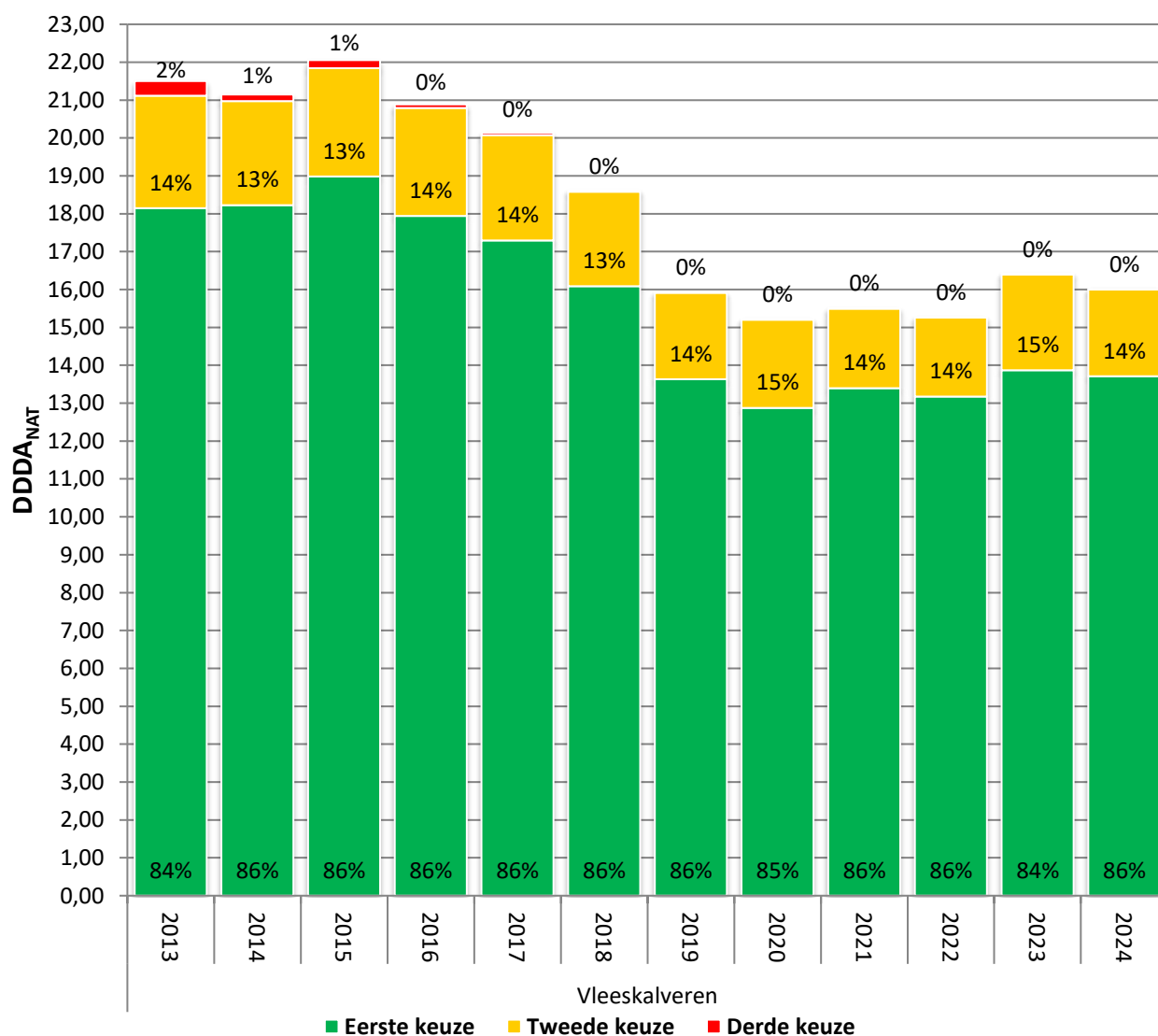
Antibioticumgebruik per sector in detail

Grote voedselproducerende diersectoren

Vleeskalversector

1. DDDA_{NAT}

Figuur B2. Trends van de DDDA_{NAT} in de vleeskalversector over 2013-2024 per keuze antibioticum

2. DDDA_F

2.1 Blankveeskalveren

Aantal bedrijven: 707

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 101 (14,3%)

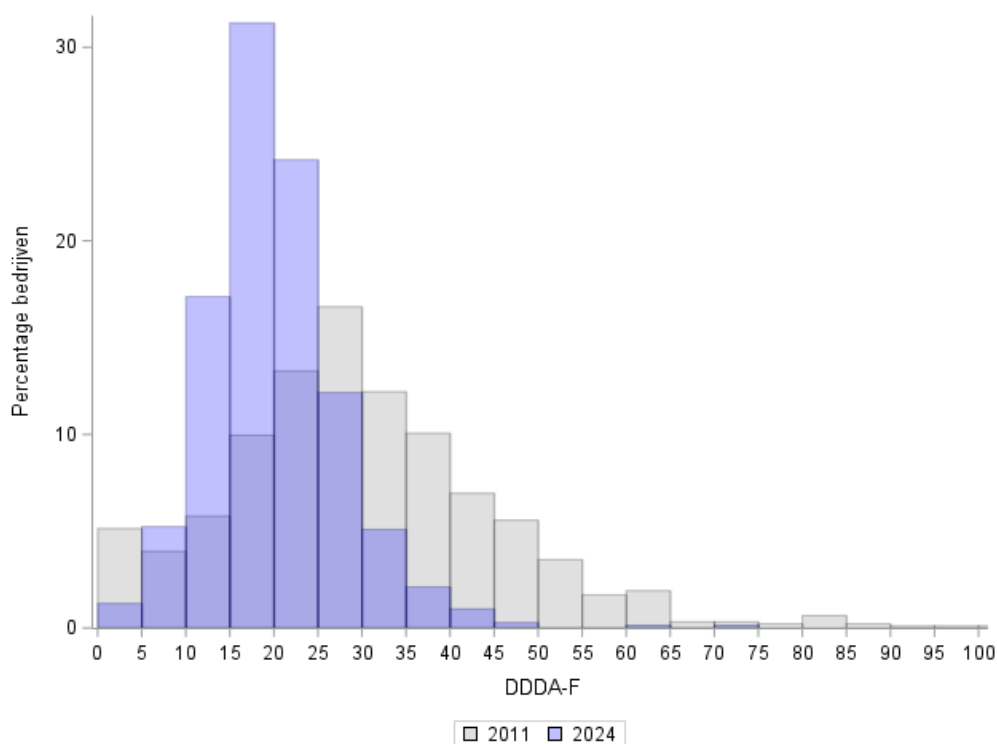
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 11 (1,6%)

Tabel B4. Antibioticumgebruik in DDDA_F per blankveeskalverbedrijf voor 2011-2024*

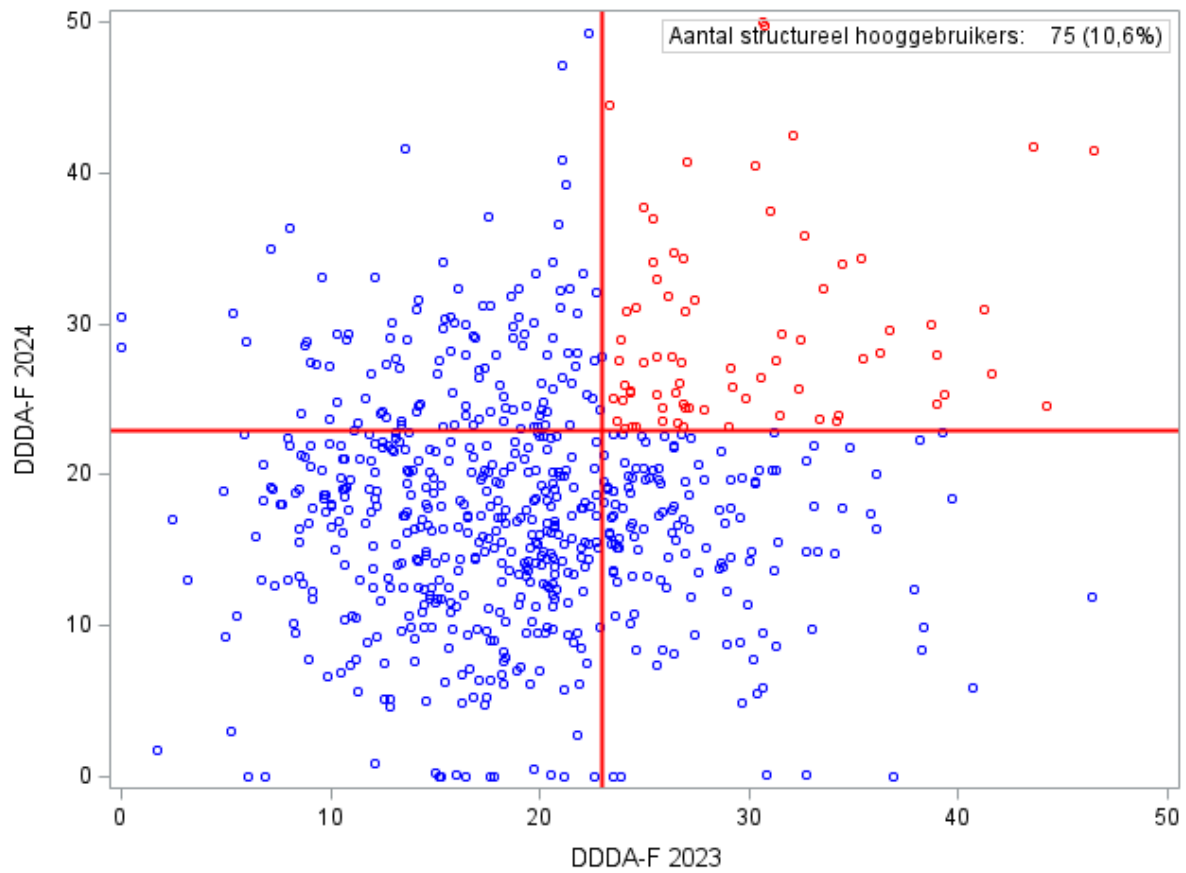
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2011	934	41,1	33,2	44,9	57,8
2012	904	33,6	30,7	40,1	50,9
2013	862	31,4	26,2	35,1	45,2
2014	864	24,5	23,4	31,0	37,8
2015	855	25,1	24,3	31,7	38,3
2016	857	23,7	23,0	29,0	35,6
2017	838	23,0	22,2	27,0	33,1
2018	855	20,1	19,3	24,6	30,0
2019	782	20,0	19,2	23,9	29,8
2020	776	19,8	18,7	23,9	29,3
2021	771	20,2	19,8	24,0	29,0
2022	752	19,4	18,5	23,3	27,9
2023	747	19,5	19,5	23,8	28,5
2024	707	20,0	19,1	24,2	29,1

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B3. De DDDA_F verdelingen van 2011 en 2024 voor blankveeskalverbedrijven

Figuur B4. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2023 en 2024 voor blankvleeskalverbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers (twee keer een gebruik boven de actiewaarde) weergegeven. Hier is gebruik gemaakt van DDDA_F-cijfers op jaarbasis; voor de benchmarking van kalverhouders wordt gebruik gemaakt van een DDDA_F op basis van 1,5 jaar.

Tabel B5. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op blankvleeskalverbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	0,7%	0,82	1,30	0,99
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	1,6%	3,74	4,70	3,87
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	34,4%	0,01	0,06	0,09
1	Penicillines	Parenteraal	6,2%	0,22	0,39	0,30
1	Tetracyclines	Oraal	0,6%	9,73	12,59	10,35
1	Tetracyclines	Parenteraal	52,1%	0,00	0,05	0,05
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	49,8%	0,04	1,84	1,09
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	32,1%	0,02	0,06	0,04
2	Aminoglycosiden	Oraal	31,0%	0,02	0,06	0,14
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	54,2%	0,00	0,06	0,05
2	Aminopenicillines	Oraal	33,1%	1,01	3,15	1,99
2	Aminopenicillines	Parenteraal	6,6%	0,12	0,20	0,17
2	Chinolonen	Oraal	77,4%	0,00	0,00	0,49
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	79,3%	0,00	0,00	0,01
2	Langwerkende macroliden	Parenteraal	19,9%	0,21	0,44	0,33
3	Fluorochinolonen	Oraal	99,6%	0,00	0,00	0,00
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	85,9%	0,00	0,00	0,01
3	Polymyxines	Oraal	99,6%	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Parenteraal	98,4%	0,00	0,00	0,00

2.2 Rosévlees startkalveren

Aantal bedrijven: 202

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 1 (0,5%)

Aantal bedrijven dat 3e en 4e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 42 (20,8%)

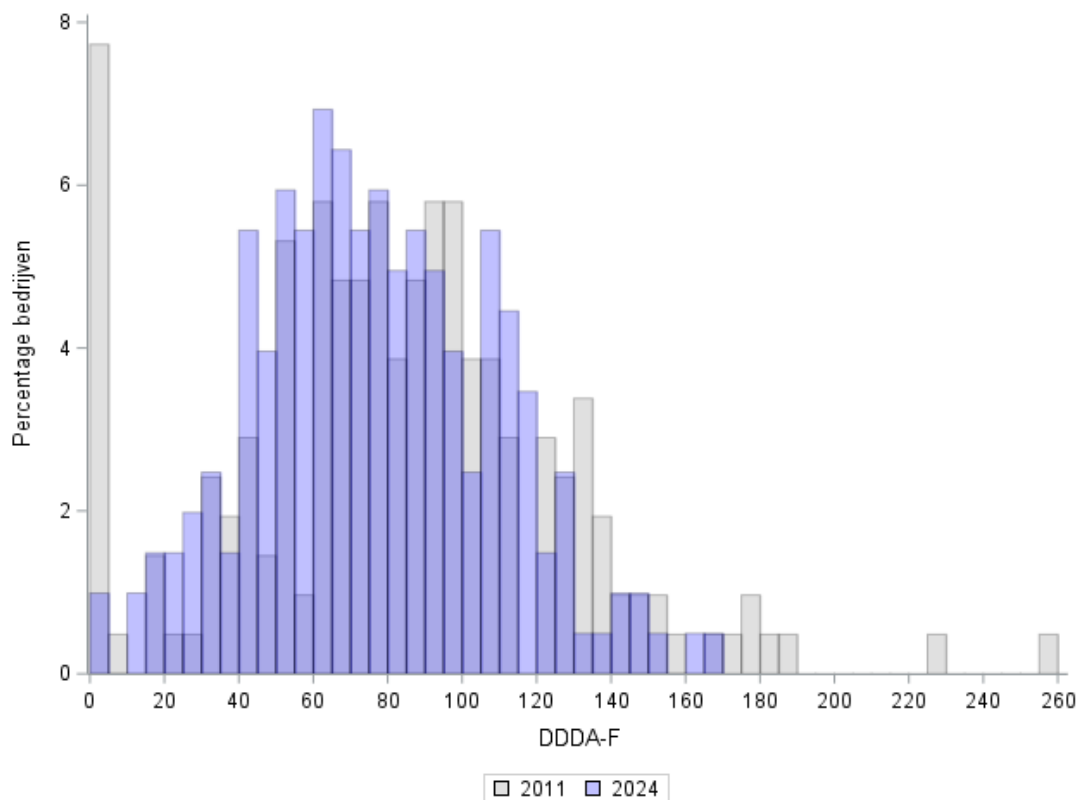
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 6 (3,0%)

Tabel B6. Antibioticumgebruik in DDDA_F per rosévlees startbedrijf voor 2011-2024*

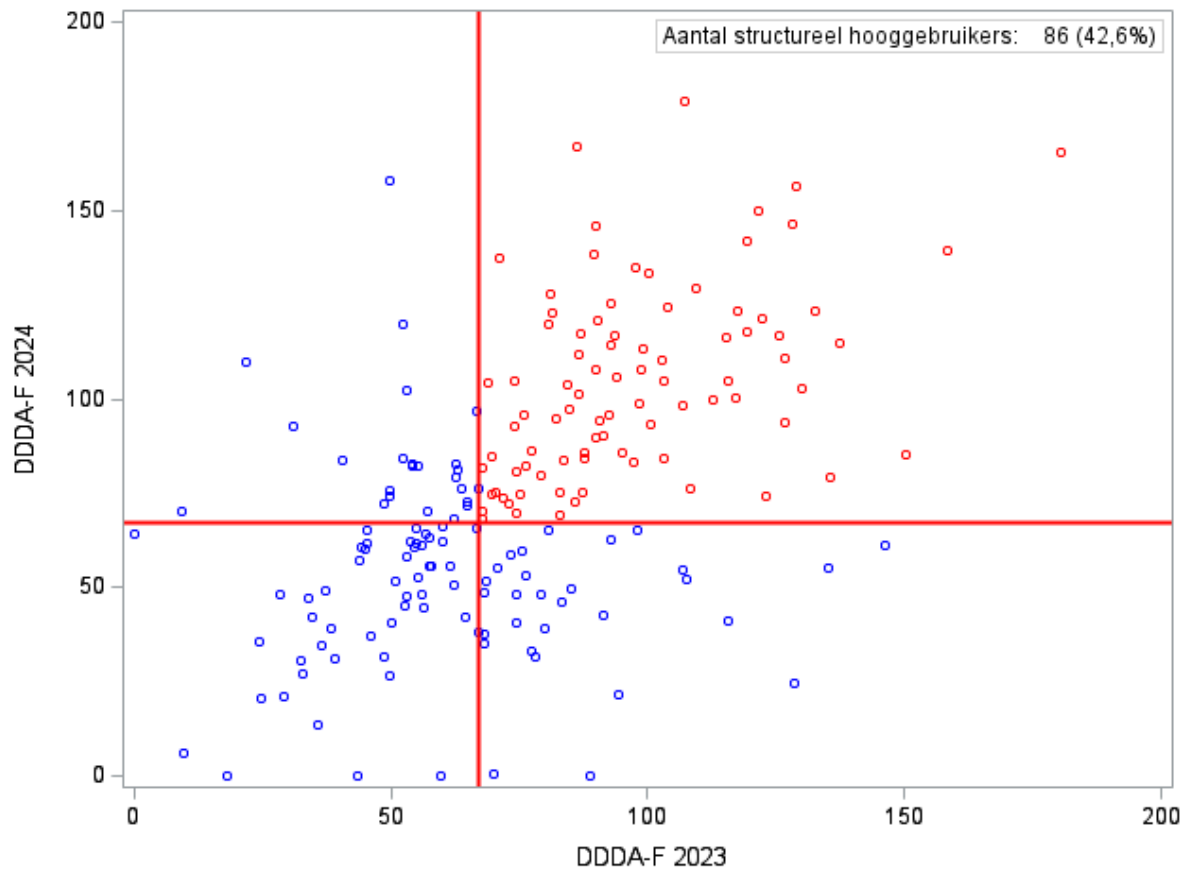
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2011	207	120,0	94,4	127,8	171,5
2012	189	97,5	84,2	107,1	143,1
2013	264	115,6	80,9	102,2	131,0
2014	260	79,6	77,7	97,2	113,9
2015	247	82,7	83,0	101,5	115,1
2016	240	83,9	83,2	100,0	111,6
2017	238	83,0	83,1	102,0	113,3
2018	256	79,9	79,3	96,1	115,6
2019	225	71,5	70,4	90,7	106,5
2020	210	68,4	69,4	85,5	98,1
2021	198	71,6	71,2	88,9	104,7
2022	201	70,6	69,7	88,1	103,2
2023	201	73,7	72,7	91,3	109,4
2024	202	76,2	73,9	99,2	118,3

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B5. De DDDA_F verdelingen van 2011 en 2024 voor rosévlees startbedrijven

Figuur B6. Spreidingsdiagram van de $DDDA_F$ van 2023 en 2024 voor rosé vlees startbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers (twee keer een gebruik boven de actiewaarde) weergegeven. Hier is gebruik gemaakt van $DDDA_F$ -cijfers op jaarbasis; voor de benchmarking van kalverhouders wordt gebruik gemaakt van een $DDDA_F$ op basis van 1,5 jaar.

Tabel B7. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op rosévees startbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	0,5%	3,88	6,87	5,44
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	5,9%	18,05	21,48	16,50
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	37,1%	0,05	0,31	0,41
1	Penicillines	Droogzetter	99,5%	0,00	0,00	0,00
1	Penicillines	Parenteraal	13,4%	0,60	1,23	1,07
1	Tetracyclines	Oraal	2,0%	36,76	47,03	36,59
1	Tetracyclines	Parenteraal	55,9%	0,00	0,17	0,22
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	23,8%	6,31	12,83	8,65
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	35,1%	0,07	0,24	0,27
2	Aminoglycosiden	Oraal	50,5%	0,00	0,30	0,61
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	50,0%	0,00	0,37	0,28
2	Aminopenicillines	Oraal	61,4%	0,00	4,49	2,71
2	Aminopenicillines	Parenteraal	13,9%	0,36	0,76	0,53
2	Chinolonen	Oraal	79,2%	0,00	0,00	1,11
2	Combinaties meerdere antibiotica	Intramammair	99,5%	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	85,1%	0,00	0,00	0,02
2	Langwerkende macroliden	Parenteraal	27,2%	0,80	2,01	1,44
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	89,1%	0,00	0,00	0,22
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	79,2%	0,00	0,00	0,04
3	Polymyxines	Oraal	99,5%	0,00	0,00	0,02
3	Polymyxines	Parenteraal	97,5%	0,00	0,00	0,00

2.3 Rosévlees afmestkalveren

Aantal bedrijven: 464

Aantal bedrijven met $DDDA_F = 0$: 39 (8,4%)

Aantal bedrijven dat 3e en 4e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 20 (4,3%)

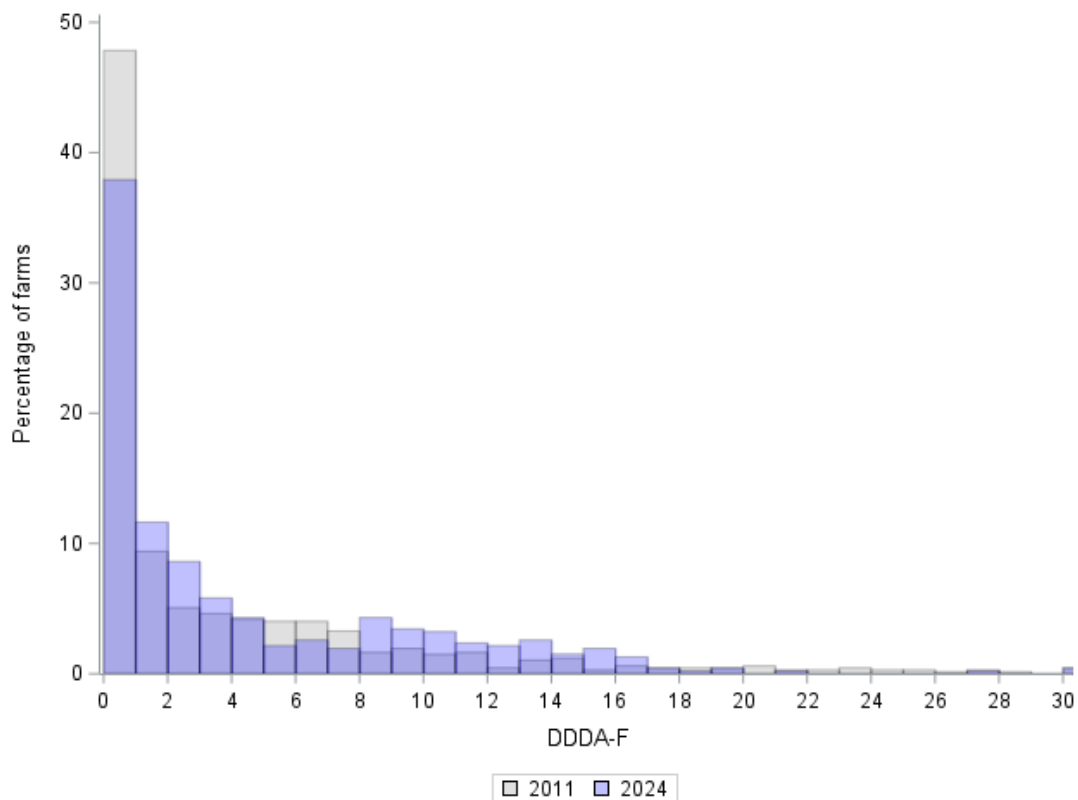
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 1 (0,2%)

Tabel B8. Antibioticumgebruik in $DDDA_F$ per rosévlees afmestbedrijf voor 2011-2024*

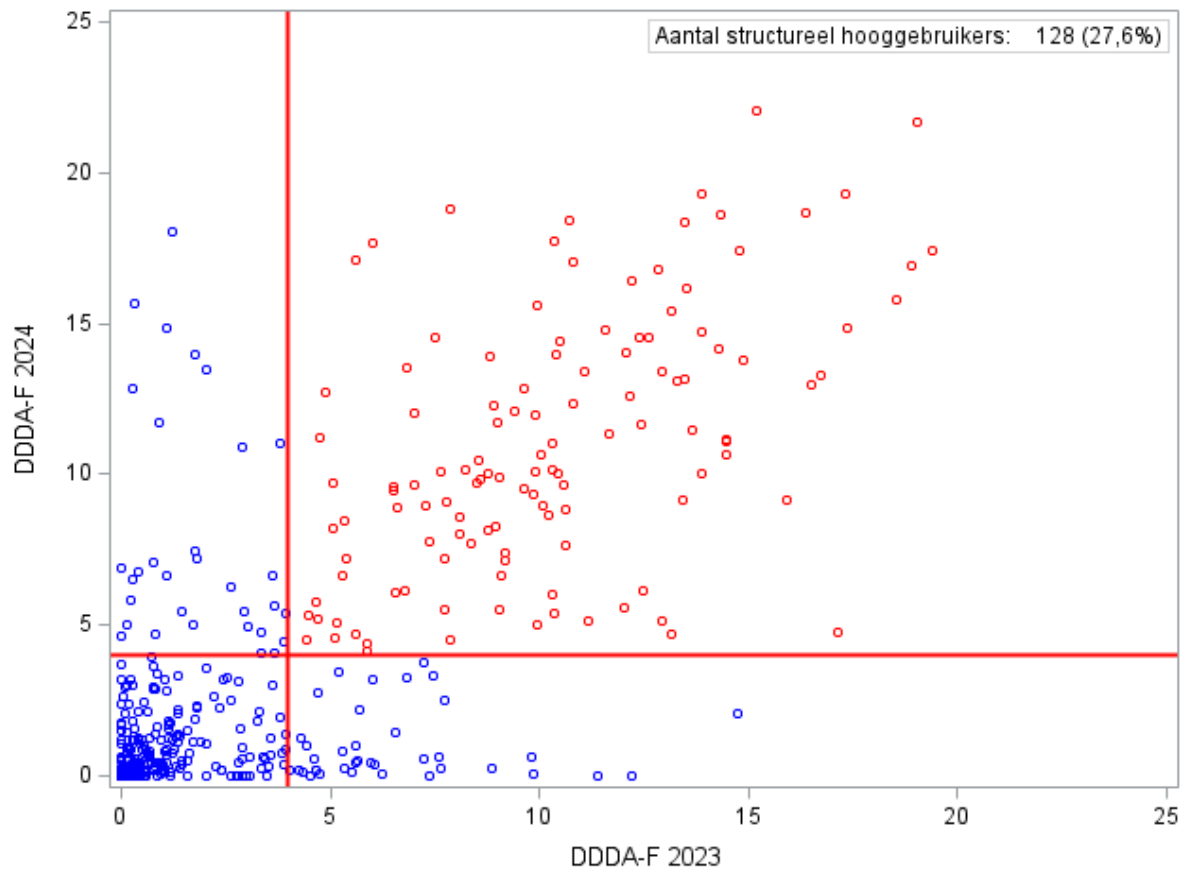
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2011	671	7,8	1,5	6,6	14,5
2012	717	5,8	2,3	7,3	15,5
2013	723	5,2	1,4	5,4	10,8
2014	663	3,4	1,2	4,5	9,5
2015	638	2,7	1,0	4,0	7,3
2016	602	2,8	0,9	3,9	8,1
2017	580	3,0	1,6	4,1	7,8
2018	601	2,7	1,2	3,8	6,4
2019	718	4,0	1,9	6,0	10,7
2020	675	4,0	1,7	6,1	11,0
2021	575	4,0	1,8	6,3	11,5
2022	536	3,9	1,7	6,6	11,5
2023	509	4,0	1,6	6,9	11,6
2024	464	4,4	2,0	8,0	12,4

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de $DDDA_F$.

Figuur B7 De $DDDA_F$ verdelingen van 2011 en 2024 voor rosévlees afmestbedrijven

Figuur B8. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2023 en 2024 voor rosé vlees afmestbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers (twee keer een gebruik boven de actiewaarde) weergegeven. Hier is gebruik gemaakt van DDDA_F-cijfers op jaarbasis; voor de benchmarking van kalverhouders wordt gebruik gemaakt van een DDDA_F op basis van 1,5 jaar.

Tabel B9. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op rosévlies afmestbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	16,4%	0,30	0,64	0,49
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	72,6%	0,00	0,61	0,62
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	73,1%	0,00	0,00	0,03
1	Penicillines	Parenteraal	39,4%	0,05	0,19	0,13
1	Tetracyclines	Oraal	49,1%	0,13	3,52	2,03
1	Tetracyclines	Parenteraal	77,2%	0,00	0,00	0,02
1	Tetracyclines	Intra-uterien	99,8%	0,00	0,00	0,00
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	61,2%	0,00	0,81	0,63
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	67,5%	0,00	0,01	0,01
2	Aminoglycosiden	Oraal	89,0%	0,00	0,00	0,01
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	89,7%	0,00	0,00	0,01
2	Aminopenicillines	Oraal	88,6%	0,00	0,00	0,10
2	Aminopenicillines	Parenteraal	41,2%	0,02	0,10	0,08
2	Chinolonen	Oraal	95,0%	0,00	0,00	0,03
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	90,1%	0,00	0,00	0,00
2	Langwerkende macroliden	Parenteraal	56,7%	0,00	0,18	0,20
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	92,7%	0,00	0,00	0,03
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	95,7%	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Parenteraal	99,8%	0,00	0,00	0,00

2.4 Rosévlees combinatiekalveren

Aantal bedrijven: 64

Aantal bedrijven met $DDDA_F = 0$: 2 (3,1%)

Aantal bedrijven dat 3e en 4e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 12 (18,8%)

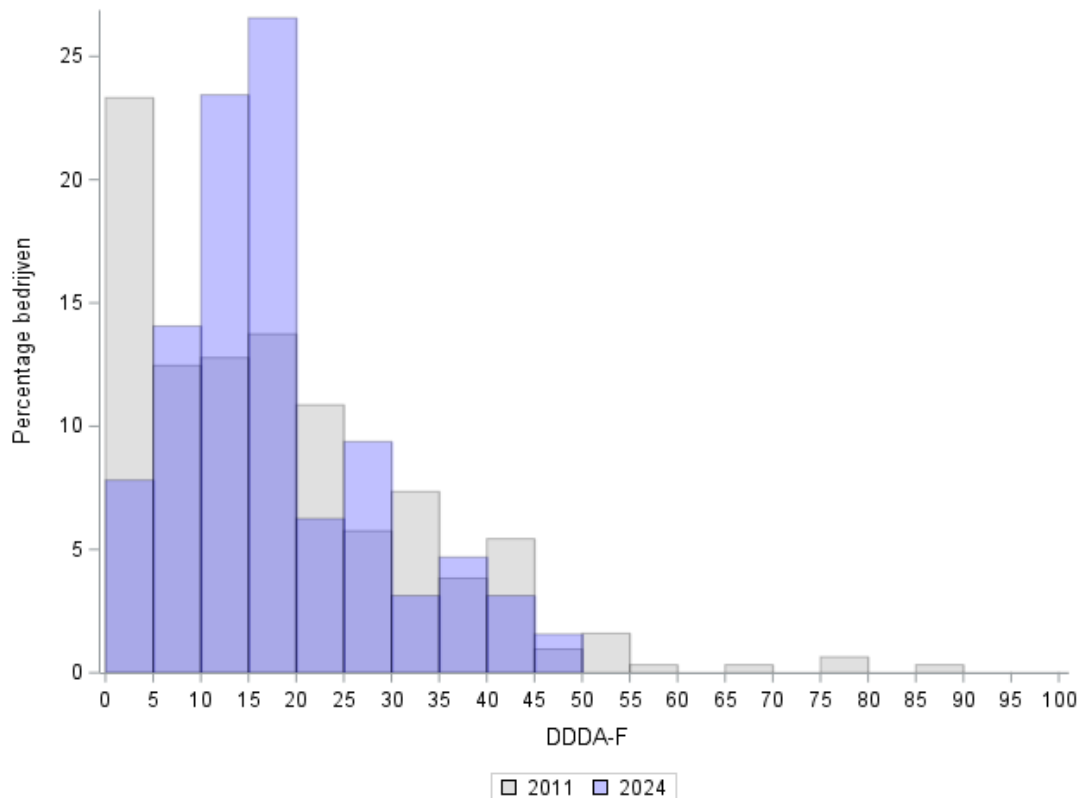
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 1 (1,6%)

Tabel B10. Antibioticumgebruik in $DDDA_F$ per rosévlees combinatiebedrijf voor 2011-2024*

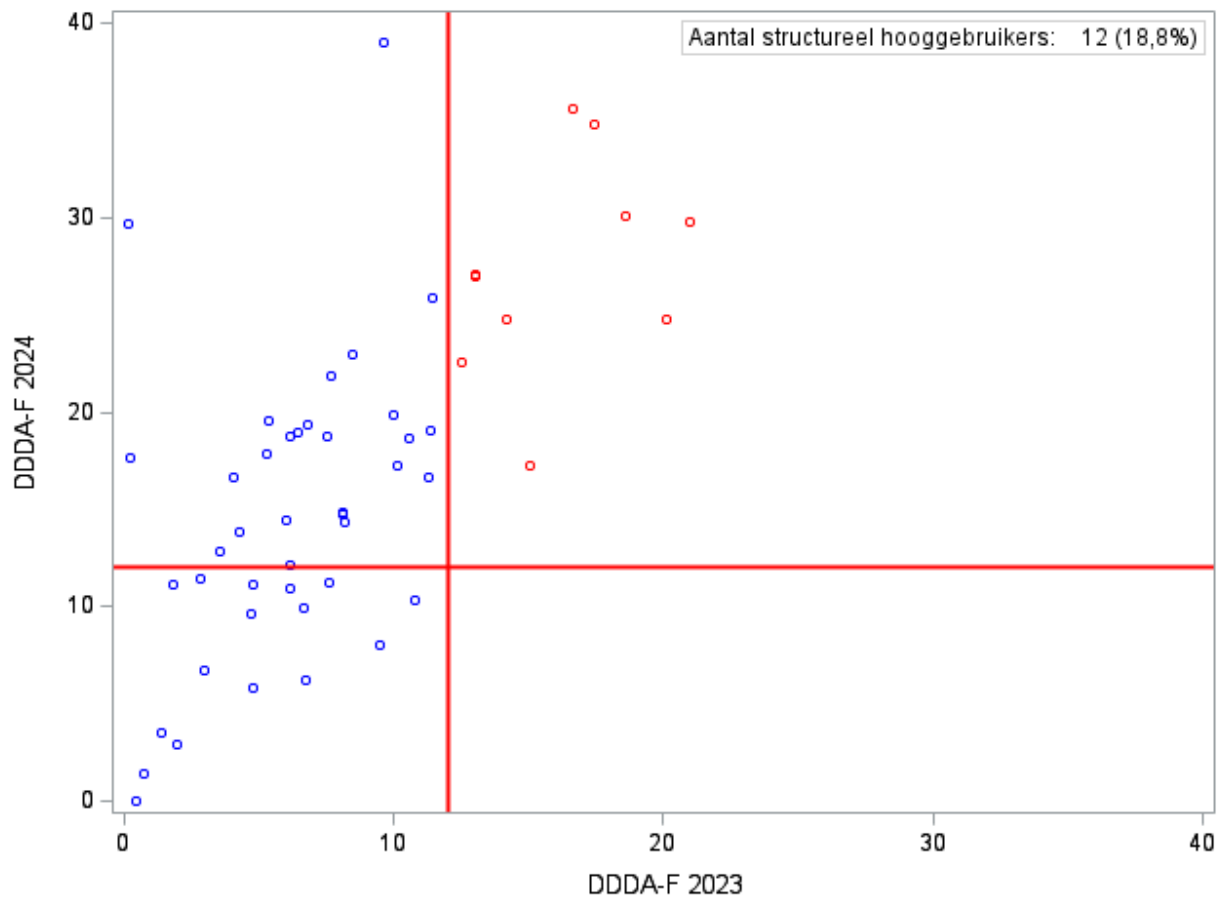
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2011	313	34,6	17,3	29,7	45,7
2012	365	21,5	13,2	23,7	37,4
2013	276	11,7	10,1	16,2	23,8
2014	215	13,0	12,0	17,1	21,9
2015	238	11,8	11,2	16,2	21,4
2016	229	11,1	11,3	16,6	20,6
2017	212	12,8	12,6	17,3	22,6
2018	186	14,8	14,1	18,1	21,9
2019	70	16,1	14,1	21,9	31,4
2020	68	16,0	15,6	21,7	27,7
2021	64	16,3	14,0	21,1	30,5
2022	65	16,7	14,5	22,1	31,7
2023	68	16,5	13,9	21,5	37,4
2024	64	17,6	17,2	20,7	34,4

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de $DDDA_F$.

Figuur B9. De $DDDA_F$ verdelingen van 2011 en 2024 voor rosévlees combinatiebedrijven

Figuur B10. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2023 en 2024 voor rosé vlees combinatiebedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers (twee keer een gebruik boven de actiewaarde) weergegeven. Hier is gebruik gemaakt van DDDA_F-cijfers op jaarbasis; voor de benchmarking van kalverhouders wordt gebruik gemaakt van een DDDA_F op basis van 1,5 jaar.

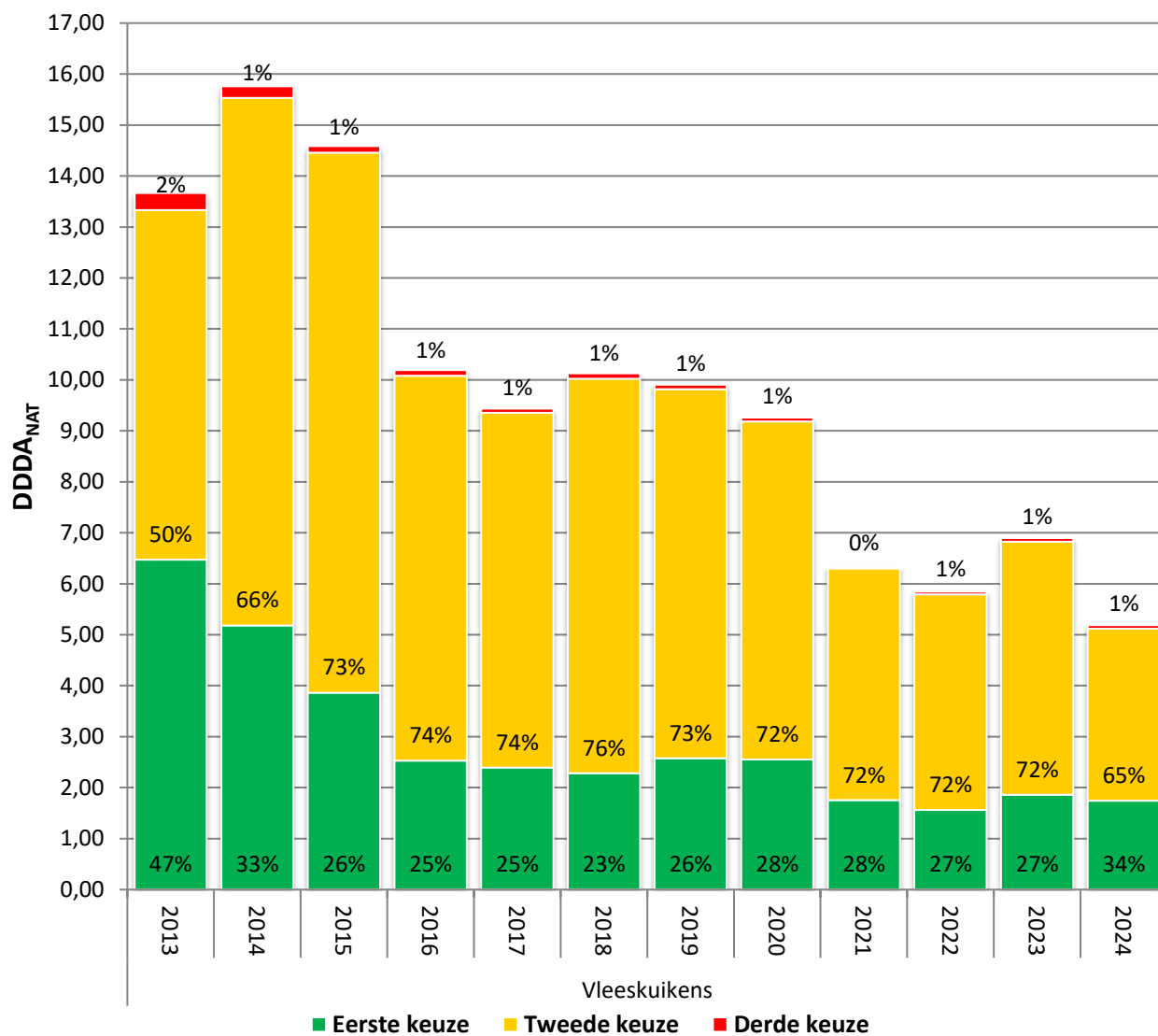
Tabel B11. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op rosévees combinatiebedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	3,1%	0,92	1,64	1,33
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	10,9%	2,92	3,98	3,29
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	28,1%	0,02	0,06	0,08
1	Penicillines	Parenteraal	17,2%	0,14	0,32	0,23
1	Tetracyclines	Oraal	6,3%	7,56	11,54	8,67
1	Tetracyclines	Parenteraal	54,7%	0,00	0,05	0,04
1	Tetracyclines	Intra-uterien	26,6%	0,79	2,80	1,79
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	37,5%	0,01	0,03	0,04
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	40,6%	0,01	0,06	0,11
2	Aminoglycosiden	Oraal	54,7%	0,00	0,02	0,04
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	48,4%	0,09	1,69	0,92
2	Aminopenicillines	Oraal	9,4%	0,12	0,22	0,17
2	Aminopenicillines	Parenteraal	67,2%	0,00	0,69	0,43
2	Chinolonen	Oraal	73,4%	0,00	0,01	0,01
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	20,3%	0,27	0,58	0,43
2	Langwerkende macroliden	Parenteraal	98,4%	0,00	0,00	0,01
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	81,3%	0,00	0,00	0,03
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	98,4%	0,00	0,00	0,00

Vleeskuikensector

1. DDDA_{NAT}

Figuur B11. Trends van de DDDA_{NAT} in de vleeskuikensector over 2013-2024 per keuze antibioticum

* Macroliden/lincosamiden zijn voor pluimvee tweede keuze (m.u.v. lincomycine en spiramycine), voor de overige sectoren zijn alleen langwerkende macroliden tweede keuze

2. DDDA_F

2.1 Alle rassen

Aantal bedrijven: 792*

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 447 (56,4%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt**: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 8 (1,0%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 4 (0,5%)

Tabel B12. Antibioticumgebruik in DDDA_F per vleeskuikenbedrijf voor 2016-2024***

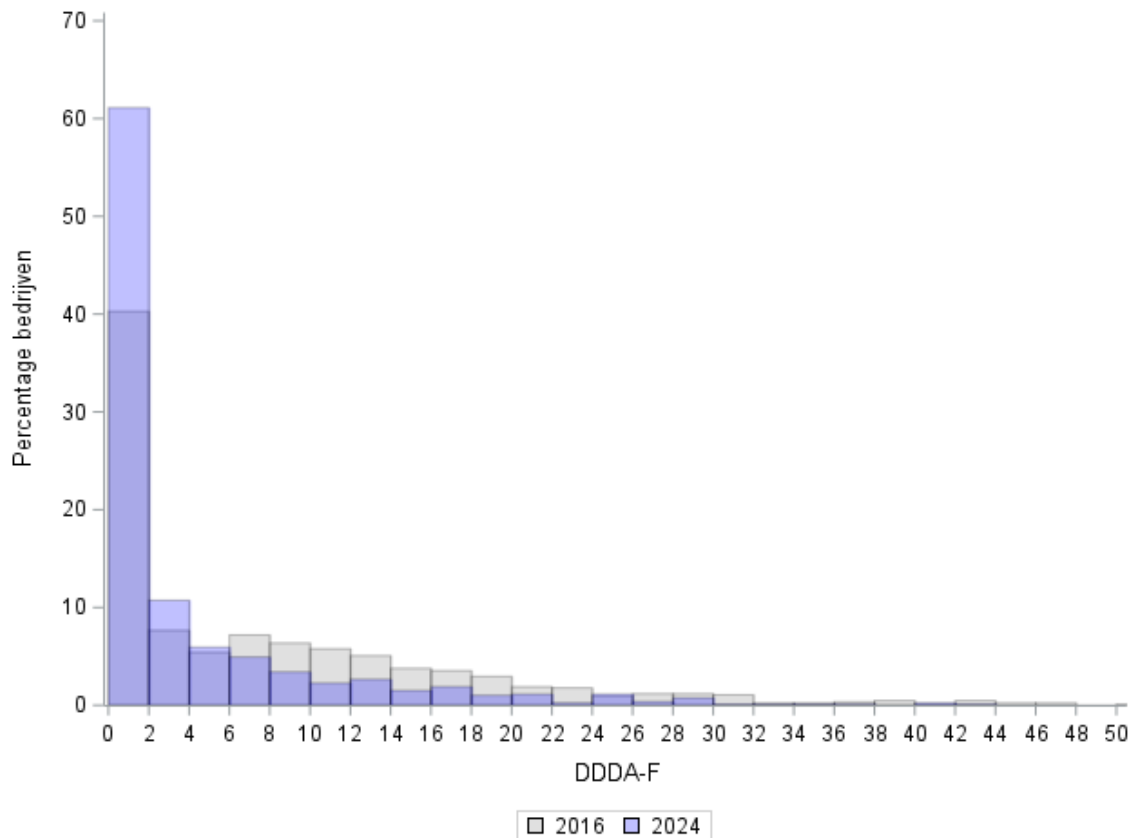
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2016	853	8,6	4,8	12,5	22,2
2017	852	8,3	4,1	12,9	21,9
2018	834	8,3	4,9	12,4	22,5
2019	819	8,6	3,4	13,6	24,0
2020	816	7,0	2,3	10,0	21,5
2021	805	5,0	1,1	7,4	15,6
2022	788	4,8	0,0	7,0	14,9
2023	783	4,6	0,0	6,6	14,1
2024	792	3,9	0,0	5,0	13,1

* Dit aantal bevat ook combi-bedrijven met zowel reguliere als trager groeiende vleeskuikens, daarom komt het opgetelde aantal bedrijven van beide afzonderlijke diercategorieën niet overeen met het totaal aantal bedrijven hier.

** Deze middelen zijn niet toegelaten voor pluimvee.

*** Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B12. De DDDA_F verdelingen van 2016 en 2024 voor vleeskuikenbedrijven

Tabel B13. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vleeskuikenbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	99,4%	0,00	0,00	0,02
1	Penicillines	Oraal	91,2%	0,00	0,00	0,34
1	Tetracyclines	Oraal	85,0%	0,00	0,00	0,54
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	71,3%	0,00	1,35	1,39
2	Aminoglycosiden	Oraal	99,0%	0,00	0,00	0,01
2	Aminopenicillines	Oraal	81,4%	0,00	0,00	0,86
2	Chinolonen	Oraal	89,5%	0,00	0,00	0,33
2	Combinaties meerdere antibiotica	Oraal	96,2%	0,00	0,00	0,30
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	96,2%	0,00	0,00	0,06
3	Fluorochinolonen	Oraal	99,0%	0,00	0,00	0,02
3	Polymyxines	Oraal	99,5%	0,00	0,00	0,01

2.2 Reguliere rassen

Aantal bedrijven: 280

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 85 (30,4%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt*: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 7 (2,5%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 4 (1,4%)

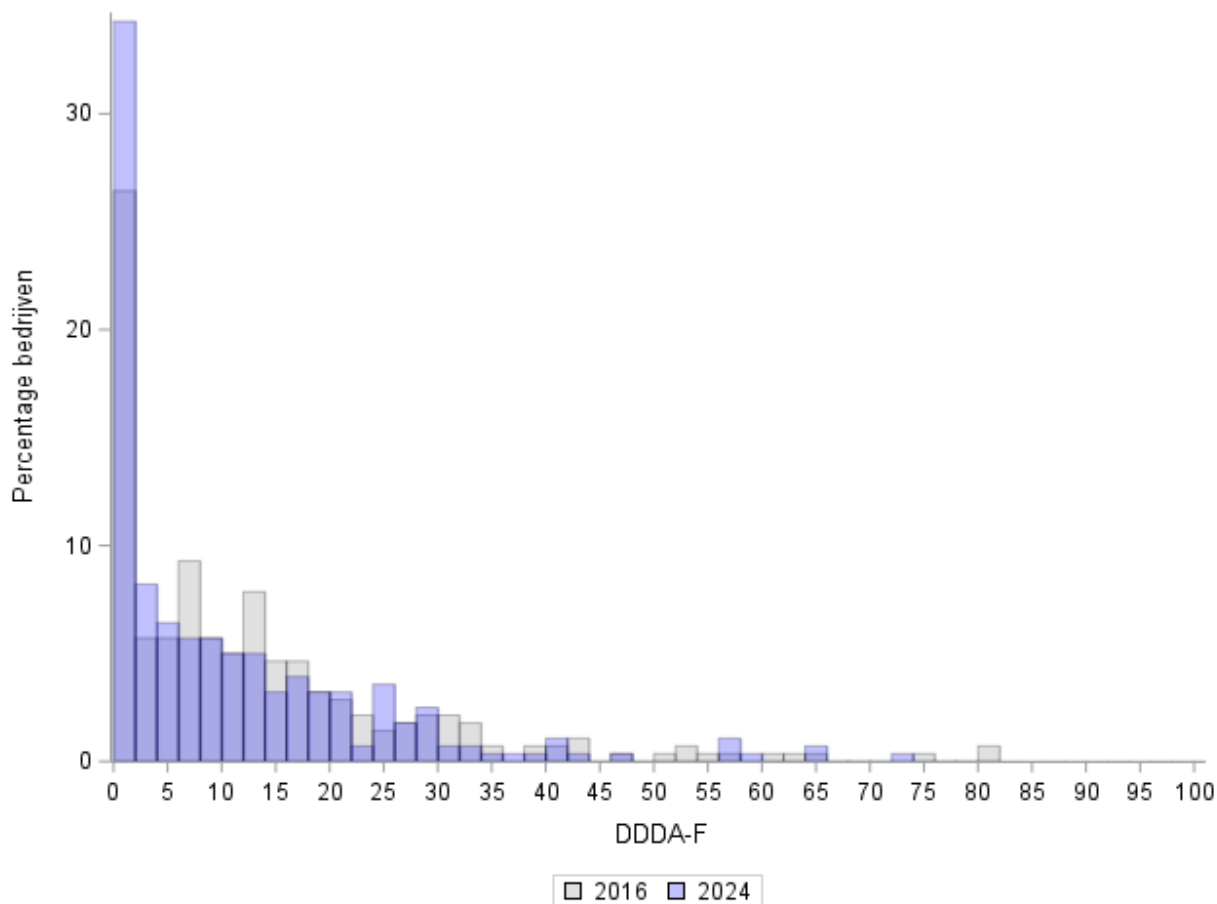
Tabel B14. Antibioticumgebruik in DDDA_F per vleeskuikenbedrijf voor 2016-2024**

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2016	570	12,3	8,5	17,5	29,7
2017	487	13,9	9,3	19,5	33,3
2018	498	14,3	10,1	20,0	34,0
2019	455	13,1	10,1	19,2	30,4
2020	394	13,4	10,2	19,7	30,9
2021	363	10,7	7,5	15,5	23,6
2022	357	12,4	7,5	17,8	31,0
2023	306	11,7	8,9	16,6	26,7
2024	280	12,4	6,3	16,3	27,7

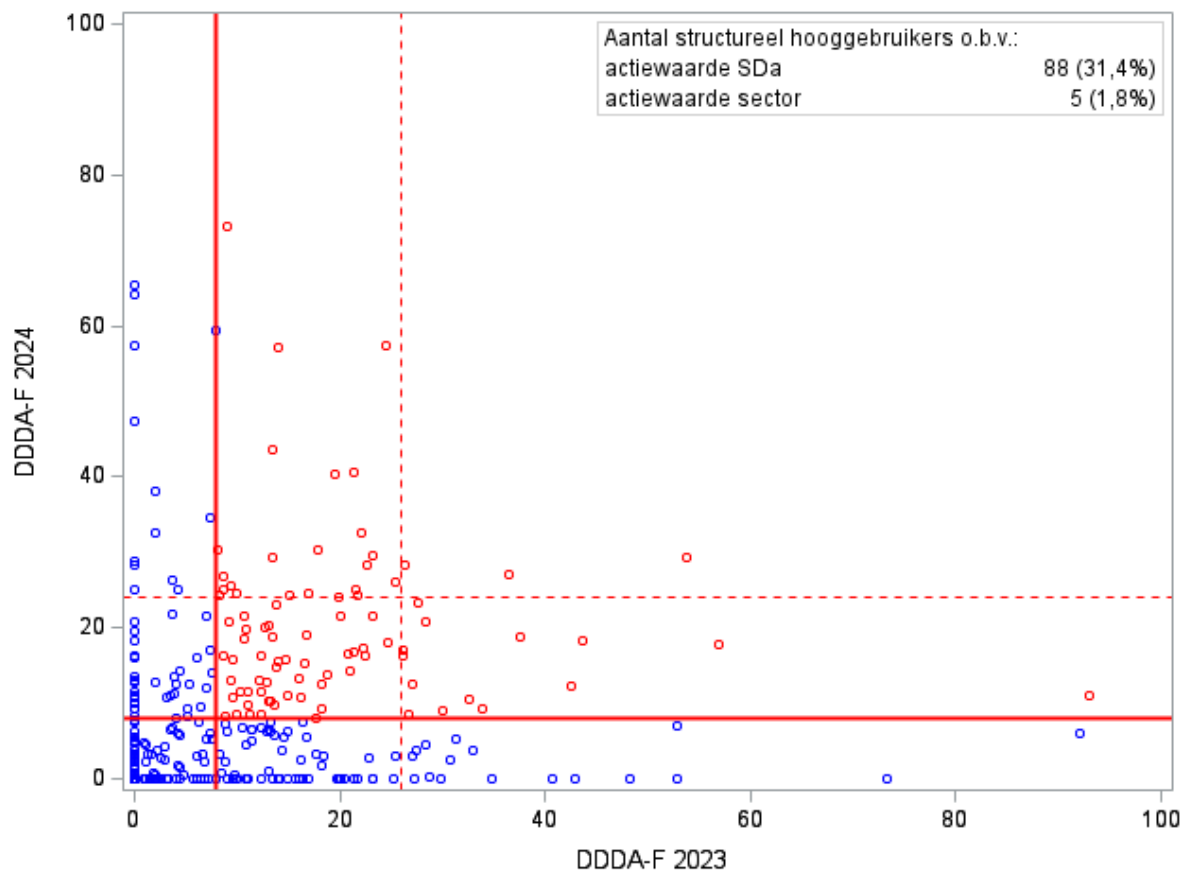
* Deze middelen zijn niet toegelaten voor pluimvee.

** Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B13. De DDDA_F verdelingen van 2016 en 2024 voor vleeskuikenbedrijven met reguliere rassen

Figuur B14. Spreidingsdiagram van de $DDDA_F$ van 2023 en 2024 voor vleeskuikenbedrijven met reguliere rassen. De rode lijnen geven de actiewaarde van de SDa weer. De rode stippellijnen geven de overgangswaarde van de sector weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers o.b.v. beide actiewaarden weergegeven.

Tabel B15. Gebruik in $DDDA_F$ per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vleeskuikenbedrijven met reguliere rassen in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met $DDDA_F=0$	$DDDA_F$		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	98,2%	0,00	0,00	0,08
1	Penicillines	Oraal	82,9%	0,00	0,00	0,93
1	Tetracyclines	Oraal	71,1%	0,00	0,69	1,82
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	54,6%	0,00	3,59	3,01
2	Aminoglycosiden	Oraal	97,1%	0,00	0,00	0,04
2	Aminopenicillines	Oraal	59,6%	0,00	3,04	2,60
2	Chinolonen	Oraal	74,6%	0,00	0,44	1,23
2	Combinaties meerdere antibiotica	Oraal	89,3%	0,00	0,00	2,44
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	90,0%	0,00	0,00	0,16
3	Fluorochinolonen	Oraal	97,5%	0,00	0,00	0,05
3	Polymyxines	Oraal	98,6%	0,00	0,00	0,03

2.3 Trager groeiende rassen

Aantal bedrijven: 593

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 429 (72,3%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt*: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 1 (0,2%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

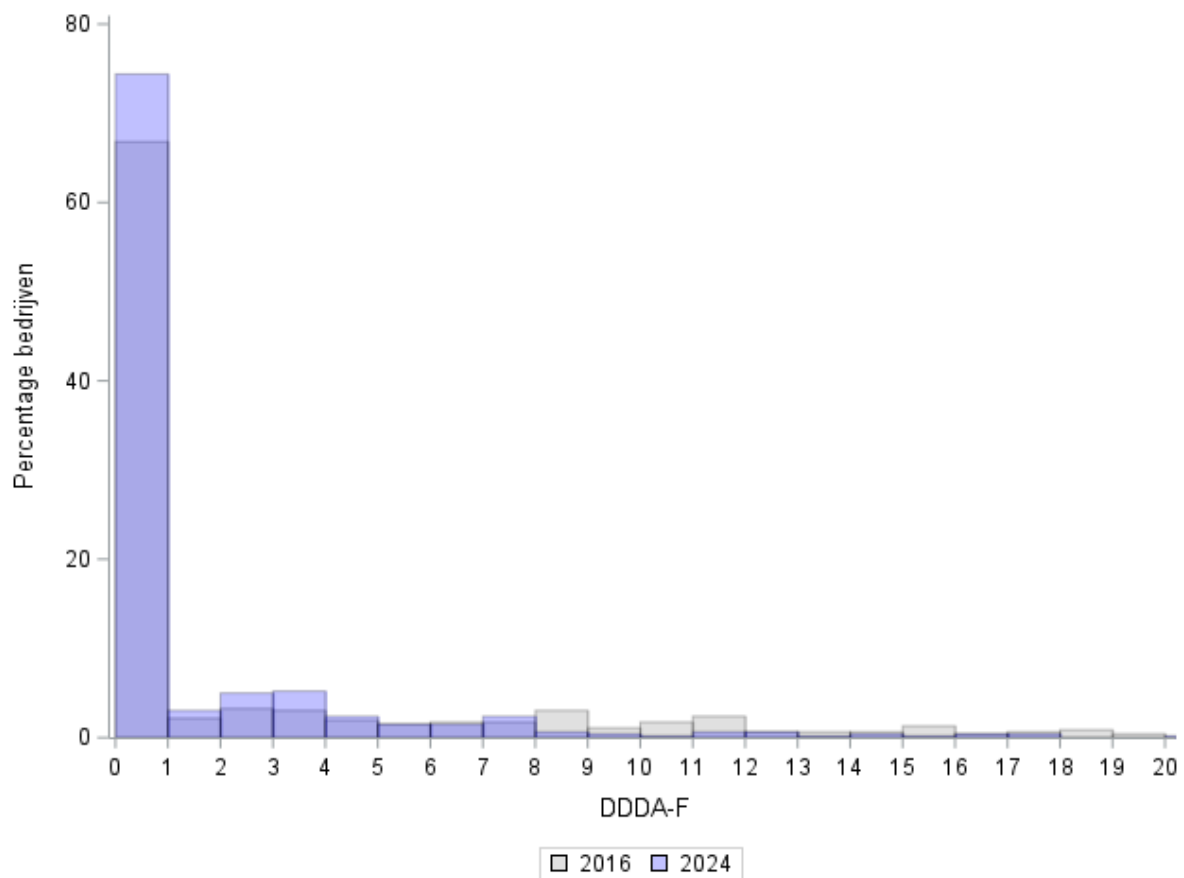
Tabel B16. Antibioticumgebruik in DDDA_F per vleeskuikenbedrijf voor 2016-2024**

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2016	461	3,6	0,0	3,8	11,9
2017	493	4,1	0,0	5,0	12,6
2018	475	3,6	0,0	4,9	10,6
2019	471	2,3	0,0	2,8	7,8
2020	525	2,1	0,0	2,3	6,9
2021	560	1,7	0,0	1,9	5,4
2022	599	1,4	0,0	0,0	4,1
2023	595	1,6	0,0	0,0	5,1
2024	593	1,5	0,0	1,2	5,1

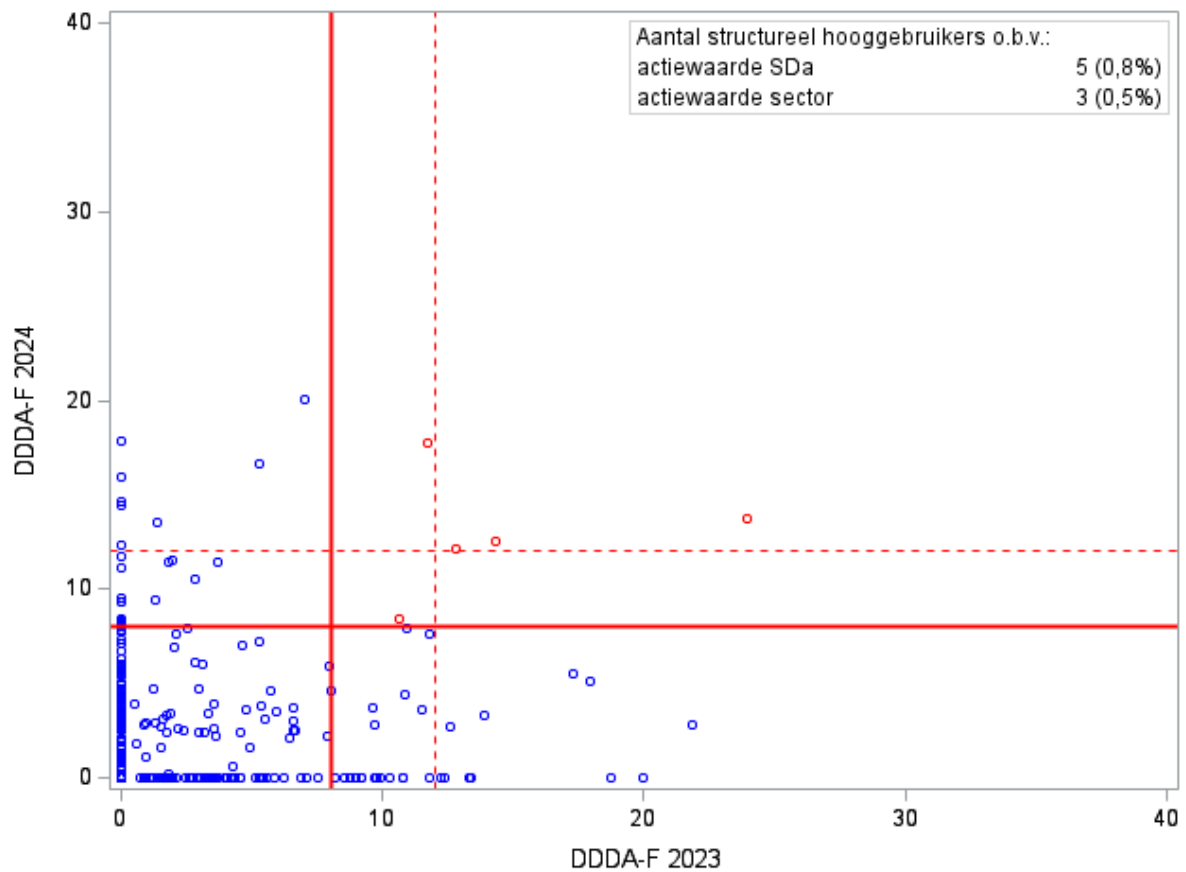
* Deze middelen zijn niet toegelaten voor pluimvee.

** Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B15. De DDDA_F verdelingen van 2016 en 2024 voor vleeskuikenbedrijven met trager groeiende rassen

Figuur B16. Spreidingsdiagram van de $DDDA_F$ van 2023 en 2024 voor vleeskuikenbedrijven met trager groeiende rassen. De rode lijnen geven de actiewaarde van de SDa weer. De rode stippellijnen geven de overgangsactiewaarde van de sector weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers o.b.v. beide actiewaarden weergegeven.

Tabel B17. Gebruik in $DDDA_F$ per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vleeskuikenbedrijven met trager groeiende rassen in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met $DDDA_F=0$	$DDDA_F$		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	96,0%	0,00	0,00	0,14
1	Tetracyclines	Oraal	93,1%	0,00	0,00	0,21
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	82,6%	0,00	0,00	0,77
2	Aminopenicillines	Oraal	94,3%	0,00	0,00	0,22
2	Chinolonen	Oraal	98,0%	0,00	0,00	0,10
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	99,7%	0,00	0,00	0,01
3	Fluorochinolonen	Oraal	99,8%	0,00	0,00	0,01

Voorschakels vleeskuikens

2.4 Opfok (groot)ouderdieren

Aantal bedrijven: 88

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 29 (33,0%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt*: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluoroquinolonen heeft gebruikt: 1 (1,1%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 2 (2,3%)

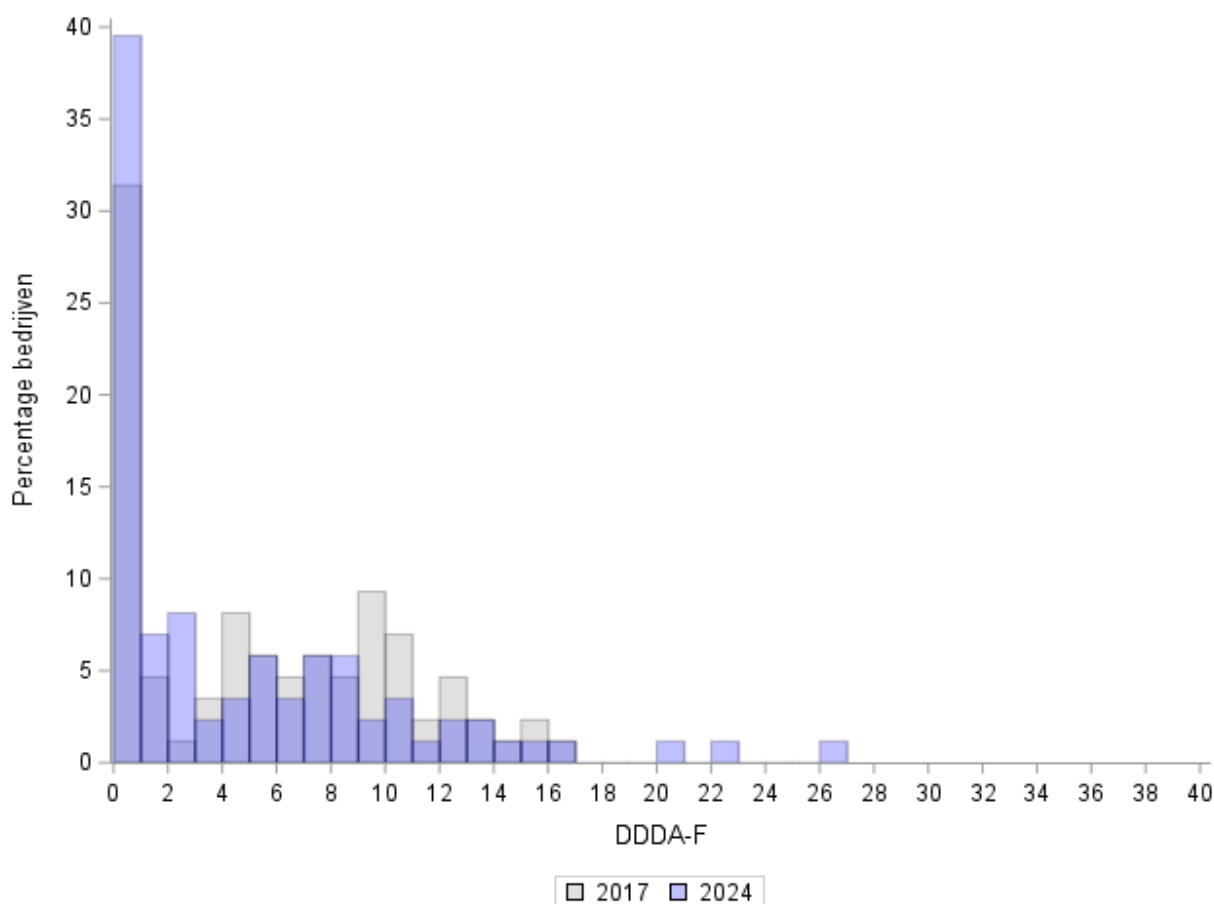
Tabel B18. Antibioticumgebruik in DDDA_F per opfok (groot)ouderdierbedrijven voor 2017-2024**

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	116	13,3	8,6	17,0	27,8
2018	99	15,7	10,6	22,8	35,2
2019	103	14,5	10,8	19,9	30,5
2020	100	9,6	7,9	13,9	18,1
2021	90	7,2	5,6	12,0	15,9
2022	90	6,4	4,9	7,8	12,6
2023	86	5,0	3,4	7,5	13,2
2024	88	5,4	2,7	8,1	13,9

* Deze middelen zijn niet toegelaten voor pluimvee.

** Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B17. De DDDA_F verdelingen van 2017 en 2024 voor opfok (groot)ouderdierbedrijven

Tabel B19. Gebruik in $DDDA_F$ per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op opfok (groot)ouderdierbedrijven 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met $DDDA_F=0$	$DDDA_F$		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	65,0%	0,00	1,28	1,28
1	Tetracyclines	Oraal	86,3%	0,00	0,00	0,75
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	42,5%	1,01	3,17	2,00
2	Aminopenicillines	Oraal	72,5%	0,00	1,51	1,61
2	Chinolonen	Oraal	97,5%	0,00	0,00	0,13
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	96,3%	0,00	0,00	0,03
3	Fluorochinolonen	Oraal	98,8%	0,00	0,00	0,02
3	Polymyxines	Oraal	97,5%	0,00	0,00	0,08

2.5 Vermeerdering (groot)ouderdieren

Aantal bedrijven: 181

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 112 (61,9%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt*: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluoroquinolonen heeft gebruikt: 11 (6,1%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 1 (0,6%)

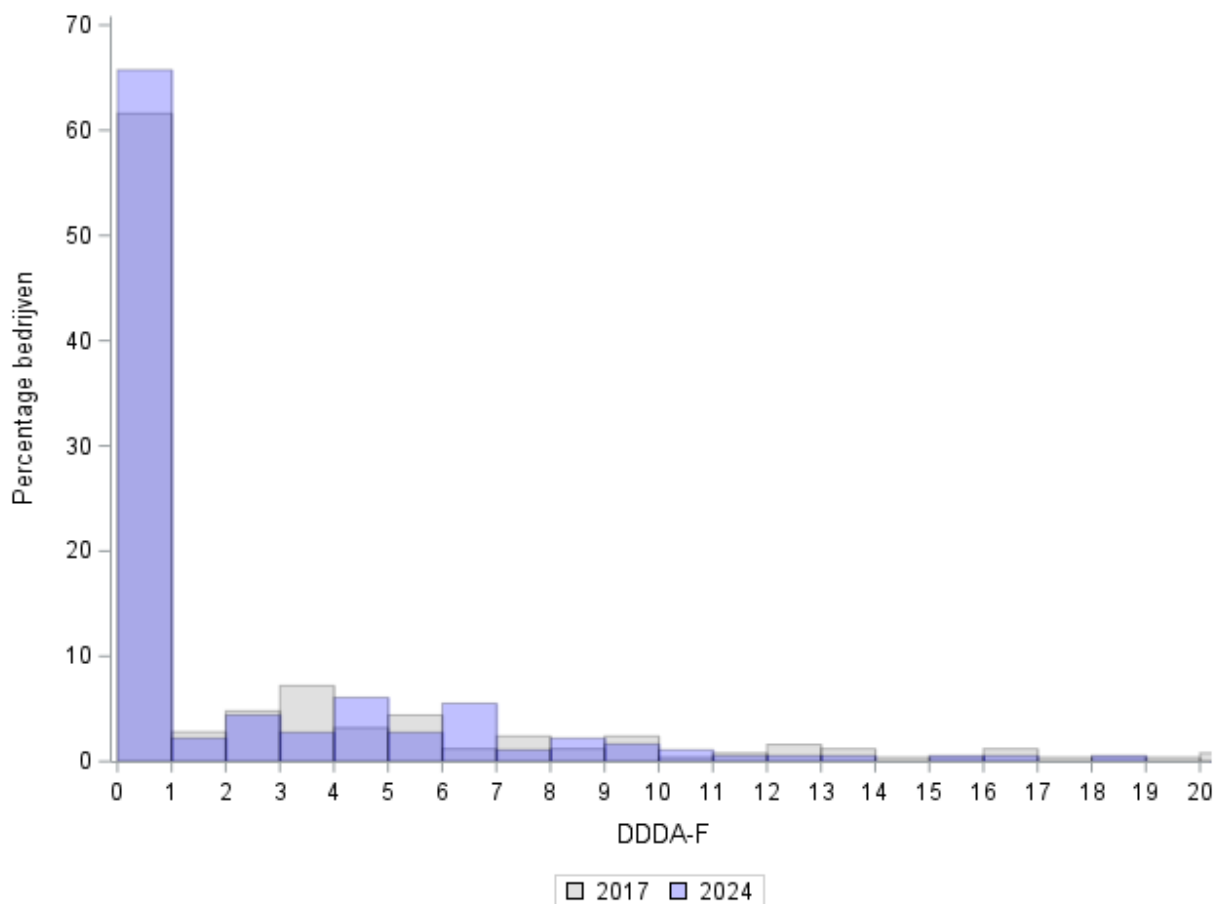
Tabel B20. Antibioticumgebruik in DDDA_F per vermeerdering (groot)ouderdierbedrijven voor 2017-2024**

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	250	2,8	0,0	3,7	9,2
2018	215	2,7	0,0	3,9	8,5
2019	224	2,0	0,0	1,6	7,5
2020	220	4,3	0,0	2,4	8,2
2021	209	1,6	0,0	0,8	6,6
2022	200	1,5	0,0	0,6	4,9
2023	192	2,6	0,0	1,0	7,6
2024	181	2,4	0,0	3,9	7,5

* Deze middelen zijn niet toegelaten voor pluimvee.

** Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B18. De DDDA_F verdelingen van 2017 en 2024 voor vermeerdering (groot)ouderdierbedrijven

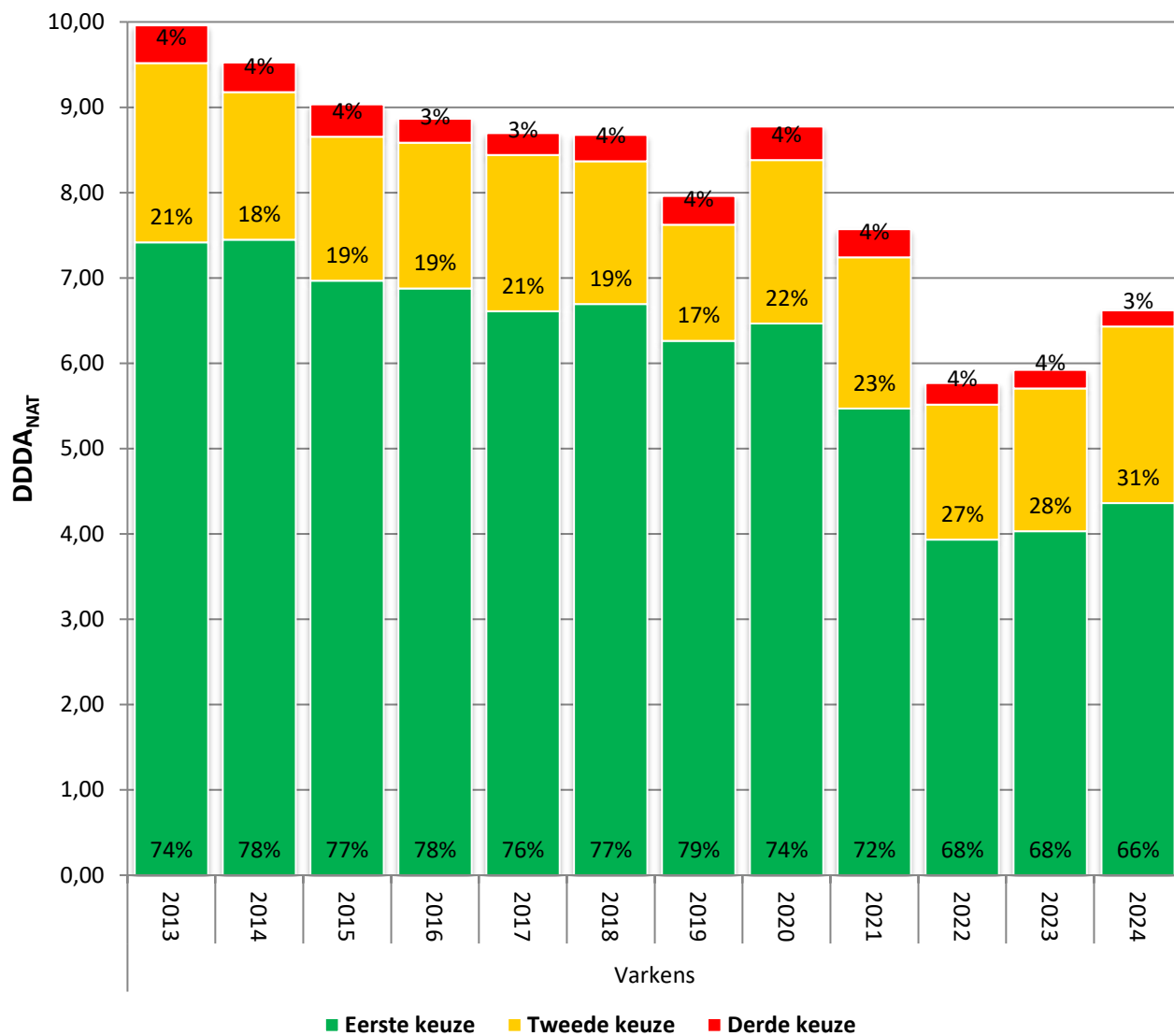
Tabel B21. Gebruik in $DDDA_F$ per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vermeerdering (groot)ouderdierbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met $DDDA_F=0$	$DDDA_F$		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Tetracyclines	Oraal	75,7%	0,00	0,00	1,25
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	96,7%	0,00	0,00	0,13
2	Aminoglycosiden	Oraal	99,4%	0,00	0,00	0,01
2	Aminopenicillines	Oraal	98,3%	0,00	0,00	0,05
2	Chinolonen	Oraal	92,3%	0,00	0,00	0,50
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	98,3%	0,00	0,00	0,02
3	Fluorochinolonen	Oraal	93,9%	0,00	0,00	0,15
3	Polymyxines	Oraal	99,4%	0,00	0,00	0,03

Varkenssector

1. DDDA_{NAT}

Figuur B19. Trends van de DDDA_{NAT} in de varkenssector over 2013-2024 per keuze antibioticum

2. DDDA_F

2.1 Zeugen en zuigende biggen

Aantal bedrijven: 1.198

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 50 (4,2%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 2 (0,2%)

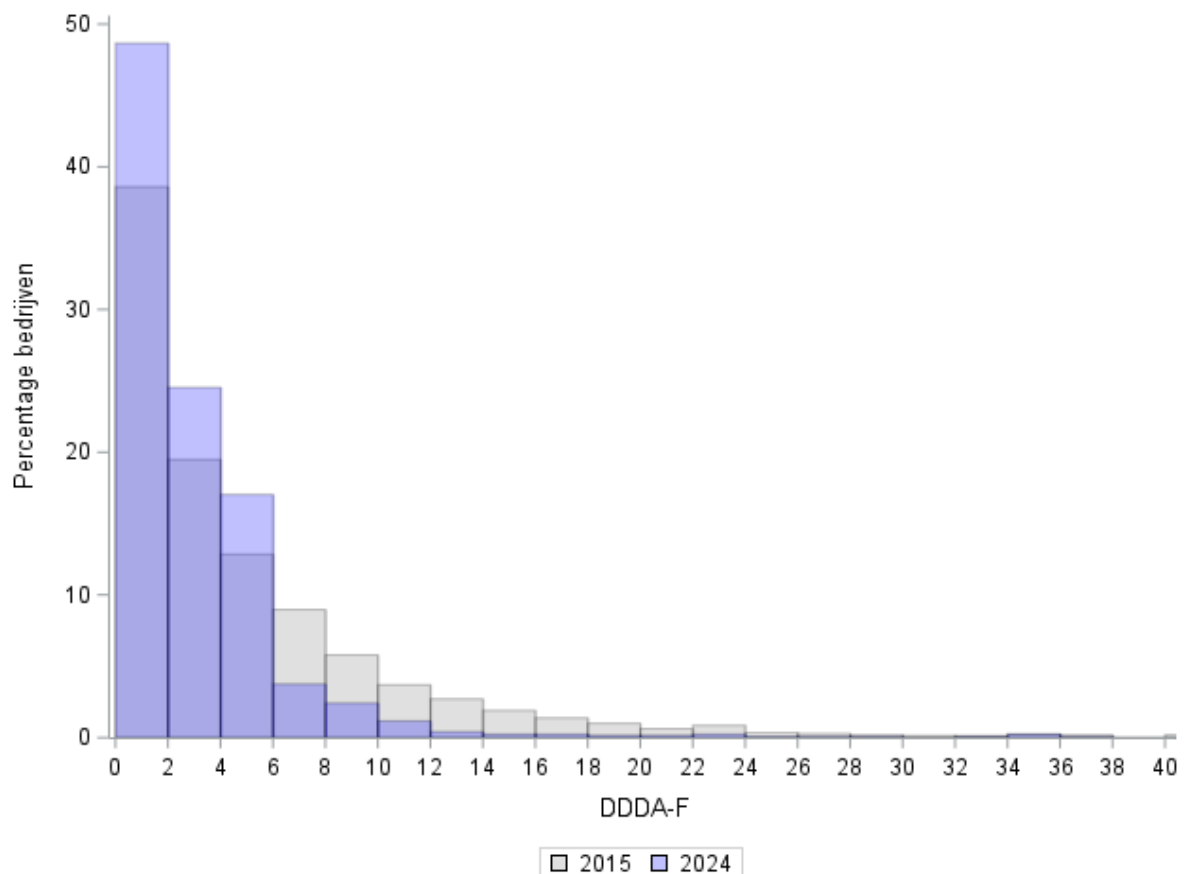
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 278 (23,3%)

Tabel B22. Antibioticumgebruik in DDDA_F per zeugen en zuigende biggenbedrijf voor 2015-2024*

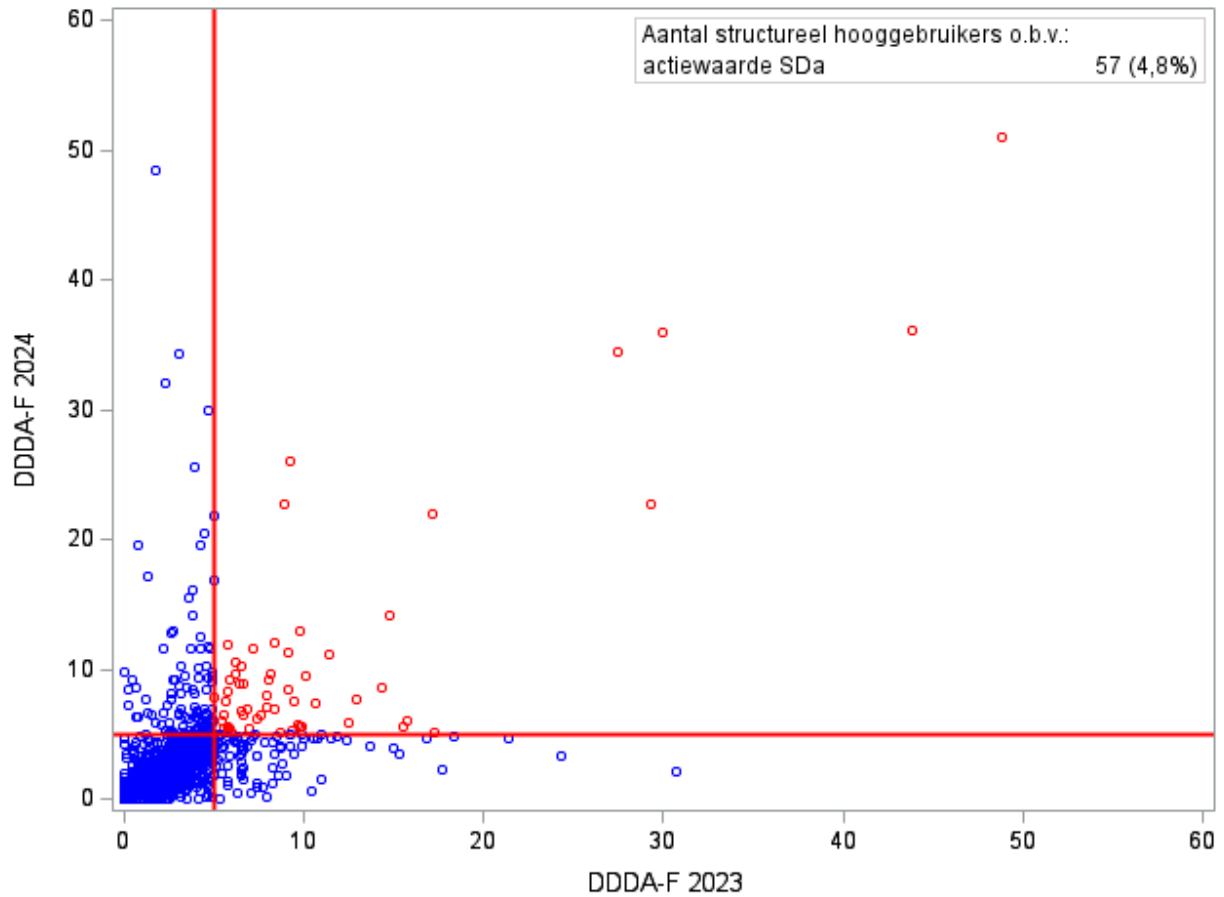
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2015	2.109	5,4	3,1	6,8	12,8
2016	1.919	3,5	2,3	4,7	8,1
2017	1.853	3,7	2,2	4,7	8,2
2018	1.780	3,8	2,1	4,5	8,6
2019	1.659	3,5	2,1	4,6	8,2
2020	1.572	3,6	2,2	4,5	7,7
2021	1.498	3,2	2,0	4,2	6,9
2022	1.318	2,8	1,9	3,9	5,6
2023	1.250	3,0	2,2	4,0	5,7
2024	1.198	3,2	2,1	4,2	5,9

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B20. De DDDA_F verdelingen van 2015 en 2024 voor zeugen en zuigende biggenbedrijven

Figuur B21. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2023 en 2024 voor zeugen en zuigende biggenbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers (twee keer een gebruik boven de actiewaarde) weergegeven.

Tabel B23. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op zeugen en zuigende biggenbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	70,1%	0,00	0,09	0,20
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	96,2%	0,00	0,00	0,14
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	88,9%	0,00	0,00	0,02
1	Penicillines	Parenteraal	18,4%	0,39	0,92	0,70
1	Pleuromutilines	Oraal	99,2%	0,00	0,00	0,03
1	Pleuromutilines	Parenteraal	96,0%	0,00	0,00	0,01
1	Tetracyclines	Oraal	87,1%	0,00	0,00	0,35
1	Tetracyclines	Parenteraal	45,0%	0,03	0,33	0,29
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	90,9%	0,00	0,00	0,14
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	36,3%	0,08	0,32	0,25
2	Aminoglycosiden	Oraal	89,1%	0,00	0,00	0,01
2	Aminopenicillines	Oraal	94,8%	0,00	0,00	0,05
2	Aminopenicillines	Parenteraal	42,2%	0,06	0,53	0,33
2	Chinolonen	Oraal	99,9%	0,00	0,00	0,01
2	Combinaties meerdere antibiotica	Oraal	99,0%	0,00	0,00	0,03
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	80,5%	0,00	0,00	0,03
2	Langwerkende macroliden	Parenteraal	73,0%	0,00	0,15	0,43
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	94,6%	0,00	0,00	0,09
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	99,8%	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Oraal	95,7%	0,00	0,00	0,02
3	Polymyxines	Parenteraal	79,0%	0,00	0,00	0,03

2.2 Speenbiggen

Aantal bedrijven: 1.336

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 202 (15,1%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluoroquinolonen heeft gebruikt: 0 (0,0%)

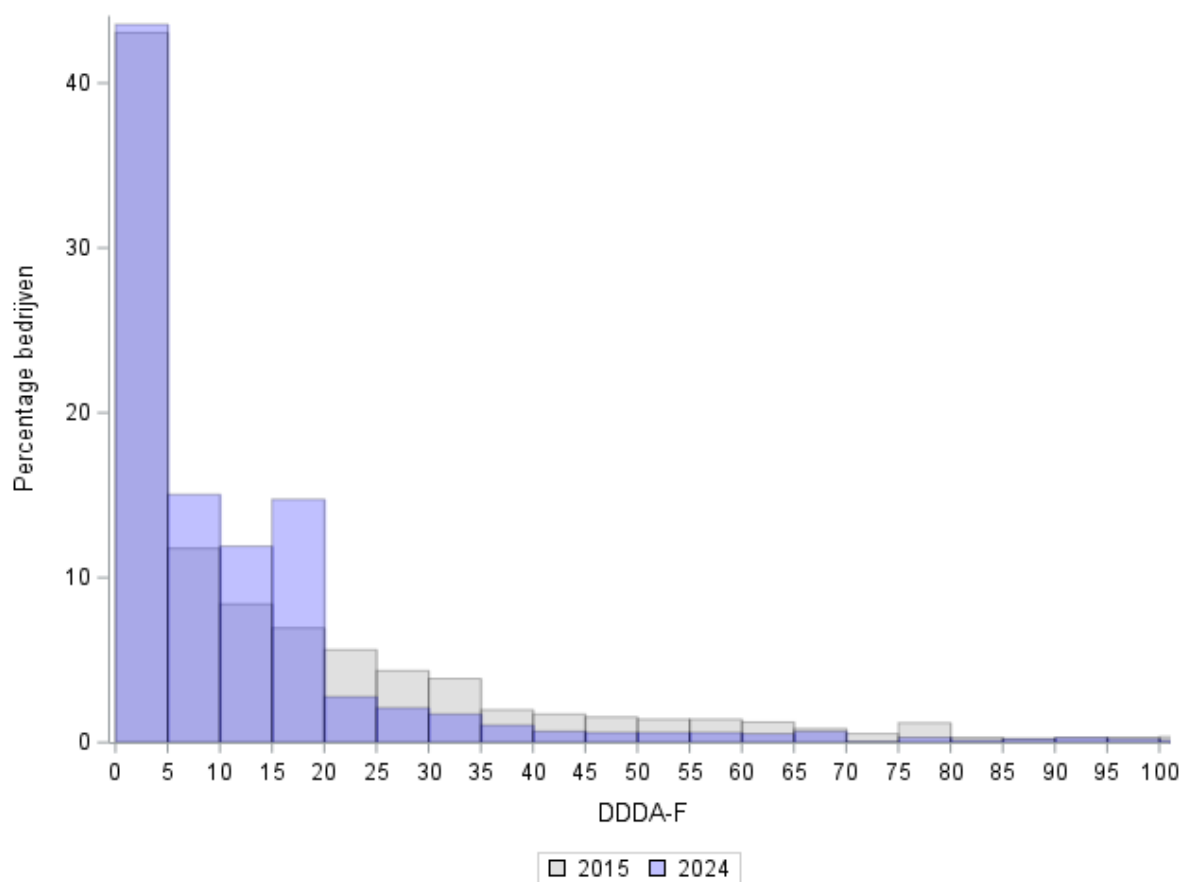
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 306 (22,9%)

Tabel B24. Antibioticumgebruik in DDDA_F per speenbiggenbedrijf voor 2015-2024*

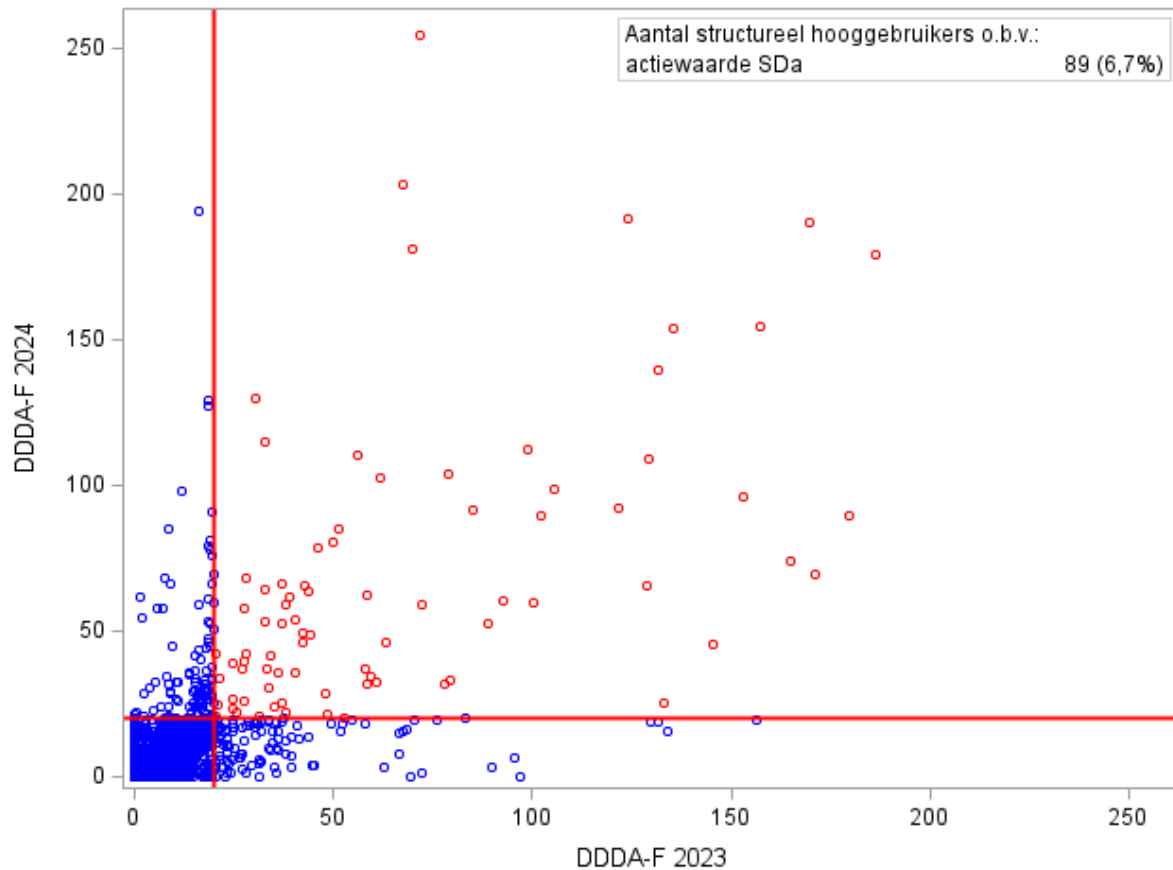
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2015	2.276	19,6	7,6	24,4	52,2
2016	2.088	24,2	11,9	29,1	57,2
2017	2.037	21,7	10,6	25,5	52,9
2018	1.941	19,8	10,1	23,5	44,0
2019	1.833	16,8	8,1	20,7	38,3
2020	1.759	20,5	9,5	21,3	41,3
2021	1.668	20,5	6,9	18,1	32,8
2022	1.463	14,6	7,1	16,8	28,4
2023	1.392	16,0	7,6	17,4	30,7
2024	1.336	16,1	6,9	17,2	29,7

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B22. De DDDA_F verdelingen van 2015 en 2024 voor speenbiggenbedrijven

Figuur B23. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2023 en 2024 voor speenbiggenbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers (twee keer een gebruik boven de actiewaarde) weergegeven.

Tabel B25. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op speenbiggenbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Oraal	99,8%	0,00	0,00	0,00
1	Amfenicolen	Parenteraal	82,0%	0,00	0,00	0,42
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	89,7%	0,00	0,00	0,62
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	94,9%	0,00	0,00	0,02
1	Penicillines	Parenteraal	60,6%	0,00	0,55	0,61
1	Pleuromutilines	Oraal	99,3%	0,00	0,00	0,05
1	Pleuromutilines	Parenteraal	98,1%	0,00	0,00	0,03
1	Tetracyclines	Oraal	68,6%	0,00	2,61	4,09
1	Tetracyclines	Parenteraal	78,3%	0,00	0,00	0,42
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	69,0%	0,00	1,12	1,99
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	88,1%	0,00	0,00	0,07
2	Aminoglycosiden	Oraal	95,1%	0,00	0,00	0,05
2	Aminopenicillines	Oraal	76,2%	0,00	0,00	4,21
2	Aminopenicillines	Parenteraal	59,7%	0,00	0,54	0,71
2	Chinolonen	Oraal	99,9%	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Oraal	98,7%	0,00	0,00	0,08
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	91,5%	0,00	0,00	0,04
2	Langwerkende macroliden	Parenteraal	77,9%	0,00	0,00	1,48
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	95,7%	0,00	0,00	0,32
3	Polymyxines	Oraal	83,3%	0,00	0,00	0,80
3	Polymyxines	Parenteraal	88,9%	0,00	0,00	0,07

2.3 Vleesvarkens

Aantal bedrijven: 2.697

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 649 (24,1%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluoroquinolonen heeft gebruikt: 0 (0,0%)

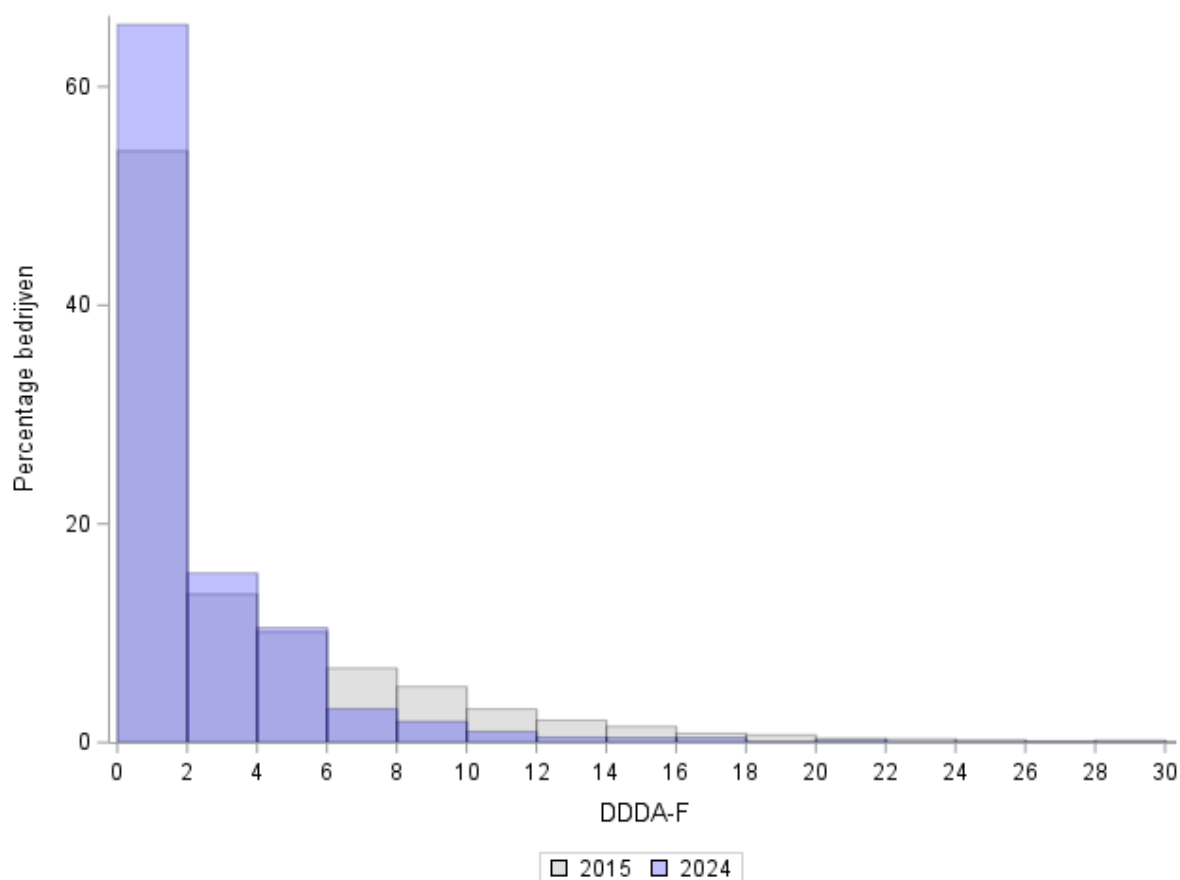
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 49 (1,8%)

Tabel B26. Antibioticumgebruik in DDDA_F per vleesvarkensbedrijf voor 2015-2024*

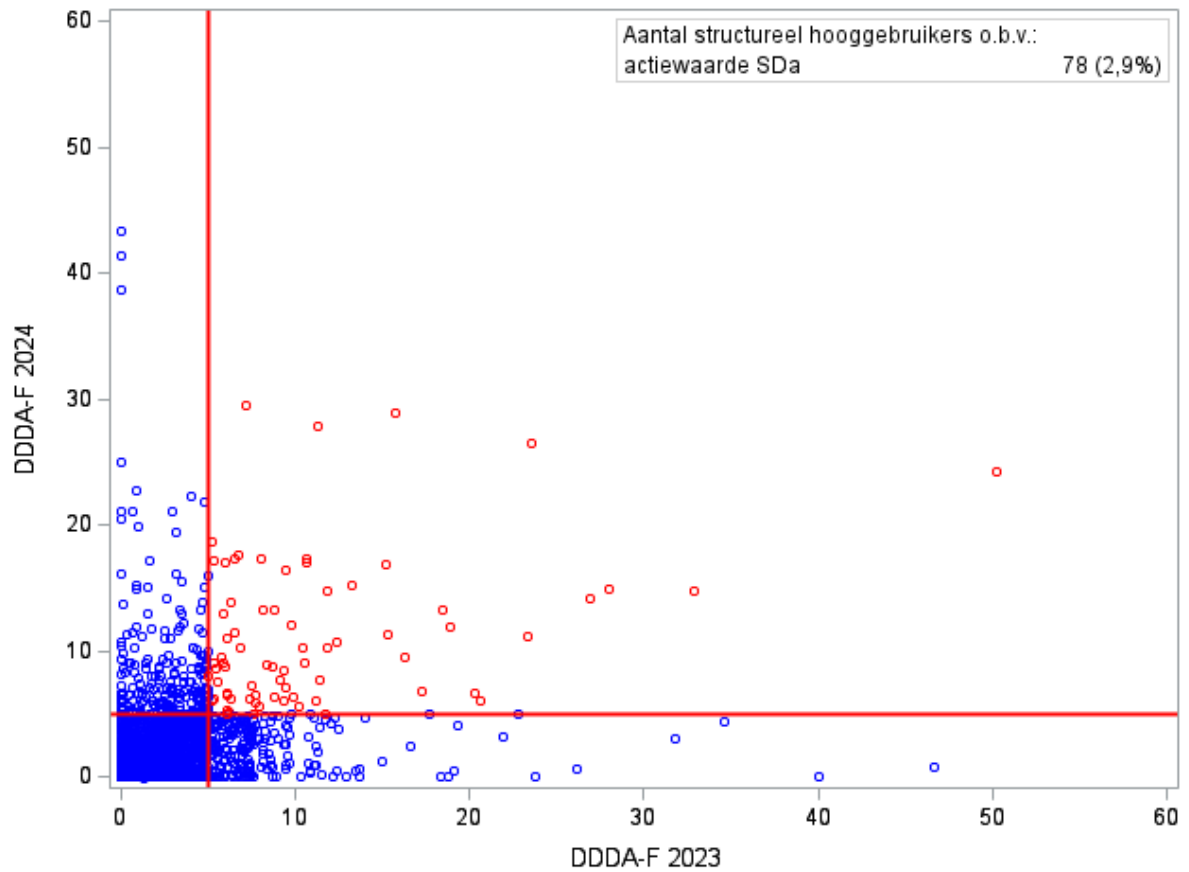
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2015	5.072	4,1	1,6	5,4	10,2
2016	4.701	4,0	1,7	5,7	10,1
2017	4.580	3,8	1,7	5,4	9,8
2018	4.323	3,9	1,8	5,4	9,9
2019	4.005	3,8	1,6	5,5	10,2
2020	3.650	3,5	1,2	4,8	9,0
2021	3.142	2,8	1,2	4,1	6,9
2022	2.931	2,2	1,0	3,3	5,3
2023	2.820	2,4	1,0	3,1	5,1
2024	2.697	2,3	0,8	3,2	5,2

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B24. De DDDA_F verdelingen van 2015 en 2024 voor vleesvarkensbedrijven

Figuur B25. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2023 en 2024 voor vleesvarkensbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarden van de SDa weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers (twee keer een gebruik boven de actiewaarde) weergegeven.

Tabel B27. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vleesvarkensbedrijven in 2024

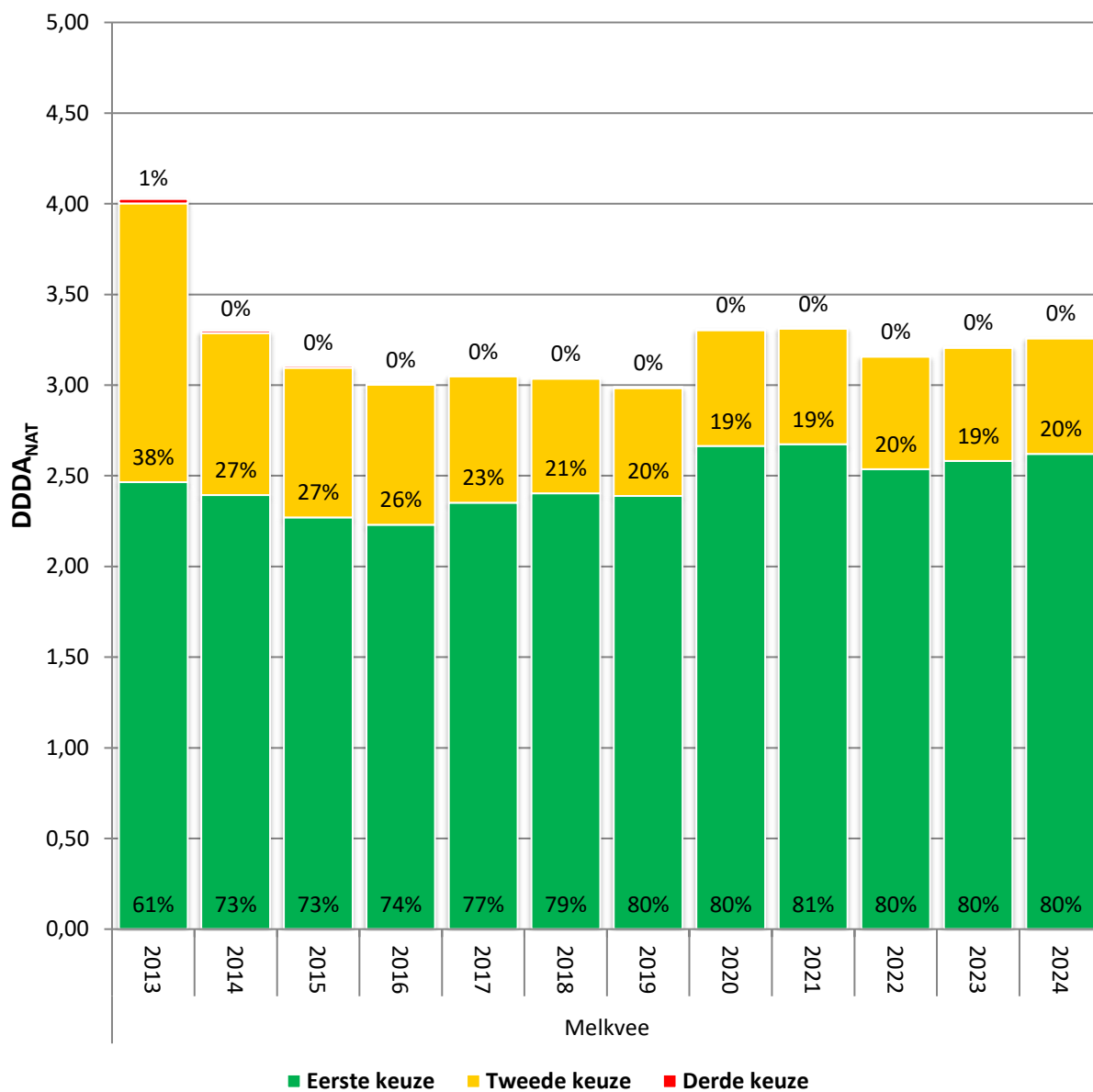
Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Oraal	99,9%	0,00	0,00	0,00
1	Amfenicolen	Parenteraal	68,7%	0,00	0,10	0,21
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	84,5%	0,00	0,00	0,26
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	84,1%	0,00	0,00	0,02
1	Penicillines	Parenteraal	40,5%	0,05	0,25	0,24
1	Pleuromutilines	Oraal	98,8%	0,00	0,00	0,01
1	Pleuromutilines	Parenteraal	96,4%	0,00	0,00	0,01
1	Tetracyclines	Oraal	68,0%	0,00	0,88	1,02
1	Tetracyclines	Parenteraal	64,8%	0,00	0,07	0,12
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	84,6%	0,00	0,00	0,22
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	98,7%	0,00	0,00	0,00
2	Aminoglycosiden	Oraal	99,7%	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Oraal	95,8%	0,00	0,00	0,06
2	Aminopenicillines	Parenteraal	86,8%	0,00	0,00	0,03
2	Chinolonen	Oraal	99,9%	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Oraal	99,7%	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	97,3%	0,00	0,00	0,00
2	Langwerkende macroliden	Parenteraal	97,0%	0,00	0,00	0,03
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	99,3%	0,00	0,00	0,01
3	Polymyxines	Oraal	98,8%	0,00	0,00	0,01
3	Polymyxines	Parenteraal	99,2%	0,00	0,00	0,00

Rundveesector

Melkvee

1. DDDA_{NAT}

Figuur B26 Trends van de DDDA_{NAT} in de melkveesector over 2013-2024 per keuze antibioticum

2. DDDA_F

Aantal bedrijven: 13.739

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 302 (2,2%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 944 (6,9%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 47 (0,3%)

Tabel B28. Gebruik per melkveebedrijf weergegeven als totaal gebruik voor 2012-2024 (A), gebruik droogzetters (B), gebruik mastitisinjectoren (C) en gebruik van orale middelen in kalveren (D)

A Totaal gebruik in DDDA _F *					
Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2012	18.053	2,9	2,7	3,8	4,9
2013	18.005	2,8	2,8	3,7	4,7
2014	17.747	2,3	2,2	3,0	3,9
2015	17.737	2,2	2,1	2,9	3,7
2016	17.529	2,1	2,1	2,9	3,7
2017	17.121	2,1	2,1	2,9	3,8
2018	16.499	2,1	2,1	2,9	3,8
2019	15.871	2,2	2,1	3,0	3,9
2020	15.522	2,4	2,3	3,3	4,2
2021	15.379	2,3	2,3	3,2	4,2
2022	14.474	2,3	2,2	3,1	4,0
2023	14.080	2,3	2,2	3,1	4,0
2024	13.739	2,3	2,2	3,2	4,1

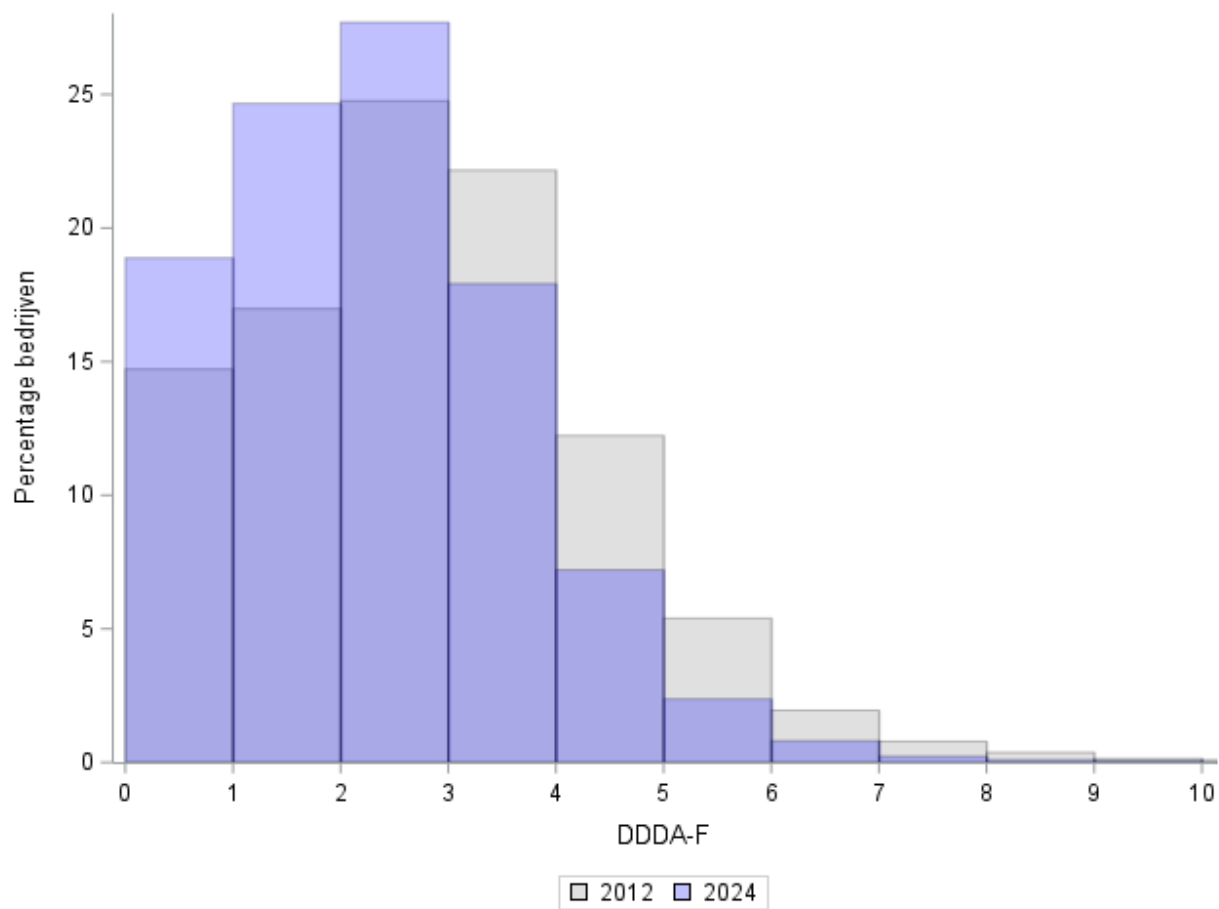
* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F

B Gebruik van droogzetters in DDDA _F (dieren >2 jaar)				
N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
13.739	1,2	1,1	1,8	2,4

C Gebruik van mastitisinjectoren in DDDA _F (dieren >2 jaar)				
N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
13.739	0,6	0,5	0,9	1,4

D Gebruik van orale antibiotica bij kalveren in DDDA _F (dieren <56 dagen)				
N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
13.739	1,9	0,0	0,0	4,7

Figuur B27. De DDDA_F verdelingen van 2012 en 2024 voor melkveebedrijven

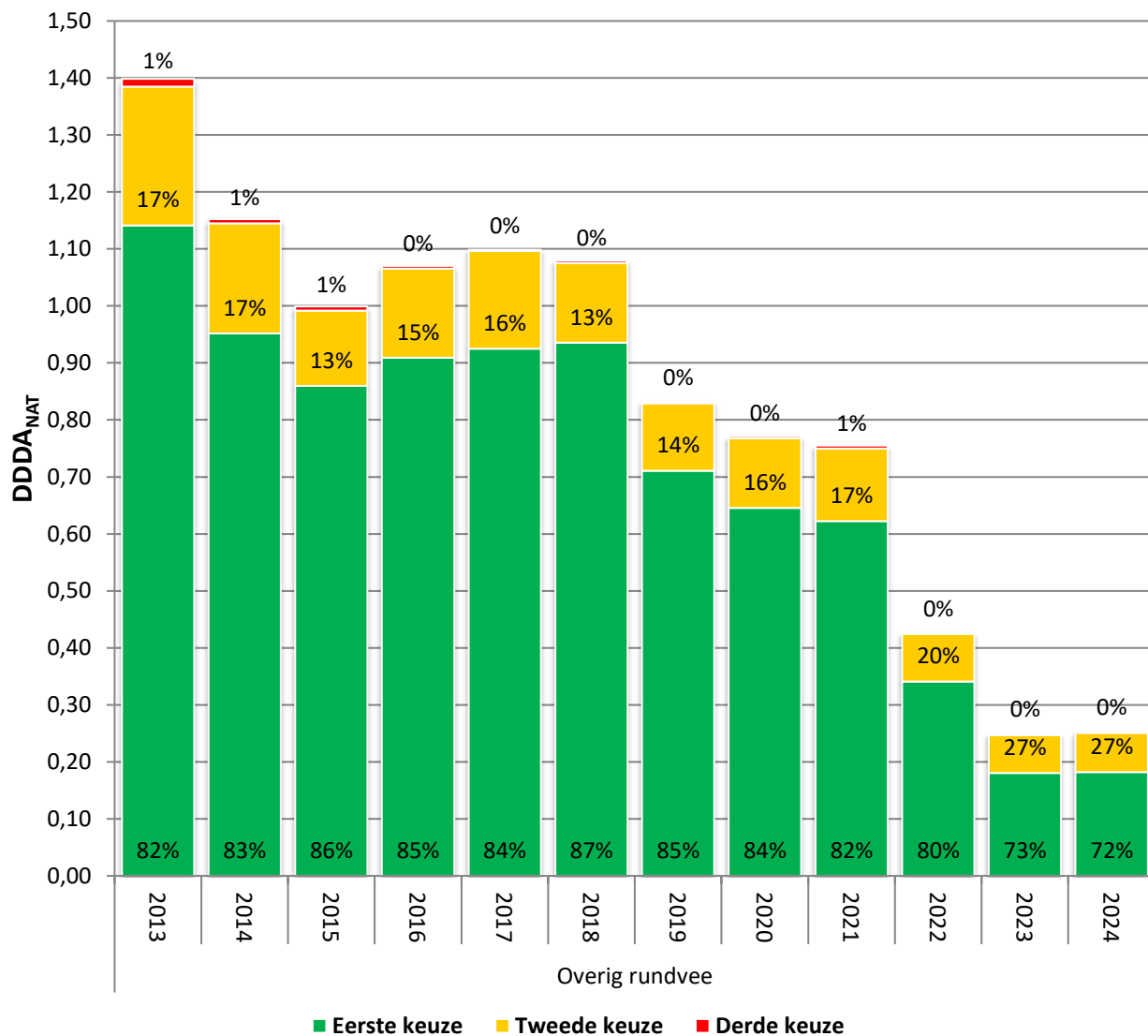
Tabel B29. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op melkveebedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	58,1%	0,00	0,04	0,03
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	99,9%	0,00	0,00	0,00
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	59,4%	0,00	0,06	0,07
1	Penicillines	Intramammair	61,1%	0,00	0,27	0,20
1	Penicillines	Droogzetter	19,4%	0,88	1,42	0,92
1	Penicillines	Parenteraal	20,0%	0,14	0,36	0,26
1	Tetracyclines	Oraal	98,7%	0,00	0,00	0,00
1	Tetracyclines	Parenteraal	23,0%	0,08	0,20	0,14
1	Tetracyclines	Intra-uterien	59,3%	0,00	0,06	0,04
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	99,1%	0,00	0,00	0,00
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	18,1%	0,12	0,26	0,19
2	Aminoglycosiden	Oraal	79,6%	0,00	0,00	0,01
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	97,1%	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Intramammair	37,3%	0,08	0,24	0,16
2	Aminopenicillines	Oraal	99,9%	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Parenteraal	37,7%	0,03	0,10	0,08
2	Cefalosporines 1e en 2e generatie	Intramammair	96,7%	0,00	0,00	0,01
2	Cefalosporines 1e en 2e generatie	Intra-uterien	81,4%	0,00	0,00	0,00
2	Chinolonen	Oraal	100%	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Intramammair	55,7%	0,00	0,17	0,14
2	Combinaties meerdere antibiotica	Droogzetter	96,8%	0,00	0,00	0,02
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	64,2%	0,00	0,04	0,03
2	Langwerkende macroliden	Parenteraal	83,8%	0,00	0,00	0,01
3	Cefalosporines 3e en 4e generatie	Intramammair	99,8%	0,00	0,00	0,00
3	Cefalosporines 3e en 4e generatie	Parenteraal	99,8%	0,00	0,00	0,00
3	Fluorochinolonen	Oraal	100,0%	0,00	0,00	0,00
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	93,1%	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Oraal	99,9%	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Parenteraal	99,8%	0,00	0,00	0,00

Overig rundvee

1. DDDA_{NAT}

Figuur B28. Trends van de DDDA_{NAT} in de overig rundveesector over 2013-2024 per keuze antibioticum

2. DDDA_F

2.1 Opfok

Aantal bedrijven: 569

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 435 (76,4%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluoroquinolonen heeft gebruikt: 2 (0,4%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

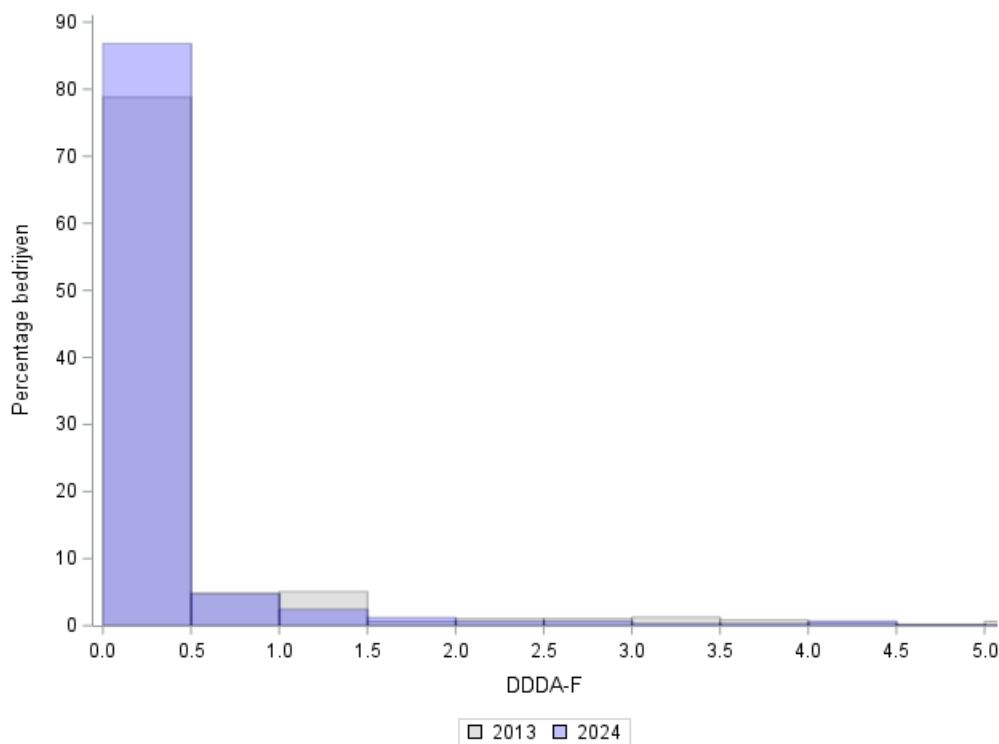
Tabel B30. Antibioticumgebruik in DDDA_F per opfokbedrijf voor 2012-2024*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2012**	-	-	-	-	-
2013	472	1,1	0,0	0,2	2,3
2014	474	1,4	0,0	0,2	1,8
2015	470	0,8	0,0	0,2	1,7
2016	435	0,8	0,0	0,1	1,3
2017	520	1,0	0,0	0,0	1,6
2018	544	1,0	0,0	0,0	1,4
2019	573	1,0	0,0	0,1	1,5
2020	634	0,9	0,0	0,2	1,6
2021	664	0,8	0,0	0,2	1,2
2022	713	0,6	0,0	0,2	1,2
2023	694	0,5	0,0	0,0	0,8
2024	569	0,6	0,0	0,0	1,9

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

** In 2012 kon er geen onderscheid worden gemaakt tussen geslacht, dus waren opfok- en vleesstierenbedrijven samengevoegd.

Figuur B29. De DDDA_F verdelingen van 2013 en 2024 voor opfokbedrijven

Tabel B31. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op opfokbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	88,0%	0,00	0,00	0,11
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	99,1%	0,00	0,00	0,05
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	97,2%	0,00	0,00	0,00
1	Penicillines	Droogzetter	99,6%	0,00	0,00	0,00
1	Penicillines	Parenteraal	89,8%	0,00	0,00	0,07
1	Tetracyclines	Oraal	97,9%	0,00	0,00	0,21
1	Tetracyclines	Parenteraal	96,3%	0,00	0,00	0,02
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	98,8%	0,00	0,00	0,04
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	95,1%	0,00	0,00	0,01
2	Aminoglycosiden	Oraal	99,3%	0,00	0,00	0,03
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	99,3%	0,00	0,00	0,01
2	Aminopenicillines	Intramammair	99,6%	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Oraal	99,6%	0,00	0,00	0,01
2	Aminopenicillines	Parenteraal	94,6%	0,00	0,00	0,01
2	Chinolonen	Oraal	99,8%	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Intramammair	99,6%	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	98,6%	0,00	0,00	0,00
2	Langwerkende macroliden	Parenteraal	94,9%	0,00	0,00	0,04
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	99,6%	0,00	0,00	0,00

2.2 Zoogkoeien

Aantal bedrijven: 7.833

Aantal bedrijven met $DDDA_F = 0$: 4.220 (53,9%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 69 (1,6%)

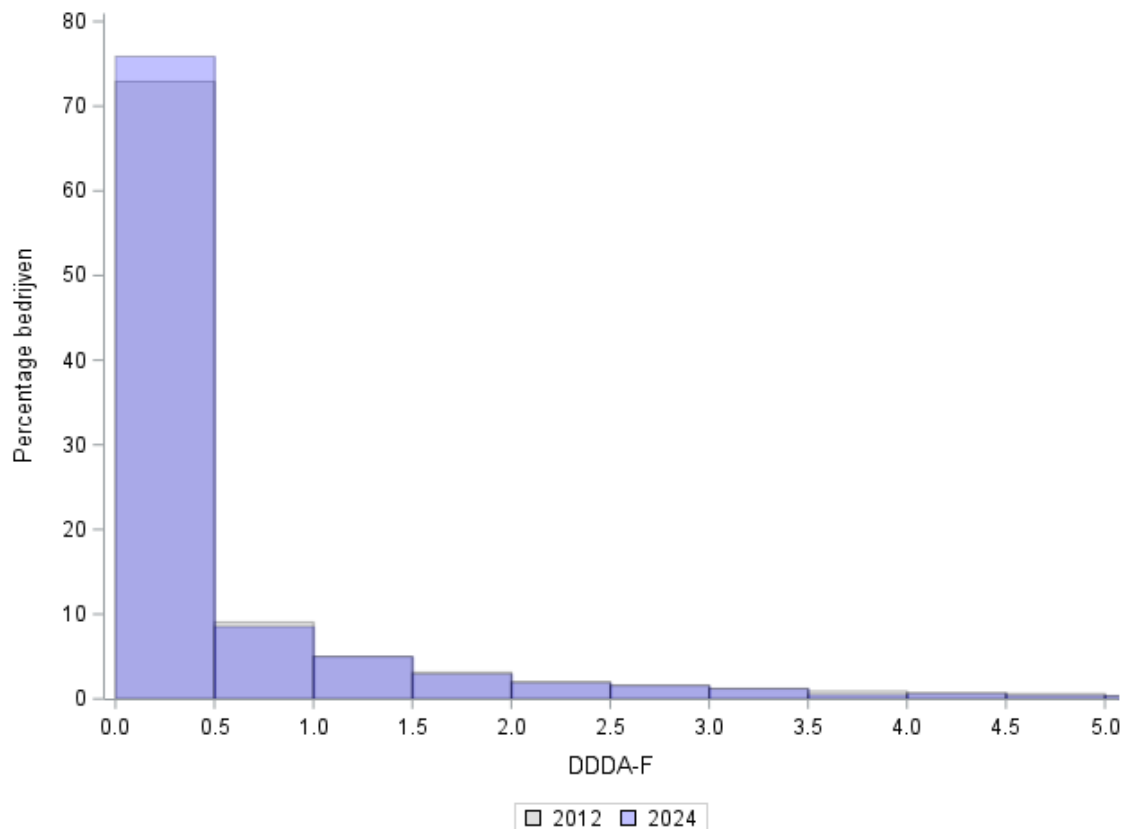
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 9 (0,2%)

Tabel B32. Antibioticumgebruik in $DDDA_F$ per zoogkoeienbedrijf voor 2012-2024*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2012	11.927	0,9	0,0	0,6	2,0
2013	9.857	0,7	0,1	0,8	2,2
2014	9.588	0,7	0,1	0,7	2,0
2015	9.305	0,6	0,1	0,7	2,0
2016	9.067	0,6	0,1	0,7	1,9
2017	9.351	0,5	0,0	0,6	1,7
2018	8.932	0,6	0,0	0,6	1,8
2019	8.263	0,6	0,0	0,6	1,9
2020	7.914	0,6	0,0	0,6	2,0
2021	7.540	0,6	0,0	0,6	1,9
2022	7.876	0,5	0,0	0,5	1,7
2023	7.937	0,5	0,0	0,5	1,6
2024	7.833	0,5	0,0	0,5	1,6

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de $DDDA_F$.

Figuur B30. De $DDDA_F$ verdelingen van 2012 en 2024 voor zoogkoeienbedrijven

Tabel B33. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op zoogkoeienbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	87,5%	0,00	0,00	0,03
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	99,9%	0,00	0,00	0,00
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	94,8%	0,00	0,00	0,01
1	Penicillines	Intramammair	99,0%	0,00	0,00	0,01
1	Penicillines	Droogzetter	97,5%	0,00	0,00	0,03
1	Penicillines	Parenteraal	76,4%	0,00	0,00	0,17
1	Tetracyclines	Oraal	99,4%	0,00	0,00	0,01
1	Tetracyclines	Parenteraal	85,8%	0,00	0,00	0,05
1	Tetracyclines	Intra-uterien	92,1%	0,00	0,00	0,02
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	99,7%	0,00	0,00	0,00
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	90,3%	0,00	0,00	0,02
2	Aminoglycosiden	Oraal	98,2%	0,00	0,00	0,00
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	99,0%	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Intramammair	97,4%	0,00	0,00	0,01
2	Aminopenicillines	Oraal	100,0%	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Parenteraal	84,7%	0,00	0,00	0,06
2	Cefalosporines 1e en 2e generatie	Intramammair	99,9%	0,00	0,00	0,00
2	Cefalosporines 1e en 2e generatie	Intra-uterien	99,2%	0,00	0,00	0,00
2	Chinolonen	Oraal	100,0%	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Intramammair	98,4%	0,00	0,00	0,01
2	Combinaties meerdere antibiotica	Droogzetter	99,8%	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	88,1%	0,00	0,00	0,07
2	Langwerkende macroliden	Parenteraal	93,5%	0,00	0,00	0,03
3	Cefalosporines 3e en 4e generatie	Intramammair	100,0%	0,00	0,00	0,00
3	Cefalosporines 3e en 4e generatie	Parenteraal	100,0%	0,00	0,00	0,00
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	99,1%	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Oraal	99,9%	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Parenteraal	99,9%	0,00	0,00	0,00

2.3 Vleesstieren

Aantal bedrijven: 2.493

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 1.885 (75,6%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 11 (0,4%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 1 (0,0%)

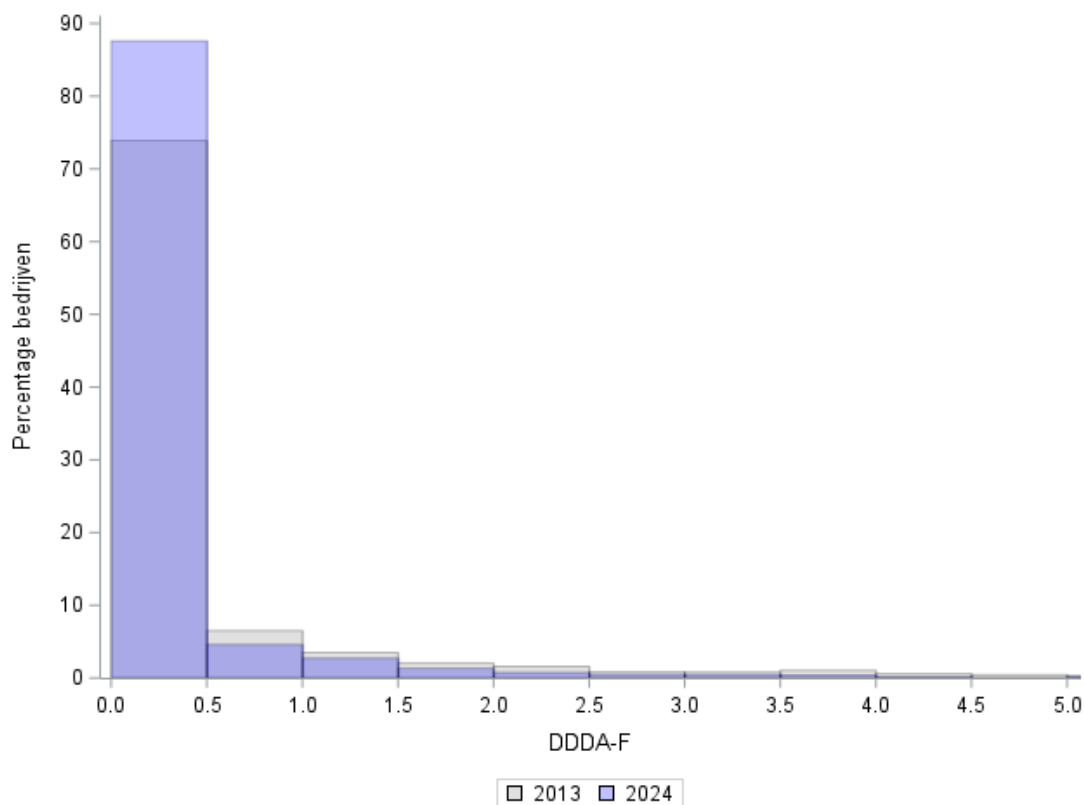
Tabel B34. Antibioticumgebruik in DDDA_F per vleesstierenbedrijf voor 2012-2024*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2012**	-	-	-	-	-
2013	3.316	1,8	0,0	0,6	4,2
2014	3.297	1,7	0,0	0,5	4,4
2015	3.196	1,5	0,0	0,4	2,9
2016	3.046	1,6	0,0	0,4	2,9
2017	2.919	1,3	0,0	0,3	2,3
2018	2.852	1,3	0,0	0,3	2,2
2019	2.778	1,0	0,0	0,2	1,5
2020	2.728	0,9	0,0	0,2	1,4
2021	2.589	1,1	0,0	0,2	1,6
2022	2.614	0,6	0,0	0,2	1,2
2023	2.579	0,3	0,0	0,0	0,7
2024	2.493	0,3	0,0	0,0	1,5

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

** In 2012 kon er geen onderscheid worden gemaakt tussen geslacht, dus waren opfok- en vleesstierenbedrijven samengevoegd.

Figuur B31. De DDDA_F verdelingen van 2013 en 2024 voor vleesstierenbedrijven

Tabel B35. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vleesstierenbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Amfenicolen	Parenteraal	88,4%	0,00	0,00	0,05
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	99,7%	0,00	0,00	0,01
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	96,0%	0,00	0,00	0,01
1	Penicillines	Intramammair	99,8%	0,00	0,00	0,00
1	Penicillines	Droogzetter	99,4%	0,00	0,00	0,00
1	Penicillines	Parenteraal	89,5%	0,00	0,00	0,05
1	Tetracyclines	Oraal	98,4%	0,00	0,00	0,04
1	Tetracyclines	Parenteraal	92,5%	0,00	0,00	0,02
1	Tetracyclines	Intra-uterien	98,1%	0,00	0,00	0,00
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	99,4%	0,00	0,00	0,01
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Parenteraal	96,4%	0,00	0,00	0,00
2	Aminoglycosiden	Oraal	99,0%	0,00	0,00	0,00
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	99,3%	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Intramammair	99,5%	0,00	0,00	0,00
2	Aminopenicillines	Parenteraal	89,8%	0,00	0,00	0,03
2	Cefalosporines 1e en 2e generatie	Intra-uterien	99,9%	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Intramammair	99,6%	0,00	0,00	0,00
2	Combinaties meerdere antibiotica	Parenteraal	95,5%	0,00	0,00	0,01
2	Langwerkende macroliden	Parenteraal	93,3%	0,00	0,00	0,05
2	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	99,4%	0,00	0,00	0,00
3	Fluorochinolonen	Parenteraal	99,6%	0,00	0,00	0,00
3	Polymyxines	Oraal	100,0%	0,00	0,00	0,00

Leghennensector

1. DDDA_F

1.1 Leghennen

Aantal bedrijven: 811

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 622 (76,7%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt*: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluoroquinolonen heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 75 (9,2%)

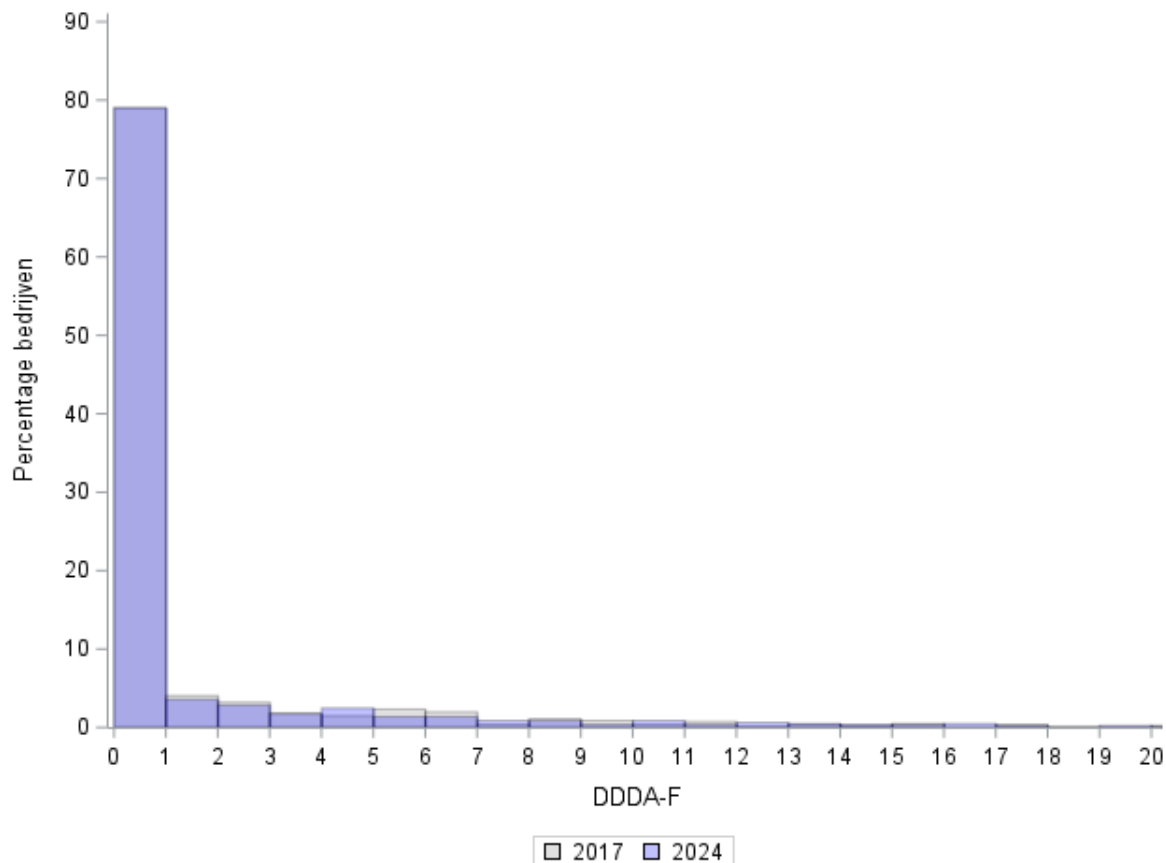
Tabel B36. Antibioticumgebruik in DDDA_F per leghennenbedrijf voor 2017-2024**

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	875	0,9	0,0	0,0	3,1
2018	844	1,6	0,0	0,8	6,1
2019	844	1,8	0,0	1,0	6,6
2020	818	1,7	0,0	1,2	5,9
2021	824	1,4	0,0	0,0	5,1
2022	816	1,0	0,0	0,0	2,0
2023	814	1,5	0,0	0,0	5,4
2024	811	1,8	0,0	0,0	5,3

* Deze middelen zijn niet toegelaten voor pluimvee.

** Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B32. De DDDA_F verdelingen van 2017 en 2024 voor leghennenbedrijven

Tabel B37. Gebruik in $DDDA_F$ per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op leghennenbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met $DDDA_F=0$	$DDDA_F$		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	94,8%	0,00	0,00	0,58
1	Pleuromutilines	Oraal	97,5%	0,00	0,00	0,13
2	Aminoglycosiden	Oraal	94,6%	0,00	0,00	0,37
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	89,6%	0,00	0,00	0,20
3	Polymyxines	Oraal	90,8%	0,00	0,00	0,51

Voorschakels leghennen

1.2 Opfok leghennen

Aantal bedrijven: 158

Aantal bedrijven met $DDDA_F = 0$: 91 (76,7%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt*: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 1 (0,0%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 2 (9,2%)

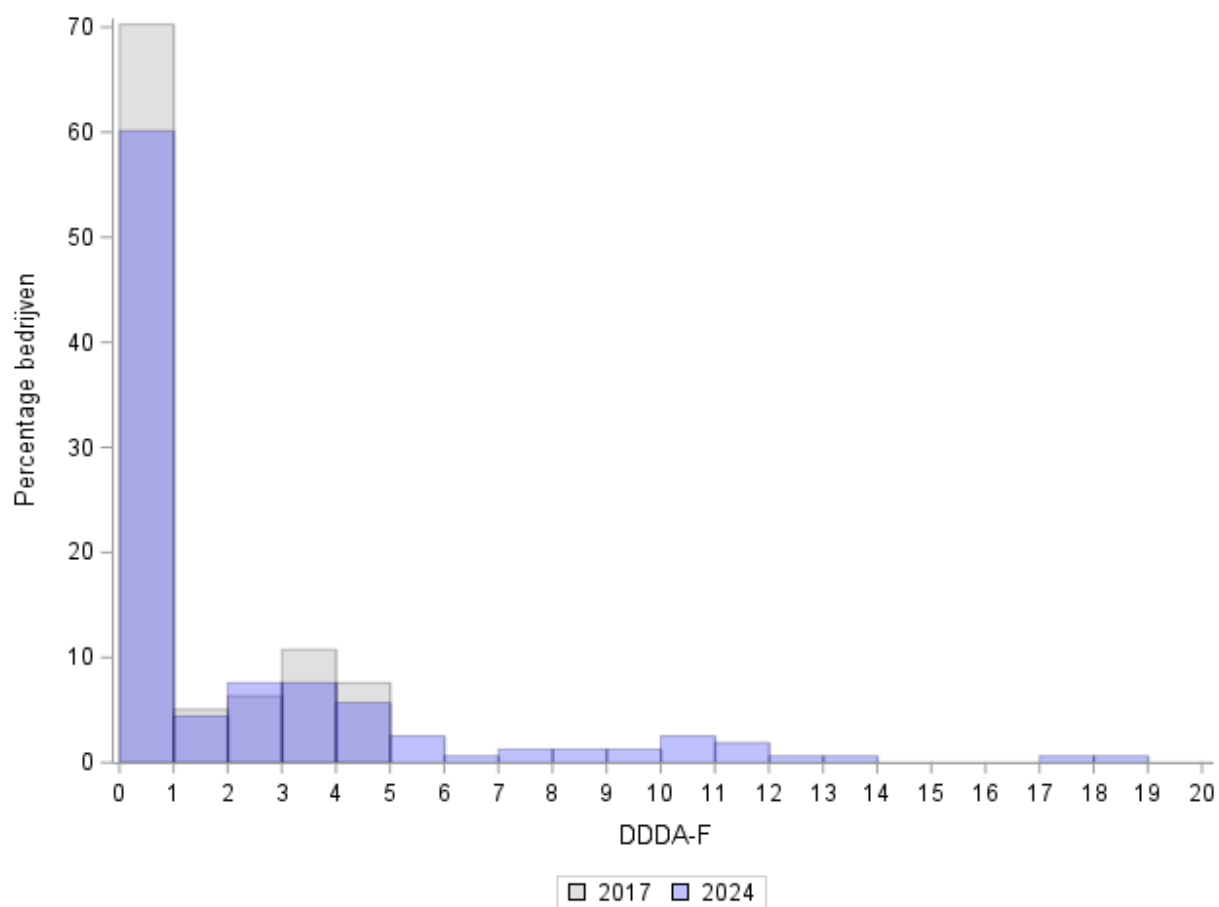
Tabel B38. Antibioticumgebruik in $DDDA_F$ per opfok leghennenbedrijf voor 2017-2024**

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	187	2,4	0,0	3,6	5,9
2018	176	2,3	0,0	2,7	5,8
2019	177	2,0	0,0	2,9	6,0
2020	175	1,8	0,0	2,7	5,8
2021	175	1,7	0,0	2,4	5,0
2022	169	1,8	0,0	2,8	6,3
2023	166	2,3	0,0	3,0	6,5
2024	158	2,3	0,0	3,4	8,3

* Deze middelen zijn niet toegelaten voor pluimvee.

** Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de $DDDA_F$.

Figuur B33. De $DDDA_F$ verdelingen van 2017 en 2024 voor opfok leghennenbedrijven

Tabel B39. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op opfok legghennenbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	72,8%	0,00	1,03	1,33
1	Tetracyclines	Oraal	89,9%	0,00	0,00	0,52
2	Aminoglycosiden	Oraal	99,4%	0,00	0,00	0,03
2	Aminopenicillines	Oraal	98,7%	0,00	0,00	0,06
2	Chinolonen	Oraal	97,5%	0,00	0,00	0,17
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	88,0%	0,00	0,00	0,23

1.3 Opfok (groot)ouderdieren

Aantal bedrijven: 38

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 25 (65,7%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt*: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

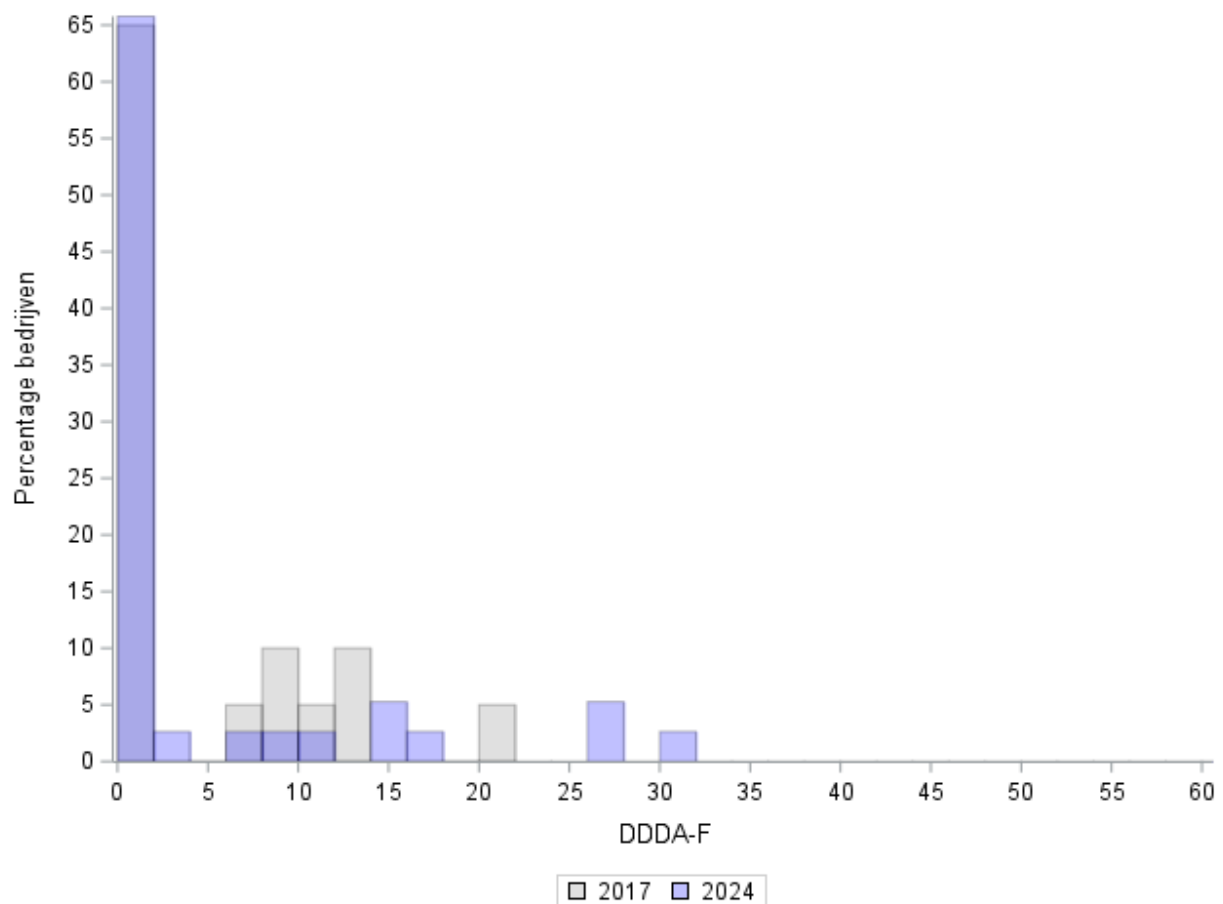
Tabel B40. Antibioticumgebruik in DDDA_F per opfok (groot)ouderdierbedrijf voor 2017-2024**

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	20	4,1	0,0	8,6	13,1
2018	20	7,2	0,0	10,8	25,5
2019	19	6,4	0,0	10,5	20,9
2020	17	5,3	0,0	8,7	14,8
2021	21	10,7	0,0	14,4	21,2
2022	24	8,2	0,0	13,5	23,5
2023	25	8,1	0,0	16,3	25,4
2024	38	17,6	0,0	11,6	30,6

* Deze middelen zijn niet toegelaten voor pluimvee.

** Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B34. De DDDA_F verdelingen van 2017 en 2024 voor opfok (groot)ouderdierbedrijven

Tabel B41. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op opfok (groot)ouderdierbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	84,2%	0,00	0,00	1,68
1	Tetracyclines	Oraal	94,7%	0,00	0,00	1,05
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	94,7%	0,00	0,00	1,61
2	Aminoglycosiden	Oraal	97,4%	0,00	0,00	0,72
2	Aminopenicillines	Oraal	84,2%	0,00	0,00	9,84
2	Chinolonen	Oraal	94,7%	0,00	0,00	2,65
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	97,4%	0,00	0,00	0,09

1.4 Vermeerdering (groot)ouderdieren

Aantal bedrijven: 48

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 33 (68,8%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt*: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluoroquinolonen heeft gebruikt: 1 (2,1%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 2 (4,1%)

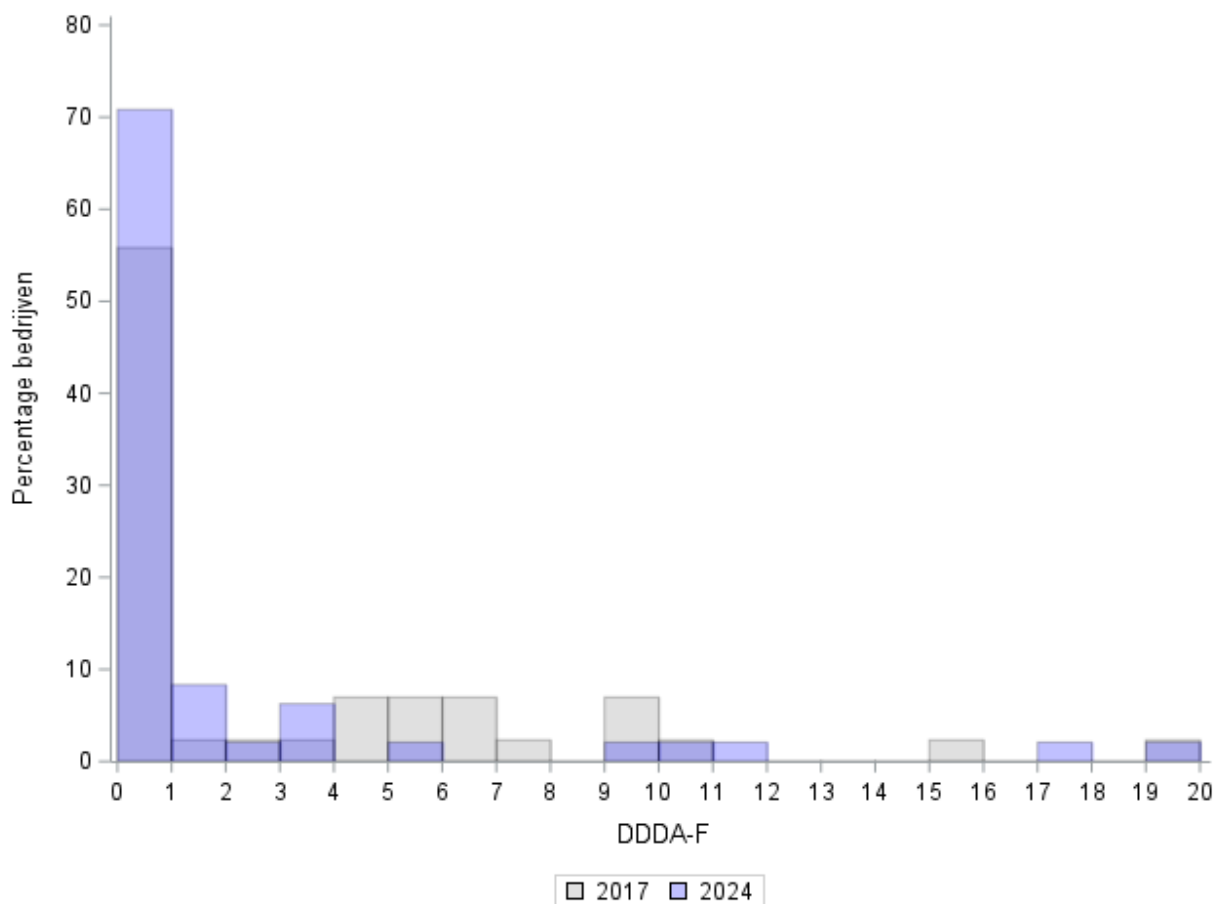
Tabel B42. Antibioticumgebruik in DDDA_F per vermeerdering (groot)ouderdierbedrijf voor 2017-2024**

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2017	43	3,3	0,0	5,9	9,6
2018	43	3,2	0,0	5,5	9,7
2019	51	3,5	0,0	2,8	10,5
2020	48	3,0	0,3	4,0	8,9
2021	53	1,9	0,0	2,5	5,9
2022	54	1,6	0,0	1,1	6,4
2023	50	1,2	0,0	0,0	4,6
2024	48	2,0	0,0	1,6	9,4

* Deze middelen zijn niet toegelaten voor pluimvee.

** Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B35. De DDDA_F verdelingen van 2017 en 2024 voor vermeerdering (groot)ouderdierbedrijven

Tabel B43. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op vermeerdering (groot)ouderdierbedrijven in 2024

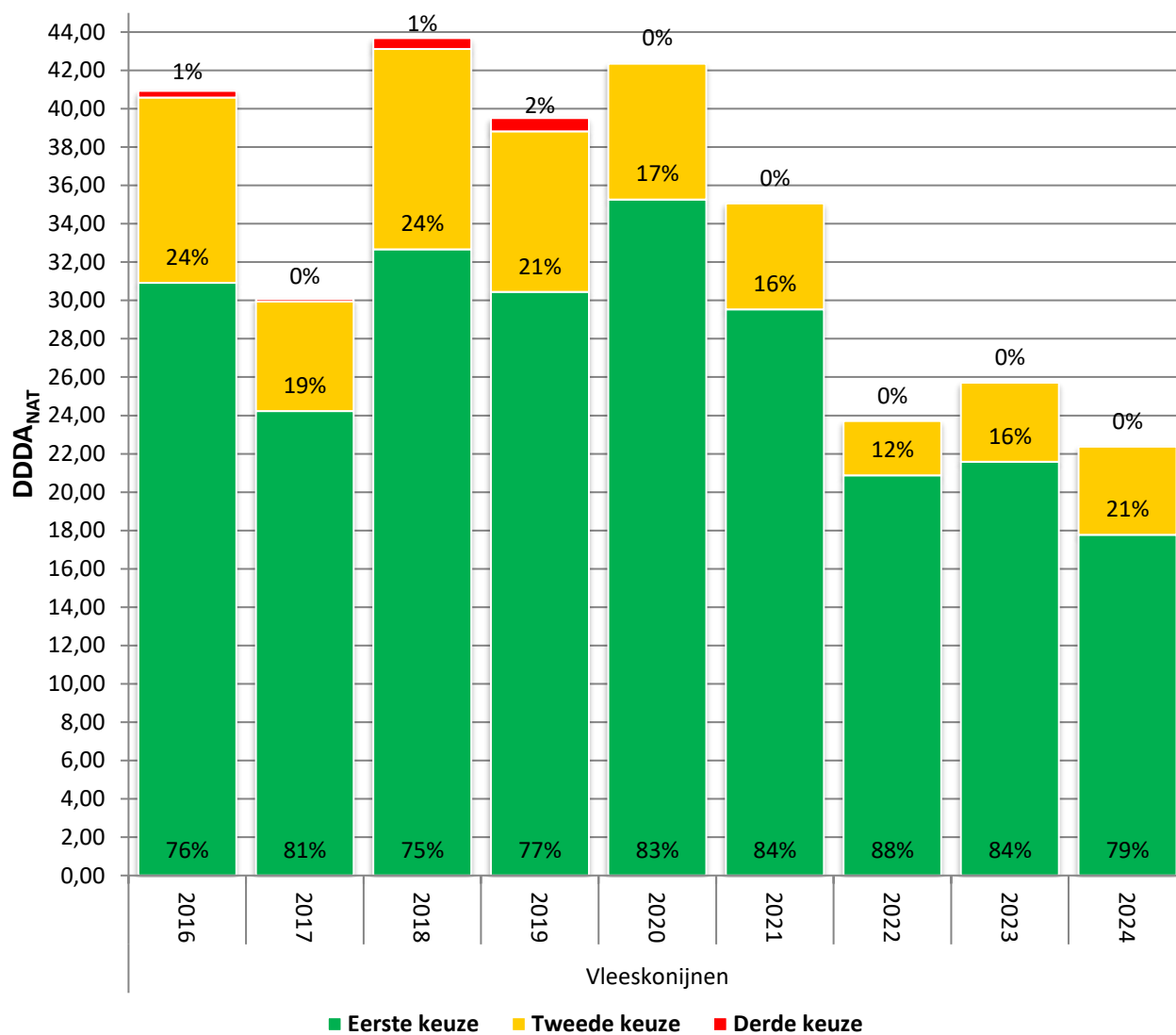
Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	95,8%	0,00	0,00	0,12
1	Tetracyclines	Oraal	87,5%	0,00	0,00	0,48
2	Aminoglycosiden	Oraal	95,8%	0,00	0,00	0,16
2	Aminopenicillines	Oraal	95,8%	0,00	0,00	0,14
2	Chinolonen	Oraal	93,8%	0,00	0,00	0,41
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	87,5%	0,00	0,00	0,23
3	Polymyxines	Oraal	95,8%	0,00	0,00	0,27

Kleine voedselproducerende diersectoren

Vleeskonijnen

1. DDDA_{NAT}

Figuur B36. Trends van de DDDA_{NAT} in de konijnensector over 2016-2024 per keuze antibioticum

2. DDDA_F

Aantal bedrijven: 31

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 4 (12,9%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 0 (0,0%)

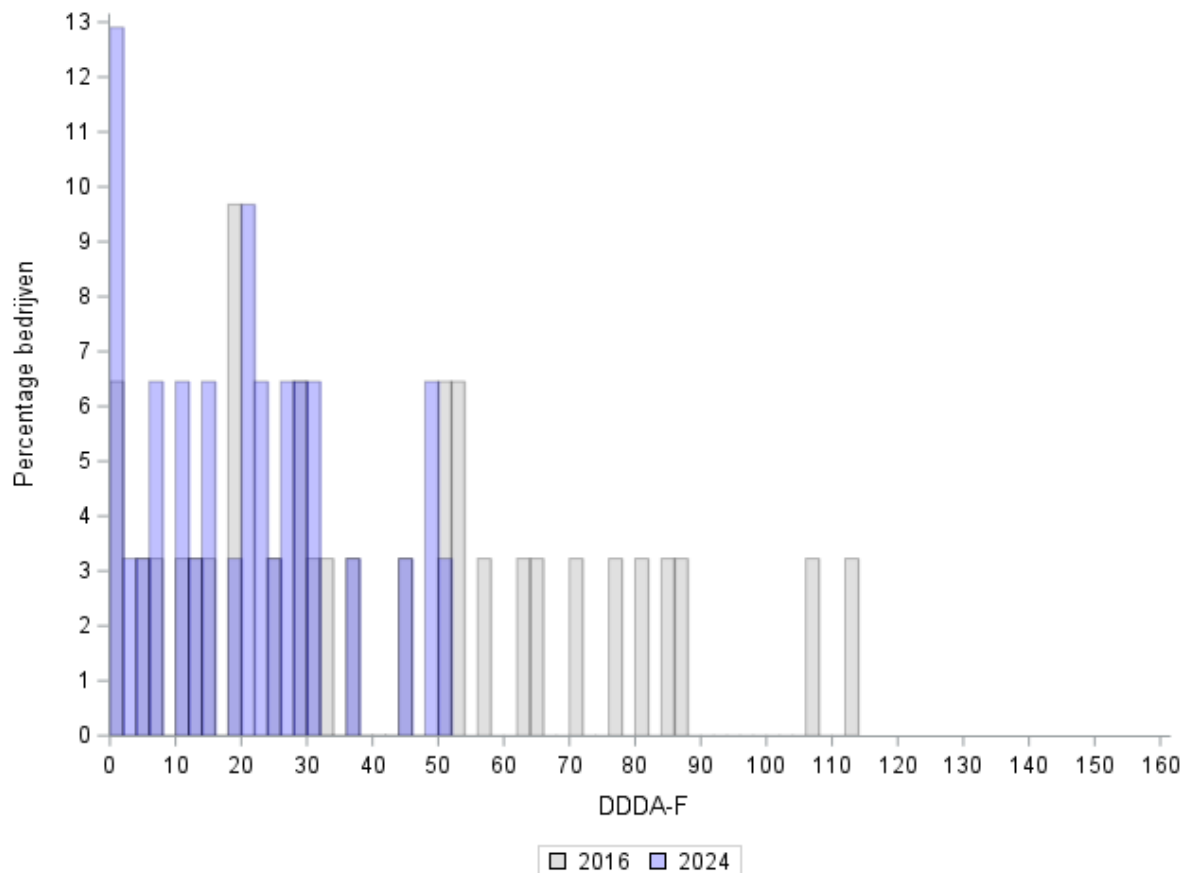
Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Tabel B44. Antibioticumgebruik in DDDA_F per konijnenbedrijf voor 2016-2024*

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2016	41	40,9	31,8	60,3	84,4
2017	49	25,4	21,7	37,9	49,4
2018	40	47,9	44,2	61,1	96,3
2019	36	42,5	40,4	60,8	75,9
2020	35	53,5	39,9	75,3	124,4
2021	31	43,4	30,7	58,8	80,9
2022	31	24,7	26,3	35,0	45,2
2023	31	24,7	24,3	31,8	40,5
2024	31	20,8	21,2	28,4	44,9

* Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B37. De DDDA_F verdelingen van 2016 en 2024 voor konijnenbedrijven

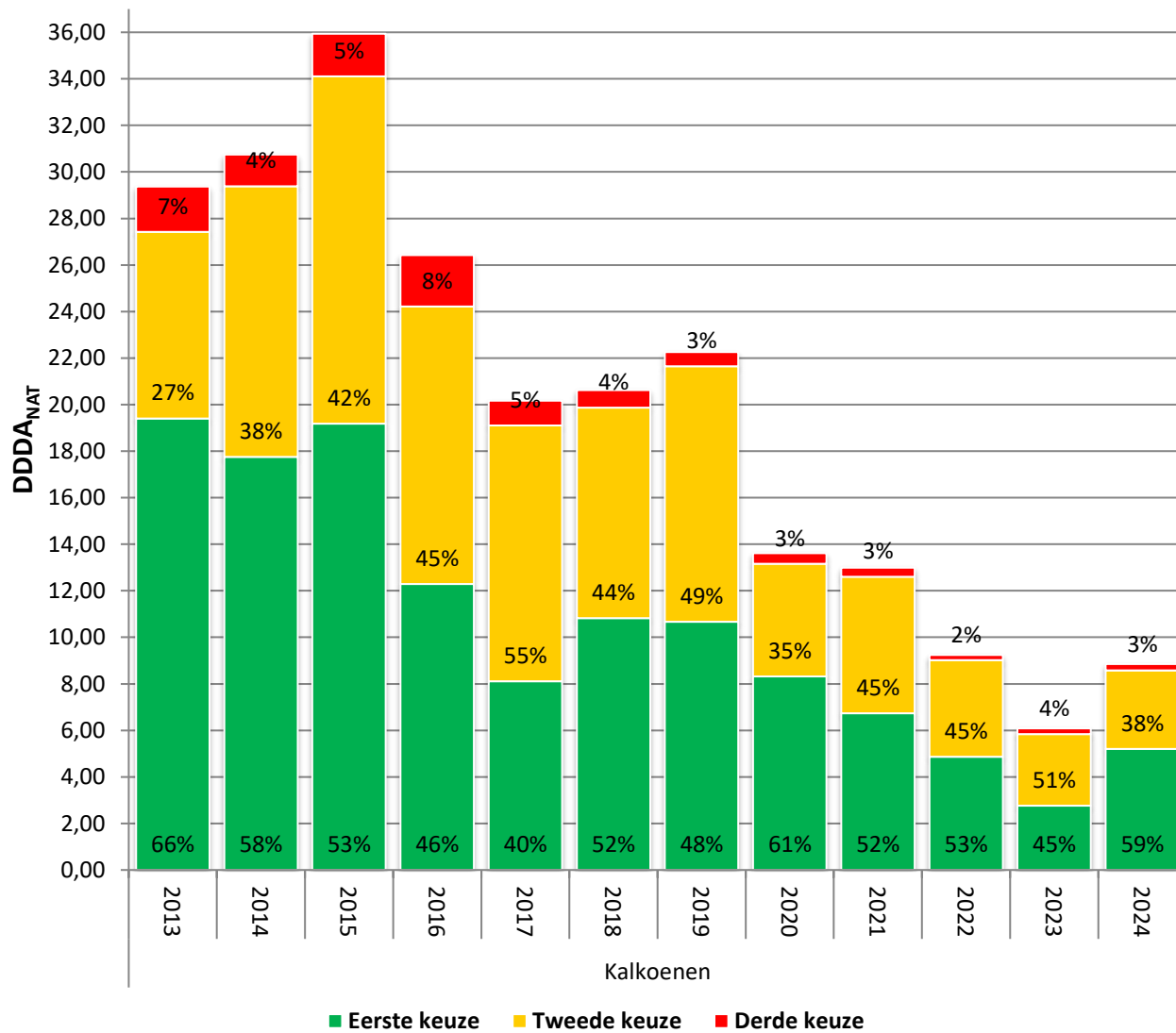
Tabel B45. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op konijnenbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDDA _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Macroliden/lincosamiden	Oraal	58,1%	0,00	16,97	6,69
1	Macroliden/lincosamiden	Parenteraal	96,8%	0,00	0,00	0,03
1	Overig	Oraal	48,4%	0,99	6,01	4,49
1	Penicillines	Parenteraal	96,8%	0,00	0,00	0,00
1	Pleuromutilines	Oraal	77,4%	0,00	0,00	1,73
1	Tetracyclines	Oraal	80,6%	0,00	0,00	1,59
1	Tetracyclines	Parenteraal	41,9%	0,50	1,55	0,80
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	83,9%	0,00	0,00	0,82
2	Aminoglycosiden	Oraal	48,4%	1,03	4,67	3,99
2	Aminoglycosiden	Parenteraal	96,8%	0,00	0,00	0,02
2	Chinolonen	Oraal	83,9%	0,00	0,00	0,66
2	Langwerkende macroliden	Parenteraal	93,5%	0,00	0,00	0,02

Kalkoenen

1. DDDA_{NAT}

Figuur B38. Trends van de DDDA_{NAT} in de kalkoensector over 2013-2024 per keuze antibioticum

2. DDDA_F

Aantal bedrijven: 30

Aantal bedrijven met DDDA_F = 0: 7 (23,3%)

Aantal bedrijven dat 3^e en 4^e generatie cefalosporines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

Aantal bedrijven dat fluorochinolonen heeft gebruikt: 7 (23,3%)

Aantal bedrijven dat polymyxines heeft gebruikt: 0 (0,0%)

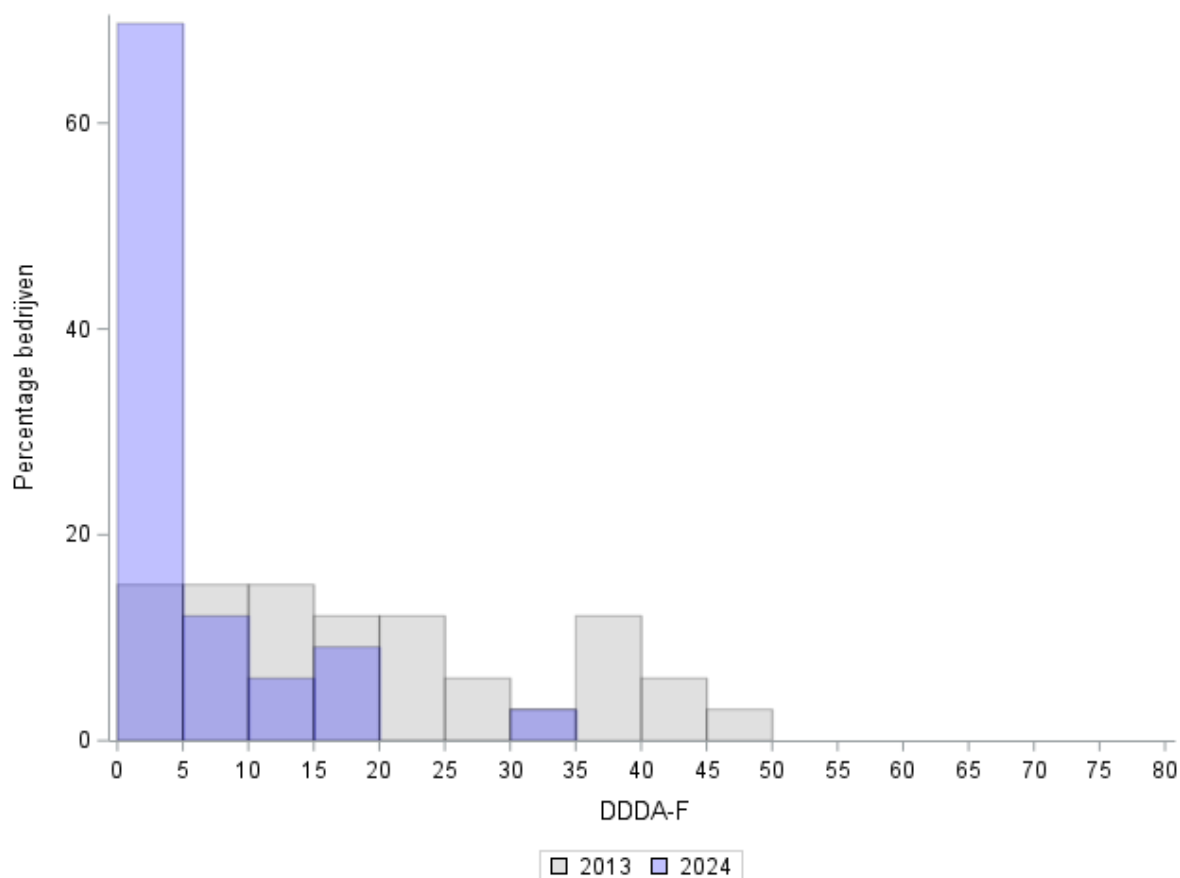
Tabel B46. Antibioticumgebruik in DDDA_F per kalkoenbedrijf voor 2016-2024**

Jaar	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
2016	46	28,0	19,3	34,2	72,8
2017	45	18,7	10,4	25,5	59,8
2018	38	20,9	11,6	24,1	49,7
2019	43	18,7	13,2	21,5	40,1
2020	43	9,3	6,1	15,7	22,2
2021	39	11,1	8,0	13,2	26,3
2022	38	11,6	5,7	13,7	28,1
2023	33	7,5	2,8	12,3	17,5
2024	30	9,3	5,5	12,6	27,6

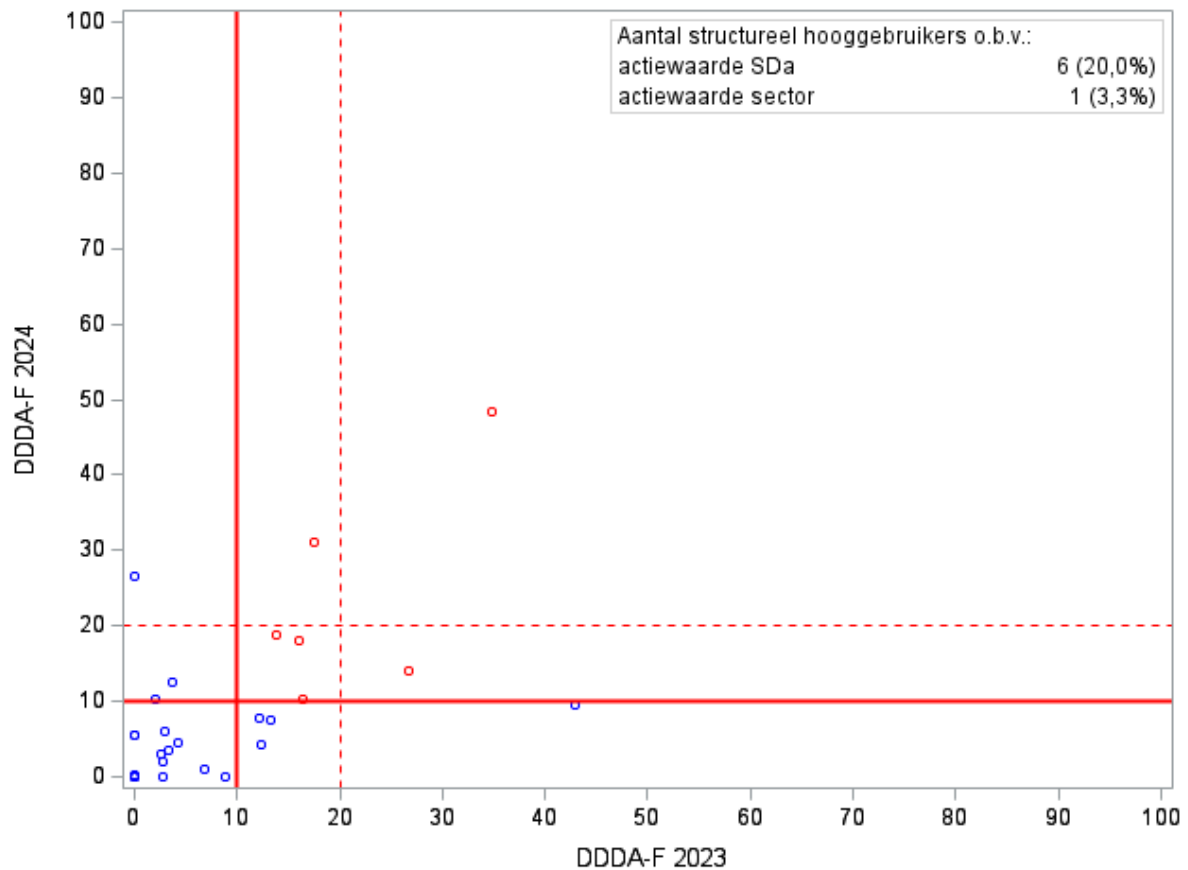
* Deze middelen zijn niet toegelaten voor pluimvee.

** Weergegeven zijn de jaren met een vergelijkbare rekensystematiek voor de DDDA_F.

Figuur B39. De DDDA_F verdelingen van 2013 en 2024 voor kalkoenbedrijven

Figuur B40. Spreidingsdiagram van de DDDA_F van 2023 en 2024 voor kalkoenbedrijven. De rode lijnen geven de actiewaarde van de SDa weer. De rode stippellijnen geven de overgangsactiewaarde van de sector weer. Rechtsboven staat het aantal structureel hooggebruikers o.b.v. beide actiewaarden weergegeven.

Tabel B47. Gebruik in DDDA_F per farmacotherapeutische groep en per toedieningswijze op kalkoenbedrijven in 2024

Keuze	Farmacotherapeutische groep	Toedieningsweg	% bedrijven met DDDA _F =0	DDD _A _F		
				Mediaan	P75	Gemiddelde
1	Penicillines	Oraal	76,7%	0,00	0,00	0,92
1	Tetracyclines	Oraal	43,3%	1,89	3,08	3,33
1	Trimethoprim/sulfonamiden	Oraal	93,3%	0,00	0,00	0,13
2	Aminopenicillines	Oraal	63,3%	0,00	1,48	3,39
2	Macroliden/lincosamiden	Oraal	46,7%	0,27	1,76	1,06
3	Fluorochinolonen	Oraal	76,7%	0,00	0,00	0,47

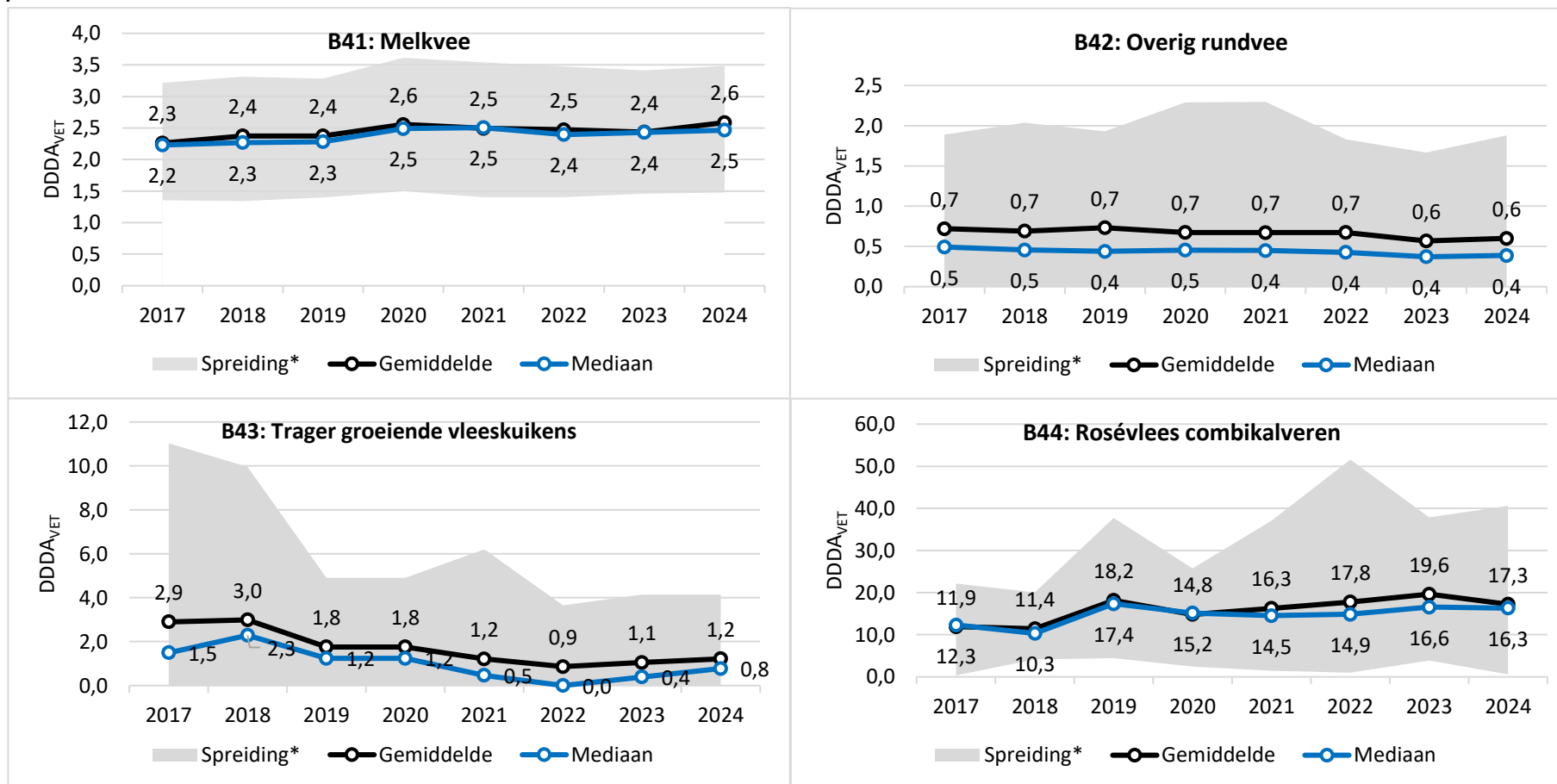
Colistinegebruik

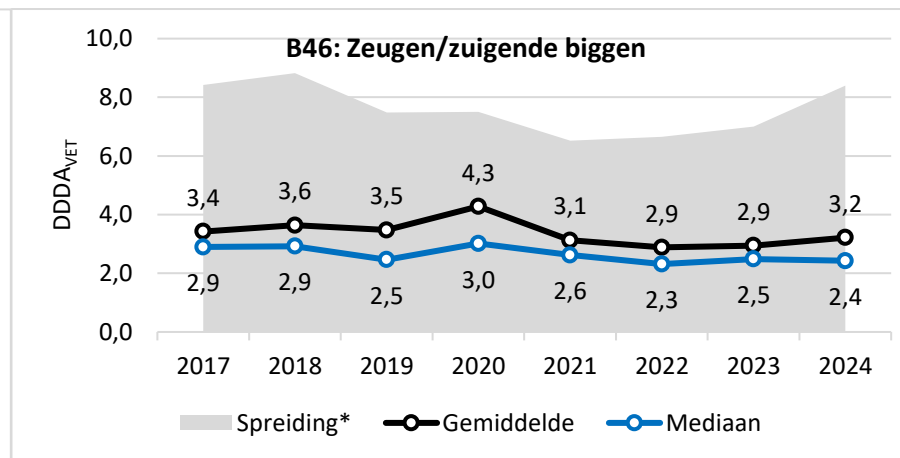
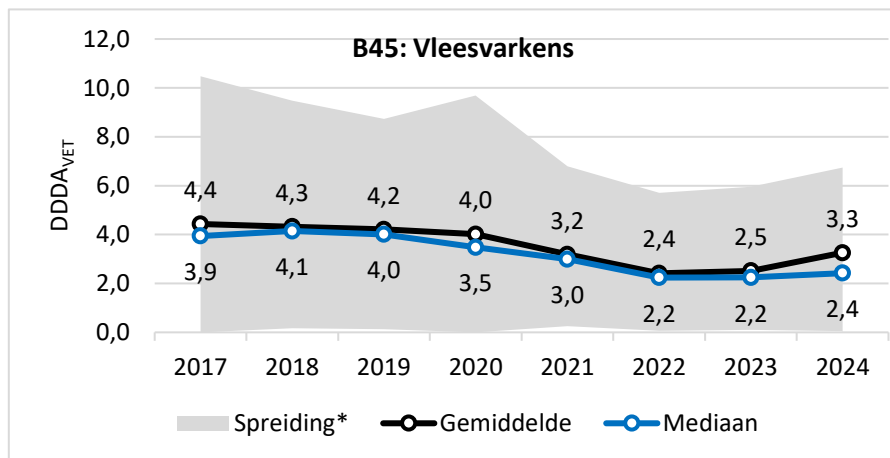
Tabel B48. Het gebruik van colistine in 2024 in DDDA_F per diercategorie. Weergegeven zijn beschrijvende statistieken voor de bedrijven waar colistine is gebruikt en voor het totaal aantal bedrijven. Gem.=gemiddelde, Med.=mediaan.

Diersoort	Diercategorie	Percentage bedrijven met colistinegebruik	Gebruik op bedrijven waar colistine is gebruikt				Gebruik op alle bedrijven			
			N	Gem.	Med.	P95	N	Gem.	Med.	P95
Vleeskuikens	Vleeskuikens voor de slacht	0,5%	4	1,98	2,13	3,04	792	0,01	0,00	0,00
	- Regulier	1,4%	4	1,98	2,13	3,04	280	0,03	0,00	0,00
	- Trager groeiend	0,0%	0	0,00	0,00	0,00	280	0,00	0,00	0,00
	Opfok (groot)ouderdieren	2,3%	2	3,16	3,16	3,96	88	0,07	0,00	0,00
	Vermeerdering (groot)ouderdieren	0,6%	1	5,78	5,78	5,78	181	0,03	0,00	0,00
Legpluimvee	Leghennen	9,2%	75	5,56	4,01	18,28	811	0,51	0,00	3,87
	Opfokbedrijf leghennen	0,0%	0	0,00	0,00	0,00	158	0,00	0,00	0,00
	Opfok (groot)ouderdieren	0,0%	0	0,00	0,00	0,00	38	0,00	0,00	0,00
	Vermeerdering (groot)ouderdieren	4,2%	2	6,39	6,39	10,21	48	0,27	0,00	0,00
Kalkoenen		0,0%	0	0,00	0,00	0,00	30	0,00	0,00	0,00
Varkens	Zeugen/zuigende biggen	23,1%	277	0,25	0,09	1,01	1.198	0,06	0,00	0,26
	Speenbiggen	22,9%	306	3,81	1,62	14,77	1.336	0,87	0,00	5,39
	Vleesvarkens	1,8%	49	0,50	0,19	1,43	2.697	0,01	0,00	0,00
Vleeskalveren	Blankvlees	1,6%	11	0,46	0,03	2,09	707	0,01	0,00	0,00
	Rosévvlees start	3,0%	6	1,23	0,11	7,00	202	0,04	0,00	0,00
	Rosévvlees afmest	0,2%	1	0,07	0,07	0,07	464	0,00	0,00	0,00
	Rosévvlees combinatie	1,6%	1	0,03	0,03	0,03	64	0,00	0,00	0,00
Rundvee	Melkvee	0,3%	47	0,06	0,01	0,28	13.739	0,00	0,00	0,00
	Opfok	0,1%	9	0,16	0,05	0,69	7.833	0,00	0,00	0,00
	Zoogkoeien	0,0%	1	0,01	0,01	0,01	2.493	0,00	0,00	0,00
	Vleesstieren	0,0%	0	0,00	0,00	0,00	569	0,00	0,00	0,00
Konijnen		0,0%	0	0,00	0,00	0,00	31	0,00	0,00	0,00

Voorschrijfpatronen dierenartsen

Figuren B41 t/m B46. Lange termijn trend van de DDDA_{VET} bij dierenartsen per diercategorie. Elke diercategorie heeft een eigen figuur, de betreffende diercategorie staat als titel in de figuur. Weergegeven zijn de gemiddelde en mediane DDDA_F en de spreiding. * De spreiding geeft de afstand tussen het 5^e en 95^e percentiel aan.

Verdelingen VBI dierenartsen

Tabel B49. Verdeling van de VBI per diersector en diercategorie voor 2024. Structureel hooggebruikers (twee achtereenvolgende jaren boven de benchmarkwaarde) zijn uitgesloten op basis van de in 2024 geldende benchmarkwaarden voor de diersectoren.

Diersoort	Diercategorie	SDa benchmarkwaarde	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
Vleeskuikens	Regulier	8	55	5,7	4,0	7,2	11,3
	Trager groeiende rassen	8	63	1,1	0,7	1,8	2,9
Kalkoenen		10	8	6,2	4,0	7,7	26,4
Varkens	Zeugen/zuigende biggen	5	154	2,9	2,4	3,6	5,2
	Speenbiggen	20	155	10,3	8,7	14,8	20,3
	Vleesvarkens	5	184	3,0	2,2	2,9	4,3
Vleeskalveren	Blankvlees	23	58	17,4	16,1	18,9	22,4
	Rosévvlees start	67	53	50,1	45,6	64,0	73,7
	Rosévvlees afmest	4	79	2,4	1,2	2,5	5,0
	Rosévvlees combinatie	12	23	11,0	9,7	15,0	19,0
Rundvee	Melkvee	5	669	2,5	2,4	2,8	3,1
	Overig rundvee	2	662	0,4	0,3	0,6	1,0

Tabel B50. Verdeling van de VBI per diersector en diercategorie voor 2024 voor sectoren met overgangsbenchmarkwaarden. Structureel hooggebruikers (twee achtereenvolgende jaren boven de benchmarkwaarde) zijn uitgesloten op basis van de overgangsbenchmarkwaarden van de betreffende diersector. Deze overgangsbenchmarkwaarde ligt hoger dan de SDa-benchmarkwaarde, waardoor er minder bedrijven worden uitgesloten van de berekening.

Diersoort	Diercategorie	Overgangs- benchmarkwaarden*	N	Gemiddelde	Mediaan	P75	P90
Vleeskuikens	Regulier	12 en 24	61	8,7	6,2	12,5	17,6
	Trager groeiende rassen	8 en 12	63	1,2	0,7	1,8	2,9
Kalkoen		12 en 16	8	7,1	5,6	8,7	24,7

* hier staat de actiewaarde vermeld en indien van toepassing ook de signaleringswaarde (laagste waarde)

Aantallen dieren in de Nederlandse dierhouderij

Tabel B51. Aantallen landbouwhuisdieren (x 1.000) van 2010 – 2024 in Nederland op basis van gegevens van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS) (pluimvee, vleeskalveren, vleeskonijnen en geiten) en EUROSTAT (rest)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Biggen (<20 kg)	4.649	4.797	4.993	4.920	5.116	5.408	4.986	5.522	5.287	5.002	4.883	4.773	4.444	4.542	4.577
Zeugen	1.098	1.106	1.081	1.095	1.106	1.053	1.022	1.066	967	1.047	926	910	888	915	783
Vleesvarkens	4.419	4.179	4.189	4.209	4.087	4.223	4.140	3.967	4.032	4.163	4.032	3.632	3.827	3.548	3.370
Overige varkens	2.040	2.021	1.841	1.789	1.765	1.769	1.733	1.741	1.623	1.709	1.697	1.557	1.547	1.466	1.452
Kalkoenen	1.036	990	827	841	794	863	762	671	556	532	585	604	576	588	517
Vleeskuikens	43.352	44.358	43.285	44.748	47.020	49.107	48.378	48.237	48.971	48.684	49.229	47.056	45.903	40.809	39.501
Leghennen	47.904	44.460	42.810	44.816	46.570	47.684	46.212	46.442	47.302	44.319	43.166	43.160	42.239	42.856	40.470
Vleeskalveren	928	906	908	925	921	909	956	953	1.017	1.066	1.071	1.047	1.042	1.024	1.006
Rundvee totaal	3.039	2.993	3.045	3.064	3.230	3.360	3.353	3.082	2.634	2.679	2.689	2.683	2.729	2.701	2.612
Waarvan melkvee	1.518	1.504	1.541	1.597	1.610	1.717	1.794	1.665	1.552	1.590	1.569	1.554	1.570	1.546	1.521
Geiten	353	380	397	413	431	470	500	533	588	615	633	643	645	647	636
Schapen	1.211	1.113	1.093	1.074	1.070	1.032	1.040	1.015	743	758	708	729	724	662	604
Gespeende vleeskonijnen	260	262	284	270	278	333	318	300	291	289	297	283	266	235	231
Voedsters (konijn) (moederdieren)	39	39	43	41	43	48	45	43	41	48	38	38	35	30	32

Antibioticumgebruik volgens Europese doseringen

Tabel B52. Antibioticumgebruik berekend op basis van Europese doseringen (DDD_{VET}/dierjaar) over diersectoren voor 2020 – 2024 (exclusief Intramammair en intra-uterien)

Therapeutische groep	Vleeskuikens					Kalkoenen					Varkens				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Eerste keuze	3,76	2,73	2,47	2,76	2,54	12,83	10,21	7,48	3,57	8,23	6,47	5,49	3,76	4,21	4,42
% eerste keuze van totaal	35,62%	37,15%	36,67%	35,12%	41,60%	71,14%	62,48%	63,34%	53,12%	68,10%	74,58%	72,45%	68,78%	68,49%	63,29%
Amfenicolen	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	0,24	0,25	0,23	0,25	0,25
Macroliden/lincosamiden	0,11	0,15	0,08	0,06	0,01	*	*	*	*	*	0,90	0,49	0,33	0,38	0,48
Penicillines	0,87	0,57	0,39	0,55	0,51	0,81	0,94	0,64	0,94	0,48	0,52	0,52	0,46	0,46	0,46
Pleuromutilines	*	*	*	*	*	*	0,13	*	*	*	0,04	0,03	0,03	0,04	0,04
Tetracyclines	1,32	0,77	0,78	1,14	1,12	11,83	8,98	6,75	2,49	7,69	3,12	2,63	1,57	1,71	1,98
Trimethoprim/sulfonamiden	1,46	1,25	1,22	1,02	0,90	0,19	0,16	0,09	0,14	0,06	1,64	1,58	1,13	1,37	1,21
Tweede keuze	6,73	4,60	4,22	5,04	3,52	4,74	5,75	4,11	2,94	3,58	1,76	1,70	1,43	1,66	2,33
% tweede keuze van totaal	63,76%	62,60%	62,67%	64,15%	57,53%	26,30%	35,17%	34,75%	43,64%	29,62%	20,25%	22,39%	26,17%	27,06%	33,41%
Aminoglycosiden	0,00	0,00	0,00	0,02	0,05	0,02	*	*	*	*	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01
Aminopenicillines	5,49	3,63	3,28	3,91	2,81	3,79	3,61	2,73	2,42	2,41	1,04	0,95	0,70	0,90	1,05
Cefalosporines 1e en 2e generatie	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Chinolonen	1,12	0,88	0,83	1,02	0,58	*	0,23	0,04	0,13	*	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00
Combinaties	0,02	0,02	*	0,03	*	*	*	*	*	*	0,02	0,02	0,04	0,04	0,34
Langwerkende macroliden	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	0,67	0,65	0,68	0,70	0,71
Macroliden/lincosamiden	0,10	0,07	0,11	0,07	0,08	0,93	1,91	1,33	0,38	1,17	*	0,05	*	*	0,22
Derde keuze	0,07	0,02	0,04	0,06	0,05	0,46	0,38	0,23	0,22	0,28	0,45	0,39	0,28	0,27	0,23
% derde keuze van totaal	0,62%	0,25%	0,66%	0,74%	0,87%	2,56%	2,35%	1,91%	3,25%	2,28%	5,17%	5,16%	5,05%	4,45%	3,31%
Cefalosporines 3e en 4e generatie	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Fluorochinolonen	0,03	0,01	0,02	0,03	0,02	0,46	0,38	0,23	0,15	0,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Polymyxines	0,03	0,01	0,02	0,02	0,03	*	*	*	0,07	*	0,45	0,39	0,28	0,27	0,23
Totaal	10,56	7,36	6,73	7,86	6,11	18,03	16,34	11,81	6,73	12,08	8,67	7,58	5,46	6,14	6,98

Tabel B52. (vervolg)

Therapeutische groep	Melkvee					Kalveren					Overig rundvee				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Eerste keuze	0,92	0,89	0,83	0,86	0,88	13,11	13,60	13,42	14,12	13,90	0,61	0,58	0,29	0,11	0,12
% eerste keuze van totaal	85,08%	83,32%	82,75%	81,62%	81,80%	85,76%	87,66%	87,63%	85,53%	86,91%	84,81%	83,32%	81,46%	69,99%	72,47%
Amfenicolen	0,04	0,04	0,04	0,03	0,03	0,85	0,84	0,80	0,81	0,75	0,05	0,05	0,03	0,02	0,02
Macroliden/lincosamiden	0,05	0,05	0,05	0,05	0,06	3,18	3,36	3,45	3,63	3,63	0,11	0,11	0,05	0,01	0,01
Penicillines	0,19	0,18	0,17	0,18	0,19	0,19	0,18	0,17	0,14	0,13	0,04	0,04	0,03	0,03	0,03
Pleuromutilines	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Tetracyclines	0,23	0,22	0,19	0,19	0,20	7,33	7,69	7,41	7,55	7,31	0,35	0,31	0,13	0,04	0,04
Trimethoprim/sulfonamiden	0,42	0,41	0,38	0,40	0,39	1,57	1,54	1,60	1,99	2,09	0,07	0,07	0,04	0,02	0,02
Tweede keuze	0,15	0,17	0,17	0,19	0,19	2,15	1,88	1,87	2,34	2,08	0,11	0,11	0,06	0,05	0,04
% tweede keuze van totaal	14,11%	15,99%	16,64%	17,81%	17,77%	14,07%	12,11%	12,19%	14,20%	13,01%	14,60%	15,90%	18,19%	29,59%	27,17%
Aminoglycosiden	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,06	0,07	0,08	0,16	0,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aminopenicillines	0,11	0,12	0,12	0,13	0,13	1,38	1,25	1,10	1,46	1,32	0,06	0,06	0,03	0,02	0,02
Cefalosporines 1e en 2e generatie	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Chinolonen	0,00	0,00	0,00	*	0,00	0,58	0,43	0,56	0,57	0,42	0,02	0,02	0,01	0,00	0,00
Combinaties	0,02	0,04	0,03	0,03	0,04	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01	0,02	0,02
Langwerkende macroliden	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,13	0,12	0,13	0,16	0,14	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Macroliden/lincosamiden	*	*	*	*	0,00	*	*	*	*	0,02	*	*	*	*	0,00
Derde keuze	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,03	0,04	0,03	0,04	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
% derde keuze van totaal	0,81%	0,69%	0,61%	0,57%	0,43%	0,16%	0,23%	0,18%	0,27%	0,08%	0,59%	0,78%	0,35%	0,43%	0,36%
Cefalosporines 3e en 4e generatie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	*	*	*	*	*	*	0,00	*	*	0,00
Fluorochinolonen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01	0,01	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Polymyxines	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,03	0,02	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	1,09	1,07	1,01	1,05	1,07	15,29	15,52	15,32	16,51	15,99	0,72	0,69	0,35	0,16	0,16

Gefaseerde invoer nieuwe benchmarkwaarden

Tabel B53. Overgangsbenchmarkwaarden reguliere vleeskuikens, overeengekomen tussen de sector en het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur*

Fase	Signaleringswaarde	Actiewaarde
1	14	26
2	12	24
3	10	20

* Dit is het voorstel voor de indicatieve fasering. Fase 1: tweede helft 2019, 2020 en 2021; Fase 2: 2022 en 2023; Fase 3: 2024 en 2025. De fasering ligt niet vast. Elke fase wordt voorafgegaan door een evaluatie om te beoordelen of de volgende fase haalbaar is.

Tabel B54. Overgangsbenchmarkwaarden trager groeiende vleeskuikens, overeengekomen tussen de sector en het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur*

Fase	Signaleringswaarde	Actiewaarde
1	8	15
2 en 3	8	12

* Dit is het voorstel voor de indicatieve fasering. Fase 1: tweede helft 2019, 2020 en 2021; Fase 2: 2022 en 2023; Fase 3: 2024 en 2025. De fasering ligt niet vast. Elke fase wordt voorafgegaan door een evaluatie om te beoordelen of de volgende fase haalbaar is.

Tabel B55. Overgangsbenchmarkwaarden kalkoenen, overeengekomen tussen de sector en het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur*

Fase	Signaleringswaarde	Actiewaarde
1	14	20
2	12	16
3	10	12
4	-	10

* Dit is het voorstel voor de indicatieve fasering. Fase 1: 2021 en 2022; Fase 2: 2023 en 2024; Fase 3: 2025 en 2026; Fase 4: vanaf 2027. De fasering ligt niet vast. Elke fase wordt voorafgegaan door een evaluatie om te beoordelen of de volgende fase haalbaar is.

Tabel B56. Overgangsbenchmarkwaarden vleeskonijnen, overeengekomen tussen de sector en het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Jaar	Signaleringswaarde	Actiewaarde
2022	30	40
2023	30	40
2024	-	30

Voortgang reductiedoelstellingen overheid

Tabel B57. Voortgang reductiedoelstellingen overheid. De doelstelling is om het aantal bedrijven met een gebruik boven de signaleringswaarde (varkenssector) of actiewaarde (vleeskuikensector, kalkoensector en vleeskalversector) die gold t/m 2018 te reduceren met 50% over de periode 2017-2024. Deze reductie is ook gecorrigeerd voor veranderingen in het aantal actieve bedrijven weergegeven.

		Procentuele verandering in aantal bedrijven boven signaleringswaarde/actiewaarde*						Procentuele verandering in aantal bedrijven boven signaleringswaarde/actiewaarde* (gecorrigeerd voor aantal bedrijven)					
Diersoort	Diercategorie	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vleeskuikens		11,4%	-13,6%	-75,0%	-56,8%	-70,5%	-84,1%	15,9%	-9,8%	-73,5%	-53,3%	-67,9%	-82,9%
Kalkoenen		-44,4%	-88,9%	-77,8%	-66,7%	-77,8%	-77,8%	-41,9%	-88,4%	-74,4%	-60,5%	-69,7%	-66,7%
Varkens	Zeugen/zuigende biggen	-24,3%	-36,0%	-57,4%	-70,6%	-73,5%	-68,4%	-15,4%	-24,6%	-47,2%	-58,6%	-60,8%	-51,1%
	Speenbiggen	-25,3%	-24,1%	-45,0%	-64,1%	-67,5%	-69,2%	-17,0%	-12,1%	-32,8%	-50,0%	-52,4%	-53,1%
	Vleesvarkens	-5,7%	-34,9%	-68,1%	-82,9%	-83,4%	-79,7%	7,8%	-18,3%	-53,5%	-73,3%	-73,0%	-65,6%
Vleeskalveren	Blankvlees	-73,5%	-73,5%	-73,5%	-85,3%	-76,5%	-64,7%	-71,6%	-71,4%	-71,2%	-83,6%	-73,6%	-58,2%
	Rosévvlees start	-52,9%	-58,8%	-67,6%	-61,8%	-41,2%	-2,9%	-50,2%	-53,3%	-61,1%	-54,7%	-30,3%	14,4%
	Rosévvlees afmest	147,9%	134,2%	104,1%	97,3%	89,0%	87,7%	100,3%	101,3%	105,9%	113,5%	115,4%	134,6%

* de reductiedoelstelling is gebaseerd op het aantal bedrijven boven de signaleringswaarde (varkenssector) of actiewaarde (vleeskuikensector, kalkoensector en vleeskalversector) die t/m 2018 gold.

Standaardgewichten

Tabel B58. De gehanteerde gestandaardiseerde gemiddelde diergewichten per diersoort en diercategorie ten behoeve van de bepaling van de $DDDA_{NAT}$

Diersoort	Diercategorie	Standaardgewicht in kg ¹
Vleeskalveren		172
Varkens	Biggen (< 20 kg)	10
	Zeugen	220
	Vleesvarkens	70,2
	Overige varkens	70
Vleeskuikens		1
Kalkoenen		6
Rundvee	Melkvee	600
	Overige runderen	500
Konijnen	Gespeende vleeskonijnen	1,8
	Voedsters (moederdieren) met lampreien (babykonijnen)	8,4

¹ De gebruikte diergewichten zoals gedefinieerd door het LEI welke zijn vastgesteld bij aanvang van de Nationale Landbouwtelling. Deze worden vermenigvuldigd met de dieren aantallen zoals gepubliceerd door het CBS/EUROSTAT.

Tabel B59. De door de SDa gehanteerde gestandaardiseerde gemiddelde diergewichten per diersoort en diercategorie ten behoeve van de bepaling van de DDDA_F

Diersoort	Diercategorie	Leeftijdscategorie	Standaard-gewicht in kg ¹
Vleeskalveren	Blankvlees	0 - 222 dagen	160
	Rosévvlees start	0 - 98 dagen	77,5
	Rosévvlees afmest	98 - 256 dagen	232,5
	Rosévvlees combinatie	0 - 256 dagen	205
Varkens	Zeugen (alle vrouwelijke dieren na eerste inseminatie), dekberen en zoekberen		220
	Zuigende big	0 - 25 dagen	4,5
	Zeug vervangende gelten	7 maanden tot eerste inseminatie	135
	Gespeende biggen	25 - 74 dagen	17,5
	Vleesvarkens	Tot slachtrijpe leeftijd	70
	Opfokzeugen/gelten	74 dagen tot 7 maanden	70
Vleeskuikens²	Reguliere vleeskuikens	0 - 45 dagen	n.v.t.
	Trager groeiende vleeskuikens	0 - 70 dagen	n.v.t.
	Opfok ouderdieren	0 - 20 weken	n.v.t.
	Opfok grootouderdieren	0 - 20 weken	n.v.t.
	Vermeerdering ouderdieren	>20 weken	3
	Vermeerdering grootouderdieren	>20 weken	3
Legpluimvee²	Leghennen	>18 weken	1,6
	Opfok leghennen	0 - 18 weken	n.v.t.
	Opfok ouderdieren	0 - 18 weken	n.v.t.
	Opfok grootouderdieren	0 - 18 weken	n.v.t.
	Vermeerdering ouderdieren	>18 weken	1,9
	Vermeerdering grootouderdieren	>18 weken	1,9
Kalkoenen²	Hanen / Hennen		n.v.t.
Rundvee³	Melkvee	>2 jaar	600
	Vaars	1 - 2 jaar	440
	Pink	56 dagen - 1 jaar	235
	Kalveren (vrouwelijk)	<56 dagen	56,5
	Vleesstieren	>2 jaar	800
	Vleesstieren	1-2 jaar	628
	Vleesstieren	56 dagen - 1 jaar	283
	Kalveren (mannelijk)	<56 dagen	79
Konijnen	Voedsters/lampreien	>4 maanden en <4,5 weken	8,4
	Gespeende vleeskonijnen	4,5 - 12 weken	1,8
	Opfokvoedsters	12 weken - 4 maanden	3,4
Geiten		<60 dagen	11,5
		60 dagen – 1 jaar	42
		>1 jaar	75
Eenden²			n.v.t.

¹ Gewichten (in kg) zoals overeengekomen met de sector. Deze kunnen worden bijgesteld als dit nodig wordt geacht (bijvoorbeeld ter verfijningen van benchmarksystematiek).

² Met ingang van 2017 wordt in de pluimveesector gebruik gemaakt van het gewicht op basis van behandelleeftijd, tenzij een standaardgewicht is aangegeven.

³ In de rundveesector wordt onderscheid gemaakt tussen melkveebedrijven en niet-melkleverende bedrijven. De niet-melkleverende bedrijven worden verder opgedeeld in opfok (<40% van de dieren is mannelijk en er zijn geen runderen ouder dan 2 jaar aanwezig), zoogkoeien (<40% van de dieren is mannelijk en er zijn runderen ouder dan 2 jaar aanwezig) en vleesstierenbedrijven (>40% van de dieren is mannelijk).

Rekentechnische details voor figuur 5 - de lange termijn ontwikkeling in antibioticumgebruik

- Tot 2010 zijn de dierdagdoseringen weergegeven zoals gerapporteerd door LEI-WUR (in DD/DJ) en vanaf 2011 zoals gerapporteerd door de SDa (in DDDA_F);
- De DDDA_{NAT} in 2011 is geschat:
 - o met behulp van de 2011/2012 DDDA_F ratio (gewogen naar het gemiddeld aantal aanwezige kilo's per bedrijf) (kalveren en varkens);
 - o met behulp van de 2011/2012 DD/DJ ratio (melkvee);
 - o met behulp van de 2011/2012 behandeldagen ratio (gewogen naar het aantal dierdagen per bedrijf) (vleeskuikens);
- Het totaal aanwezige diergewicht voor het bepalen van de DDDA_{NAT} is afkomstig van EUROSTAT (varkens en melkvee) en het Centraal Bureau voor Statistiek (vleeskuikens, kalkoenen en vleeskalveren);
- 95% betrouwbaarheidsintervallen zijn afgeleid van de corresponderende betrouwbaarheidsintervallen voor de gewogen DDDA_F.

SDa, Autoriteit Diergeneesmiddelen

Yalelaan 114
3584 CM Utrecht
Nederland

Telefoon: 088 – 0307 222

E-mail: info@autoriteitdiergeneesmiddelen.nl

www.autoriteitdiergeneesmiddelen.nl

Bijlage 1

SDa-rapport 'Het gebruik van antibiotica bij landbouwhuisdieren in 2024'

Trends, benchmarken bedrijven en dierenartsen

SDa/1164/2025

Autoriteit Diergeneesmiddelen, 2025

Vermenigvuldiging is toegestaan onder voorwaarde van bronvermelding